

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย

Factors Determining Tourism in Thailand

โดย

นางสาวสุภารัตน์ พันธุ์นิกุล

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์)

พ.ศ. 2545

ISBN 974-160-276-6

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์)

เศรษฐศาสตร์

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย

Factors Determining Tourism in Thailand

นามผู้วิจัย นางสาวสุภารัตน์ พันธนิกุล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมาลี สันติพลวุฒิ, พบ.ม.)

กรรมการ

(อาจารย์ยอคั้ง คงทอง, Ph.D.)

กรรมการ

(อาจารย์เจียมจิตร ชาวกร, M.B.A.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์จිරพรรณ กุลคิลก, ศ.ม.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(ศาสตราจารย์ทัศนีย์ อัดตะนันท์, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 19 เดือน เมษายน พ.ศ. 2545

คำนิยม

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมาลี สันติพลวุฒิ ประธานกรรมการเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ดร.ยอดยิ่ง คงทอง กรรมการวิชาเอก อาจารย์เจียมจิตร ชวกร กรรมการวิชาการ และอาจารย์พรชัย สุภวิทพัฒนา ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นของวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งนี้ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เดิมนศักดิ์ สุขวิบูลย์ ที่กรุณาอนุเคราะห์ข้อมูลสำหรับการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสมบูรณ์

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณคุณแม่ ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูและคอยให้กำลังใจมาโดยตลอด ตลอดจนพี่น้อง และเพื่อน ๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจมาโดยตลอด จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จ ความดีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ข้าพเจ้าขออุทิศแด่คุณพ่อผู้ล่วงลับไปแล้ว หากมีข้อบกพร่องประการใดที่เกิดจากการศึกษา ข้าพเจ้าขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

สุภารัตน์ พันธุ์นิกุล

มีนาคม 2545

สุดารัตน์ พันธน์นิกุล 2545: ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปรินญาวิทยาสตร
มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมาลี สันติพลวุฒิ, พ.บ.ม. 163 หน้า
ISBN 974-160-276-6

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ การศึกษาใน
ระดับมหภาคและระดับจุลภาค ผลการศึกษาในระดับมหภาค พบว่า จำนวนของนักท่องเที่ยวระหว่าง
ประเทศในช่วงปี พ.ศ. 2539-2543 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 6.50 ต่อปี โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มี
อายุระหว่าง 25-34 ปี และมีระยะเวลาพำนักในประเทศไทยโดยเฉลี่ย 6 - 8 วัน ผลการวิเคราะห์ถดถอย
เชิงซ้อนแสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
คือ อัตราส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินต่อรายได้เฉลี่ยต่อหัว อัตราส่วนราคาห้องพักโรงแรมโดยเฉลี่ยต่อรายได้
เฉลี่ยต่อหัว ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภค อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และตัวแปรหุ่นซึ่งแสดง
ถึงการมีกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยในแต่ละช่วงเวลา ในขณะเดียวกัน อัตราส่วนราคาค่า
โดยสารเครื่องบินต่อรายได้เฉลี่ยต่อหัว อัตราส่วนราคาห้องพักโรงแรมต่อรายได้เฉลี่ยต่อหัว ดัชนีราคาสินค้า
ผู้บริโภค และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติด้วย

ผลการศึกษาในระดับจุลภาคชี้ให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุใน
ช่วง 35-45 ปี มีการใช้จ่ายโดยเฉลี่ย 4,336 บาทต่อคนต่อวัน ปัจจัยที่มีอิทธิพลในทางบวกต่อค่าใช้จ่ายของนัก
ท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ อายุของนักท่องเที่ยว ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว สถานภาพ
สมรสของนักท่องเที่ยว รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว และระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยว

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ เสนอแนะให้มีการกำหนดราคาสินค้าและบริการที่สมเหตุสมผล นอกจากนี้
คุณภาพของสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ควรได้รับการพัฒนามากยิ่งขึ้น รวมทั้งการส่งเสริม
การท่องเที่ยวควรกระทำอย่างต่อเนื่องและแพร่หลาย เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาและพำนักใน
ประเทศไทยเป็นระยะเวลายาวนานขึ้น

สุดารัตน์ พันธน์นิกุล
ลายมือชื่อนิติ

สุมาลี สันติพลวุฒิ
ลายมือชื่อประธานกรรมการ

15 / 1 / 2545

Sudarat Punnikul 2002: Factors Determining Tourism in Thailand. Master of Sciences (Economics), Major Field Economics, Department of Economics. Thesis Advisor: Assistant Professor Sumalee Santipollavut, M.S.(Econs). 163 pages.

ISBN 974-160-276-6

The study divides into two parts of macro and micro level. Findings from macro study indicate that, over the period of 1996 – 2000, numbers of foreign tourists increase averagely 6.50 percent per year. Majorities of tourists are male, age on range of 25-34 years and stay approximately 6-8 days for each trip in Thailand. Multiple regression analysis result reveals that major significant factor affecting numbers of tourists are the ratio of ticket price to income per capita, the ratio of hotel room rate per day to income per capita, Thai consumer price index, foreign exchange rate and dummy variable of tourism promotion activities exist in each period. Meanwhile, these three factors together with foreign exchange rate are significant factors that determine the tourists expenses positively.

The micro study indicates that most foreign tourists are male with 35-45 years of age. Each spends on average 4,336 bath per day. The significant factors that positively influence tourists' spending are the tourists' age, marital, status, education level, monthly income and the stay period in Thailand.

Basing on the findings, the study suggests that all kinds of goods and services for tourism should be priced reasonably. Quality of tourism commodities should be the most concerned in order to induce tourists to stay longer in Thailand.

Sudarat Punnikul

Student's signature

Sumalee Santipollavut

Thesis Advisor's signature

17, 4, 2002

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
ขอบเขตของการศึกษา	8
วิธีการศึกษา	9
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	9
การวิเคราะห์ข้อมูล	10
สมมติฐานการวิเคราะห์ในระดับมหภาค	12
สมมติฐานการวิเคราะห์ในระดับจุลภาค	16
นิยามศัพท์	20
บทที่ 2 การตรวจเอกสารและแนวคิดทฤษฎี	21
การตรวจเอกสาร	21
แนวคิดทฤษฎี	24
ทฤษฎีอุปสงค์	24
ความยืดหยุ่นของอุปสงค์	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 สถานการณ์การท่องเที่ยวและผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	33
ส่วนที่ 1 สถานการณ์การท่องเที่ยว ลักษณะทั่วไป และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว	33
สถานการณ์การท่องเที่ยว	33
ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	35
ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	36
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อจำนวนนักท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	47
แบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	48
สรุปผลการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	62
แบบจำลองค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	68
สรุปผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	81
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	86
ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	86
สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว	86
ลักษณะพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	94
ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	104
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	105
ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	106
สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในระดับจุลภาค	120

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	125
สรุปผลการศึกษาในระดับมหภาค	125
สถานการณ์การท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว และลักษณะ ทั่วไปของนักท่องเที่ยว	125
การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน กับจำนวนนักท่องเที่ยว	126
การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว	127
สรุปผลการศึกษาในระดับจุลภาค	128
สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม พฤติกรรมในการเดินทาง และรูปแบบค่าใช้จ่าย	128
ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ระหว่างประเทศ	129
ข้อเสนอแนะ	130
เอกสารอ้างอิง	133
ภาคผนวก	136
ภาคผนวก ก ข้อมูลในการวิเคราะห์บทที่ 3	137
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	154

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยและรายจ่ายของนักท่องเที่ยวตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	5
2	อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	6
3	อุตสาหกรรมการเงินของประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	7
4	ปริมาณนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	34
5	จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศตามภูมิภาคต่าง ๆ ในโลกตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	37
6	ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามภูมิภาคต่าง ๆ ในโลกตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	38
7	ระดับอายุของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	39
8	จำนวนเพศของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	40
9	อาชีพของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	41
10	วัตถุประสงค์ของการเดินทางมาในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	42

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	43
12	พาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้ามาประเทศไทยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	45
13	การใช้สถานที่พักผ่อนในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	46
14	ระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	47
15	สรุปผลการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	66
16	สรุปผลการวิเคราะห์การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	84
17	สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	90
18	ข้อมูลพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	98
19	ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	104
20	สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว	124
ตารางผนวกที่		หน้า
1	มูลค่าผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นของนักท่องเที่ยวประเทศ (i) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย	139

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
2	จำนวนประชากรของนักท่องเที่ยวประเทศ (i) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย	140
3	รายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (i) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย	141
4	ราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (i) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย	143
5	สัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว	144
6	รายรับจากโรงแรม จำนวนห้องพัก อัตราการเข้าพัก จำนวนห้องที่ขายได้ และ ราคาเฉลี่ยต่อห้องพักที่ขายได้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	147
7	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศนักท่องเที่ยวกับเงินบาทของประเทศไทย	148
8	ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยปรับด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	149
9	สัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยปรับด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว	150
10	ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543	151

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
11	จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามถิ่นที่อยู่ของนักท่องเที่ยว	152
12	มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามถิ่นที่อยู่	153

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวความคิดในการศึกษาระดับจุลภาค	15
2	เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้า	25
3	เส้นอุปสงค์ต่อรายได้	26
4	เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น	28

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ได้มีการกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นเป้าหมายหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากเหตุผลหลายประการ อาทิเช่น ประการแรก การท่องเที่ยวเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็ว ประการที่สอง การท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่มาของรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศที่สำคัญ ประการที่สาม ความยืดหยุ่นต่อรายได้จากการท่องเที่ยวมีค่าค่อนข้างสูง หมายความว่า รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และประการสุดท้าย การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้แรงงานมากจึงเป็นแหล่งรายได้และการจ้างงานที่สำคัญของคนในประเทศ สำหรับประเทศไทยมีการดำเนินการค้าระหว่างประเทศมานานก่อให้เกิดรายได้จากการส่งออกจำนวนมากอันมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ขณะเดียวกันรายได้จากการท่องเที่ยวก็เสมือนหนึ่งรายได้จากการส่งออกเช่นเดียวกัน เพียงแต่ในกรณีนี้ผู้ซื้อ(นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ) ได้เดินทางเข้ามาซื้อสินค้าและบริการในประเทศไทย และหากเปรียบเทียบกับ การส่งออกสินค้าประเภทเกษตรกรรมแล้ว จะเห็นว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวนับเป็นแหล่งสร้างรายได้อย่างรวดเร็วกว่าเนื่องจากไม่ต้องรอระยะเวลาการผลิต หรือไม่ต้องขึ้นกับดินฟ้าอากาศเหมือนอย่างกรณีสินค้าเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะปัจจุบันที่ประเทศกำลังประสบกับปัญหาทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ได้แก่ การขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ การขาดดุลการค้า การขาดดุลบัญชีเดินสะพัด รวมถึงการขาดดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ อันจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ฉะนั้นประเทศไทยจึงได้พยายามส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อให้เป็นหนทางหนึ่งในการนำประเทศให้รอดพ้นจากปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ

อย่างไรก็ตามแม้การท่องเที่ยวจะก่อให้เกิดประโยชน์มากมายต่อเศรษฐกิจของประเทศแล้ว แต่การท่องเที่ยวก็ก่อให้เกิดข้อเสียหลายประการด้วยกัน อาทิเช่น การที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาใช้บริการมากเกินไป นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานที่นั้น ๆ การที่มีนักท่องเที่ยวจากประเทศที่เจริญแล้วเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในสถานที่คือพัฒนา

กว่าทำให้เกิดการผูกขาดเหยียดหยามชนพื้นเมืองเหล่านั้นได้(วิชัย, 2540: 6) ดังนั้นการส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้น ควบคู่ไปกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืนต่อประเทศไทยในอนาคต

หากพิจารณาการท่องเที่ยวของประเทศไทยในรอบระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา จากจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเพิ่มขึ้นทุกปี โดยเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. 2534 มีจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้ามาจำนวน 5,086,899 คน ก่อให้เกิดรายจ่ายของนักท่องเที่ยว 19,659 บาทต่อคน และในปี พ.ศ. 2543 จำนวนนักท่องเที่ยวได้เพิ่มเป็น 9,508,623 คน ก่อให้เกิดรายจ่ายของนักท่องเที่ยวถึง 30,001 บาทต่อคน จะเห็นได้ว่ายังมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากเท่าไร ก็ยิ่งจะทำให้รายได้จากค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

การท่องเที่ยวจึงมีส่วนสำคัญในการนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาจำนวนไม่น้อย และเมื่อพิจารณาผลการท่องเที่ยวที่สามารถหาได้จากผลต่างระหว่างรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มาใช้จ่ายขณะที่อยู่ในประเทศไทย กับรายจ่ายที่นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปต่างประเทศ พบว่าผลการท่องเที่ยวของไทยเกินดุลสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด จากปี พ.ศ. 2534 มียอดเกินดุล 67,728 ล้านบาท มาเป็น 202,433 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2543 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

แต่เนื่องจากการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของดุลบัญชีเดินสะพัด ดังนั้นการที่ดุลการท่องเที่ยวมีลักษณะเกินดุลมาโดยตลอดแต่ขณะเดียวกันดุลการค้าของประเทศไทยมีแนวโน้มขาดดุลเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534-2539) ดุลจากการท่องเที่ยวจึงไม่เพียงพอที่จะสามารถชดเชยการขาดดุลการค้าลงได้ ส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดมีมูลค่าการขาดดุลเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2539 มียอดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดสูงถึง 372 ล้านบาท แต่สำหรับดุลการชำระเงินของไทยมีลักษณะเกินดุลมาโดยตลอดยกเว้นปี พ.ศ. 2539 เนื่องจากมีการเกินดุลในดุลเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อันเป็นผลมาจากการเปิดเสรีทางการเงินส่งผลให้มีการกู้ยืมเงินจากต่างประเทศจำนวนมาก ซึ่งมากกว่ายอดการขาดดุลในบัญชีเดินสะพัด มีผลทำให้ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศมียอดเกินดุล แต่ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาการขาดดุลการชำระเงินถึง 299 ล้านบาท และในปีเดียวกันนี้ยังเป็นปีแรกที่ประสบปัญหาการขาดดุลงบ

ประมาณถึง 6.2 หมื่นล้านบาท อันเป็นการขาดดุลเป็นครั้งแรกในรอบ 9 ปี ดังรายละเอียดในตารางที่ 3 ทำให้ประเทศไทยต้องประสบกับปัญหาวิกฤตทั้งในดุลยภาพภายในและดุลยภาพภายนอก

นอกจากปัญหาในเรื่องดุลยภาพแล้ว ผลจากการเปิดเสรีทางการเงินโดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้เอกชนกู้ยืมเงินผ่านกิจการวิเทศธนกิจ(Bangkok International Banking Facilities : BIBFs) ตั้งแต่เมื่อต้นเดือนมีนาคม พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา ทำให้การกู้ยืมเงินจากต่างประเทศมีความคล่องตัวอย่างมาก ทำให้เกิดปัญหาหนี้ต่างประเทศระยะสั้นตามมา โดยส่วนใหญ่เป็นหนี้ภาคเอกชนถึงร้อยละ 81.3 ของมูลค่าหนี้ต่างประเทศรวม อีกทั้งธุรกิจต่างๆ ประสบกับปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจก่อสร้าง อันส่งผลต่อไปยังสถาบันการเงินต่างๆ ที่ปล่อยกู้เกิดปัญหาหนี้เสียอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง จนสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือต่างประเทศหลายแห่ง ได้แก่ Standard and Poor's และ Moody's ปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือสถาบันการเงินไทยหลายแห่ง มีผลให้ต้นทุนในการกู้ยืม(Cost of Fund) สูงขึ้น ทำให้ชาวต่างชาติขาดความเชื่อมั่นในเสถียรภาพทางการเงินของประเทศ จากปัญหาดังที่กล่าวมาข้างต้นมีผลทำให้เกิดข่าวลือว่าประเทศไทยจะมีการลดค่าเงินบาท เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้ค่าเงินบาทถูกโจมตีจากนักเก็งกำไรเงินตราต่างประเทศอย่างรุนแรงหลายครั้ง โดยเฉพาะในเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2540 ทำให้ปริมาณเงินทุนสำรองระหว่างประเทศลดลง อย่างไรก็ตามข่าวลือเรื่องการลดค่าเงินบาทมีอยู่เป็นระยะ จนทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยต้องประกาศยกเลิกระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบตะกร้าเงิน(Basket of Currencies) มาเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว(Managed Float) เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 ส่งผลให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่อง เมื่อเทียบกับค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ

ผลจากการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม เนื่องจากการที่ค่าเงินบาทลดลงเมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐมีผลทำให้ นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปยังต่างประเทศลดลง แต่ในทางตรงข้ามการที่ค่าเงินบาทลดลงมีส่วนช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศให้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น แต่การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวมีผลต่อค่าเงินของแต่ละประเทศแตกต่างกัน จึงมีผลต่อความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนแตกต่างกันด้วย ดังนั้นหากจะนำความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนมาเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวแล้ว จะเห็นได้ว่าตลาดในภูมิภาคเอเชียนั้นแทบจะทุกประเทศได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินด้วยกันทั้งสิ้นไม่ว่าจะเป็นประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย จีน ไต้หวัน หรือแม้กระทั่งญี่ปุ่นเองซึ่งถือว่าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วก็ตาม ก็ได้รับผลกระทบทาง

เศรษฐกิจซึ่งมีผลให้บางประเทศในแถบนี้ประกาศลดค่าเงินเช่นกัน จึงทำให้การที่ค่าเงินบาทของไทยลดลงไม่สามารถที่จะนำมาเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวจากประเทศในภูมิภาคนี้ได้ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับตลาดในภูมิภาคยุโรป ภูมิภาคอเมริกา และภูมิภาคโอเชียเนีย แล้วจะเห็นว่าตลาดหลักในภูมิภาคเหล่านี้เป็นกลุ่มประเทศที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่มั่นคงและมีเสถียรภาพ ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินเพียงเล็กน้อย ทำให้การที่ค่าเงินบาทของไทยลดลงสามารถนำมาเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคดังกล่าวได้ ดังนั้นจึงควรที่จะทำการศึกษาเป็นอย่างยิ่งว่า ผลของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในภูมิภาคดังกล่าวที่มาเที่ยวในประเทศไทยอย่างไร

เนื่องจากการท่องเที่ยวมีบทบาทอย่างมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ผู้ศึกษาจึงเห็นควรที่จะทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยว่าประกอบด้วยปัจจัยใดบ้างที่จะช่วยเป็นแนวทางในการวางแผนนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศโดยรวม ในขณะที่เดียวกันผู้ศึกษาได้ตระหนักว่าบางครั้งการศึกษาในระดับจุลภาคและในระดับมหภาค อาจให้ข้อสรุปที่แตกต่างกันได้ ดังนั้นในการศึกษารั้งนี้จึงได้นำข้อมูลทุติยภูมิมาใช้ในการศึกษาเพื่อให้เป็นตัวแทนในระดับมหภาคสำหรับศึกษาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย และนำข้อมูลปฐมภูมิมาใช้ในการศึกษาระดับจุลภาคเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ตารางที่ 1 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยและรายจ่ายของนักท่องเที่ยวตั้งแต่
ปี พ.ศ. 2534 ถึง 2543

พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	รายจ่ายของนักท่องเที่ยว (ล้านบาท)	รายจ่ายต่อหัวของนักท่องเที่ยว (บาท)
2534	5,086,899	100,004	19,659.13
2535	5,136,443	123,134	23,972.62
2536	5,760,533	127,802	22,185.79
2537	6,166,496	145,221	23,550.00
2538	6,951,566	190,765	27,442.02
2539	7,192,145	219,364	30,500.50
2540	7,221,345	220,754	30,569.65
2541	7,764,930	242,177	31,188.56
2542	8,580,332	253,018	29,488.14
2543	9,508,623	285,272	30,001.40

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

ตารางที่ 2 คุณการท่องเที่ยวของประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ถึง 2543

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	รายได้จากนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ	อัตราการเพิ่ม	รายจ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ใช้จ่ายในต่างประเทศ	อัตราการเพิ่ม	คุณการท่องเที่ยว
2534	100,004	-9.55	32,277	+47.91	+67,728
2535	123,135	+23.13	40,556	+25.64	+82,579
2536	127,802	+3.79	53,315	+31.46	+74,487
2537	145,211	+13.62	73,234	+37.36	+71,977
2538	190,765	+31.37	82,948	+13.26	+106,817
2539	219,364	+14.99	105,621	+27.33	+113,743
2540	220,754	+0.63	59,125	-44.03	+161,630
2541	242,177	+9.70	59,073	-0.09	+183,104
2542	253,018	+4.47	69,649	+17.90	+183,369
2543	285,272	+12.75	82,838	+18.94	+202,433

ที่มา: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

ตารางที่ 3 คุณการชำระเงินของประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543

(หน่วย: ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	การส่งออก	การนำเข้า	คุณการค้ำ	คุณบัญชีเดิน สะพัด	คุณเงินทุน เคลื่อนย้ายสุทธิ	คุณการชำระ เงิน
2534	720.50	967.80	-247.30	-193.30	294.70	112.40
2535	815.20	1020.60	-205.40	-160.10	202.50	29.70
2536	921.40	1143.10	-221.70	-161.10	265.90	98.80
2537	1118.00	1344.80	-226.80	-203.20	305.90	104.80
2538	1381.70	1755.50	-373.80	-337.60	545.10	179.50
2539	1378.90	1796.60	-417.60	-372.20	493.50	54.60
2540	1790.20	1874.50	-84.90	-40.30	-297.80	-299.20
2541	2180.80	1677.90	502.90	591.60	-411.70	57.60
2542	2,150.00	1,800.10	349.90	470.00	-297.50	172.70
2543	2,733.30	2,513.50	219.80	373.90	-394.60	-58.40

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2543

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยว ลักษณะทั่วไป และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ
2. เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อันจะเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย
2. เพื่อทราบข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนทัศนคติของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีต่อประเทศไทย อันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวต่อไป
3. เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในอันที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

1. การศึกษาในระดับมหภาคใช้ข้อมูลทุติยภูมิ มีขอบเขตในการศึกษาค้างนี้ คือ ศึกษานักท่องเที่ยวรายสัญชาติที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวจากตลาดหลักในภูมิภาคต่างๆ ยกเว้นภูมิภาคเอเชีย ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยเกิน 1 แสนคนต่อปี จากข้อมูลปี พ.ศ. 2542 พบว่ามีทั้งสิ้น 9 สัญชาติ ได้แก่ ฝรั่งเศส, เยอรมัน, อิตาลี, เนเธอร์แลนด์, สวีเดน, สวิสเซอร์แลนด์, สหราชอาณาจักร, สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย โดยทำการศึกษาเป็น

รายปีทั้งสิ้น 10 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543 เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านข้อมูลในการจัดเก็บ

2. การศึกษาในระดับจุลภาคใช้ข้อมูลปฐมภูมิ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเฉพาะนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยที่ค้างแรมในประเทศไทยอย่างน้อย 1 คืนเป็นตัวแทน ข้อมูลจากการสำรวจดังกล่าวนี้ได้มาจากโครงการสำรวจพฤติกรรมค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศปี พ.ศ. 2543 ดำเนินการโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตศรีราชาเป็นผู้ศึกษา ซึ่งได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ มกราคม ถึง ธันวาคม พ.ศ. 2543 จำนวน 12 เดือน โดยจะทำการสำรวจตามแหล่งท่องเที่ยวหลักที่สำคัญบางแห่งในเขตพื้นที่ภาคเหนือและภาคใต้ รวมทั้งสิ้น 16 จังหวัด และนำข้อมูลมาแยกนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศตามรายสัญชาติออกเป็น 9 สัญชาติ อันได้แก่ ฝรั่งเศส, เยอรมัน, อิตาลี, เนเธอร์แลนด์, สวีเดน, สวิสเซอร์แลนด์, สหราชอาณาจักร, สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย ซึ่งเป็นประเทศที่สอดคล้องกับการศึกษาในระดับมหภาค

วิธีการศึกษา

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ ใช้ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถามของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จากโครงการสำรวจพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทยปี พ.ศ. 2543 โดยแบบสอบถามที่ใช้เป็น ภาษาอังกฤษ ณ จุดสำรวจ 3 ประเภท คือ

1.1.1 จุดเดินทางออกได้แก่ ท่าอากาศยาน สถานีขนส่งประจำทาง สถานีรถไฟเป็นต้น

1.1.2 จุดพักแรม ได้แก่ โรงแรม เกสต์เฮาส์ บังกะโล รีสอร์ท บ้านพักอุทยาน เป็นต้น

1.1.3 จุดท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่การศึกษาทั้งในแหล่งท่องเที่ยวตาม

ธรรมชาติ และทางวัฒนธรรม

โดยได้ศึกษาครอบคลุมพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ นครสวรรค์ พิชญ์โลก สุโขทัย ดาก เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร แพร่ น่าน และพะเยา และพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดภาคใต้ ได้แก่ หาดใหญ่ สมุย สุโขทัย นครศรีธรรมราช ชุมพร ระนอง และยะลา ตามที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดพื้นที่มาให้ โดยจะสุ่มตัวอย่างทั้งหมดประมาณ 20,640 ตัวอย่าง จำแนกเป็นภาคเหนือประมาณ 9,600 ตัวอย่าง และภาคใต้ ประมาณ 11,040 ตัวอย่าง แต่การศึกษาครั้งนี้จะนำเฉพาะข้อมูลของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้ง 9 สัญชาติ อันได้แก่ ประเทศฝรั่งเศส เยอรมัน อิตาลี สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย มาใช้ในการวิเคราะห์

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ทำการเก็บรวบรวมจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลหน่วยงานของภาครัฐบาลและเอกชน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนนักท่องเที่ยวของระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศ ระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร มูลค่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้นของนักท่องเที่ยวประเทศต่าง ๆ จาก International Financial Statistics Yearbook และข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศจากสถิติรายปีของธนาคารแห่งประเทศไทย

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

มีการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งแบบเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) และแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยจะทำการแบ่งวิธีการศึกษาเพื่อครอบคลุมวัตถุประสงค์ ดังนี้

2.1 การศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยว ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยใช้สถิติพรรณนาประกอบ ได้แก่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2.2 การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนต่อจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย อันเป็นวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ของการศึกษานี้ เป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) ในการวิเคราะห์เพื่อวัดขนาดของผลกระทบของตัวแปรต่างๆ จากแบบจำลองเศรษฐมิติ (Econometric Model) แล้วใช้เครื่องมือที่เรียกว่า “การวิเคราะห์

ความถดถอยเชิงซ้อน” (Multiple Regression Analysis) เพื่อประมาณค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรต่างๆ ในแบบจำลอง โดยการนำทฤษฎีอุปสงค์และแนวความคิดเกี่ยวกับความยืดหยุ่นของอุปสงค์มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยว และความยืดหยุ่นของอุปสงค์การท่องเที่ยว โดยสร้างแบบจำลองเศรษฐมิติเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. แบบจำลองของอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

$$NT_i = f(TPI_i / IN_i, HPI_i / IN_i, EX_i, CPI_i, D_i) \quad (1)$$

2. แบบจำลองค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

$$ET_i = g(TPI_i / IN_i, HPI_i / IN_i, EX_i, CPI_i) \quad (2)$$

กำหนดให้

- NT_i = จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามถิ่นที่อยู่ (i) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย มีหน่วยเป็นคน
- ET_i = ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวประเทศ(i)ในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อคน มีหน่วยเป็นบาท
- TPI_i = ราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยว (i) มายังประเทศไทย มีหน่วยเป็นเงินสกุลของประเทศ (i)
- IN_i = รายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (i) ที่เดินทางเข้าในประเทศไทย มีหน่วยเป็นเงินสกุลของประเทศ (i) โดยที่ $IN_i = GDP_i / POP_i$
- GDP_i = มูลค่าผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นของประเทศ (i) มีหน่วยเป็นเงินสกุลของประเทศ (i)
- POP_i = จำนวนประชากรของประเทศนักท่องเที่ยว (i) มีหน่วยเป็นคน
- HPI_i = ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยปรับด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (i) มีหน่วยเป็นเงินสกุลของประเทศ (i)
- EX_i = อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวกับค่าเงินบาทของไทย (i) มีหน่วยเป็นเงินสกุลของประเทศ (i)
- CPI_i = ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย โดยให้ปี พ.ศ. 2537 เป็นปีฐาน

D_i = ตัวแปรหุ่นแทนปีที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเช่นปี Amazing Thailand

โดยที่

- $i = 1$ คือประเทศฝรั่งเศส
- $i = 2$ คือประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
- $i = 3$ คือประเทศอิตาลี
- $i = 4$ คือประเทศเนเธอร์แลนด์
- $i = 5$ คือประเทศสวีเดน
- $i = 6$ คือประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- $i = 7$ คือประเทศสหรัฐอเมริกา
- $i = 8$ คือประเทศสหราชอาณาจักร
- $i = 9$ คือประเทศออสเตรเลีย

สมมติฐานการวิเคราะห์ในระดับมหภาค

การวิเคราะห์แบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และแบบจำลองค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตามสมการที่ (1) และ (2) มีสมมติฐานแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ คือ ราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว(i) มายังประเทศไทย ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของนักท่องเที่ยวกับค่าเงินบาทของไทย ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย และตัวแปรหุ่นแทนปีที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว กับตัวแปรตามจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ดังนี้

1. ราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (i) มายังประเทศไทย(TPI) เนื่องจากการเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่วนใหญ่จะเดินทางด้วยเครื่องบิน ดังนั้นค่าโดยสารเครื่องบินจึงเป็นตัวแปรที่ชี้มูลค่าและระยะทางใกล้เคียงระหว่างประเทศนักท่องเที่ยวกับประเทศไทย ดังนั้น หากราคาค่าโดยสารเครื่องบินสูงขึ้น จะทำให้อุปสงค์ของการท่องเที่ยว(NT_t) และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว(ET_t) ลดลง

2. ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย(HPI) เนื่องจากห้องพักเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญในการเดินทางระหว่างประเทศ กล่าวคือ ถ้าราคาห้องพักสูงขึ้น จะทำให้อุปสงค์ของการท่องเที่ยว(NT) และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว(ET) ลดลง

3. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ (i) กับค่าเงินบาทของประเทศไทย(EX) เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ ย่อมมีผลต่อต้นทุนการใช้บริการทางการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปด้วย กล่าวคือ ถ้าอัตราแลกเปลี่ยนสูงขึ้น หรือค่าเงินบาทอ่อนตัว จะทำให้อำนาจซื้อของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ(ET) สูงขึ้นซึ่งจะทำให้ความต้องการท่องเที่ยว (NT) สูงขึ้น

4. ดัชนีราคาสินค้าของผู้บริโภคของประเทศไทย(CPI) กล่าวคือ ถ้าราคาสินค้าของประเทศไทยสูงขึ้นก็คาดการณ์ได้ว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะมีอุปสงค์ทางการท่องเที่ยว(NT) และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ(ET) ลดลง

5. ตัวแปรหุ่น(Dummy Variable) (D) ที่แสดงเหตุการณ์พิเศษในการส่งเสริมการท่องเที่ยว กล่าวคือ การที่รัฐบาลได้มีนโยบายที่สนับสนุนการท่องเที่ยวในประเทศเป็นพิเศษ เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น เช่นปี พ.ศ. 2541-2542 ที่รัฐบาลได้จัดให้เป็นปีการท่องเที่ยวไทย ดังนั้นมีผลทำให้นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทย(NT) มากขึ้น

2.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 มีวิธีการวิเคราะห์ เป็น 2 ส่วนดังนี้

2.3.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยใช้สถิติร้อยละ ในการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว รูปแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ในการเดินทาง และค่าใช้จ่ายระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวต่าง ๆ ดังนี้

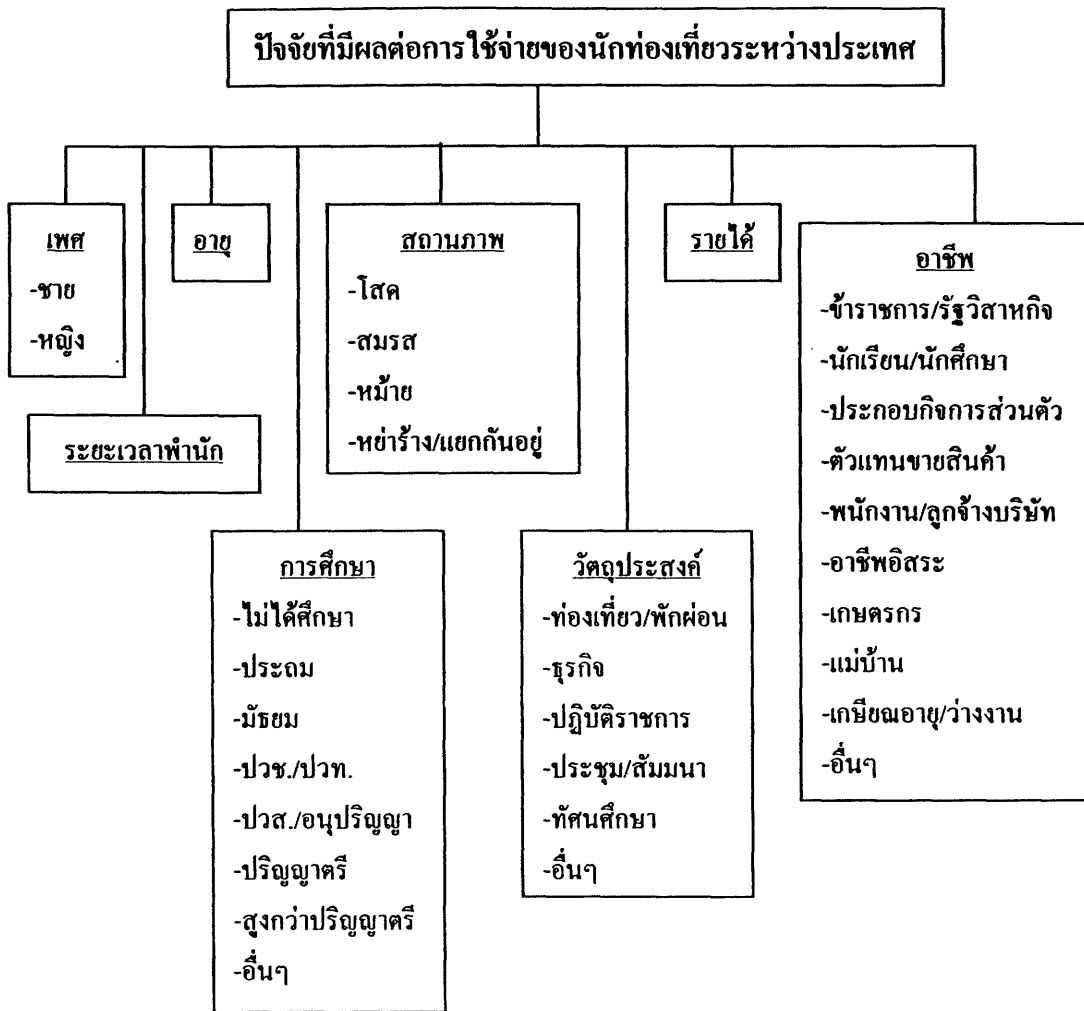
1. โครงสร้างลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพ และระดับรายได้ต่อเดือน

2. พฤติกรรมในการเดินทางและพักรแรม ประกอบด้วย วัตถุประสงค์หลักในการเดินทาง ลักษณะการจัดเดินทาง ได้แก่ การเดินทางเอง หรือผ่านบริษัทนำเที่ยว เป็นต้น, รูปแบบและบุคคลร่วมเดินทาง ได้แก่ คนเดียว ครอบครัว ญาติพี่น้องหรือกลุ่มเพื่อน เป็นต้น, ประเภทพาหนะการเดินทาง ได้แก่ เครื่องบิน รถไฟ รถโดยสารประจำทาง รถยนต์ส่วนบุคคล เป็นต้น, ประเภทสถานพักรแรม ได้แก่ โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ บังกะโล รีสอร์ท และบ้านพักอุทยาน เป็นต้น และระยะเวลาพำนัก หรือเยี่ยมชม

3. โครงสร้างค่าใช้จ่ายของผู้มาท่องเที่ยวใน 7 หมวดหลัก ประกอบด้วย ค่าที่พัก ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าบริการท่องเที่ยวในพื้นที่ ค่าพาหนะเดินทางในพื้นที่ ค่าซื้อสินค้าของที่ระลึก ค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิง และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด

2.3.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยโดยการนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากแบบสอบถาม มาทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อวัดขนาดของผลกระทบของตัวแปรต่างๆ จากสมการการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน เพื่อจะประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยแต่ละตัวซึ่งจะแสดงถึงผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวอันเนื่องมาจากปัจจัยดังกล่าว

22
C
155
T35
ค.น.ค.
C.2

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการศึกษาระดับจุลภาค

ที่มา: ปรับปรุงจากปวีณา, 2542: 25

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย สามารถสร้างแบบจำลองเศรษฐมิติเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ได้ดังนี้

$$ET_i = f(\text{SEX}_i, \text{AGE}_i, \text{TIM}_i, \text{STA}_i, \text{EDU}_i, \text{OCC}_i, \text{INC}_i, \text{OBJ}_i) \quad (3)$$

กำหนดให้

ET	=	ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวมีหน่วยเป็นบาท
SEX	=	เพศของนักท่องเที่ยว
AGE	=	อายุของนักท่องเที่ยว มีหน่วยเป็นปี
TIM	=	ระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยว มีหน่วยเป็นวัน
STA	=	สถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยว
EDU	=	ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว
OCC	=	อาชีพของนักท่องเที่ยว
INC	=	รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว มีหน่วยเป็นบาท
OBJ	=	วัตถุประสงค์ในการเดินทางมาของนักท่องเที่ยว

โดยที่

- i = 1 คือประเทศฝรั่งเศส
- i = 2 คือประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
- i = 3 คือประเทศอิตาลี
- i = 4 คือประเทศเนเธอร์แลนด์
- i = 5 คือประเทศสวีเดน
- i = 6 คือประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- i = 7 คือประเทศสหรัฐอเมริกา
- i = 8 คือประเทศสหราชอาณาจักร
- i = 9 คือประเทศออสเตรเลีย

สมมติฐานของการศึกษาในระดับจุลภาค

1. รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว(INC) ตามทฤษฎีเศรษฐศาสตร์นั้นการบริโภคจะเป็นฟังก์ชันที่ขึ้นอยู่กับรายได้ และการท่องเที่ยวซึ่งเป็นบริการทางการท่องเที่ยวอันถือเป็นสินค้าอย่างหนึ่งเพื่อการบริโภค ดังนั้นเมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้สูงขึ้นจะทำให้นักท่องเที่ยวมีความต้องการบริโภคสินค้าทางการท่องเที่ยวสูงขึ้นด้วย

2. อายุของนักท่องเที่ยว(AGE) อายุของนักท่องเที่ยวก่อนข้างจะมีผลต่อการกำหนดรูปแบบค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวในระดับอายุแตกต่างกัน จะมีภูมิหลังทางด้านเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากขึ้น มักไม่นิยมที่จะเดินทางท่องเที่ยวแบบเสี่ยงภัยหรือต้องใช้กำลังมาก เช่น การเที่ยวตามน้ำตกและป่าเขา แต่จะนิยมการท่องเที่ยวที่สะดวกสบาย ดังนั้นเมื่อนักท่องเที่ยวมีอายุมากขึ้น จะทำให้นักท่องเที่ยวนิยมการท่องเที่ยวที่สะดวกสบาย ทำให้นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้นด้วย

3. ระยะเวลาพำนักในจังหวัดของนักท่องเที่ยว(TIM) เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับงบประมาณที่จำกัด ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาพำนักอยู่นานวัน นักท่องเที่ยวก็จำเป็นต้องปรับรูปแบบค่าใช้จ่ายให้เหมาะสมกับระยะเวลาพำนัก ดังนั้น เมื่อนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักนานวันขึ้น จะทำให้นักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวสูงขึ้นด้วย

4. เพศของนักท่องเที่ยว(SEX) ความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง อาจมีผลต่อรูปแบบค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวแตกต่างกันออกไป กล่าวคือ โดยทั่วไปแล้วนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศหญิงจะต้องมีรูปแบบในการท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย ส่วนนักท่องเที่ยวเพศชายนั้นนิยมท่องเที่ยวในรูปแบบการเดินทางผจญภัยมากกว่า ทำให้รูปแบบค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวแตกต่างกัน และส่วนมากนักท่องเที่ยวเพศชายมักมีค่าใช้จ่ายหมดไปกับค่าบริการเพื่อความบันเทิงต่างๆ ในขณะที่นักท่องเที่ยวเพศหญิงจะมีค่าใช้จ่ายหมดไปกับค่าซื้อของฝากหรือของที่ระลึก เป็นต้น ดังนั้นนักท่องเที่ยวเพศหญิงซึ่งนิยมการท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยมากกว่าเพศชาย ก็ย่อมจะมีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวสูงกว่าเพศชายด้วย

5. อาชีพของนักท่องเที่ยว(OCC) โดยทั่วไปนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันจะมีรูปแบบค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวแตกต่างกัน โดยนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่มีรายได้แน่นอนก็จะมีรูปแบบของค่าใช้จ่ายแตกต่างไปจากนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน โดยนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่มีรายได้แน่นอนทำให้สามารถใช้บริการทางการท่องเที่ยวที่ราคาสูงได้ ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน โดยในการศึกษาครั้งนี้แบ่งอาชีพออกเป็น 2 กลุ่มด้วยกันคือ

5.1 กลุ่มอาชีพที่มีรายได้แน่นอน ได้แก่ ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ, เกษตรกร, ประกอบกิจการส่วนตัว, พนักงาน / ลูกจ้างบริษัท

5.2 กลุ่มอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน ได้แก่ อาชีพอิสระ, นักเรียน / นักศึกษา, แม่บ้าน, ตัวแทนขายสินค้า และเกษียณอายุ / ว่างาน

6. ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว(EDU) การศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อรูปแบบค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว กล่าวคือ ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีโอกาสที่จะได้เดินทางมาท่องเที่ยวหรือใช้บริการทางการท่องเที่ยวได้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาค่ำ เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาสูงจะได้รับรายได้ที่สูง ทำให้มีโอกาสที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อหาประสบการณ์ เพื่อการพักผ่อน หรือเพื่อยกฐานะทางสังคมให้สูงขึ้น โดยในการศึกษาคั้งนี้จะแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ระดับด้วยกันคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีขึ้นไป ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ย่อมที่จะมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี

7. สถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยว (STA) สถานภาพสมรสถือเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่มีผลต่อรูปแบบค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่แต่งงานแล้วนิยมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกสบายมากกว่าคนโสด ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวสูงกว่า โดยการศึกษาครั้งนี้แบ่งสถานภาพออกเป็น 2 กลุ่มคือ สถานภาพสมรสแล้ว และสถานภาพอื่นๆ ได้แก่ โสด, หม้าย ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรสแล้วจึงมีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวสูงกว่านักท่องเที่ยวที่โสด/หย่าร้าง

8. วัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยว (OBJ) นักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางแตกต่างกันย่อมมีผลต่อรูปแบบค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวแตกต่างกัน กล่าวคือ นักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อน ย่อมมีการจัดสรรงบประมาณมาเพื่อค่าใช้จ่ายในการใช้บริการทางการท่องเที่ยวที่สูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์อื่นในการเดินทาง เช่น เพื่อมาติดต่อธุรกิจ หรือปฏิบัติราชการเป็นต้น โดยการศึกษาครั้งนี้แบ่งวัตถุประสงค์หลักในการเดินทางออกเป็น 2 กลุ่มคั้งนี้ กลุ่มที่เดินทางมาเพื่อการท่องเที่ยว / พักผ่อน และกลุ่มที่เดินทางมาเพื่อติดต่อธุรกิจ, ปฏิบัติราชการ, ประชุม / สัมมนา, ทักษศึกษา เป็นต้น

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระโดยอาศัยการวิเคราะห์จากสมการถดถอยเชิงซ้อนนั้น นอกจากจะต้องคำนึงถึงสมมติฐานเกี่ยวกับรูปแบบของความสัมพันธ์และความเป็นอิสระจากกันและกันของตัวแปรอิสระแล้ว จะต้องคำนึงถึงลักษณะของข้อมูลหรือระดับของการวัดข้อมูลอีกด้วย เพราะถ้าตัวแปรตามและตัวแปรอิสระที่ต้องการวิเคราะห์มี

ความต่อเนื่องก็สามารถนำการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อนมาใช้ได้ภายใต้ข้อสมมติของความ สัมพันธ์เชิงเส้น แต่ในความเป็นจริง โอกาสที่ตัวแปรอิสระบางตัวจะเป็นตัวแปรที่ไม่ต่อเนื่องมีความ เป็นไปได้สูง โดยเฉพาะข้อมูลที่เป็นภาคตัดขวาง และเป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมของนัก ท่องเที่ยว ในกรณีเช่นนี้จะต้องมีการแปลงสภาพข้อมูลก่อนที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์สมการถด ถอยเชิงซ้อน เช่นข้อมูลที่มีระดับการวัดเป็นกลุ่มจะต้องทำให้เป็นตัวแปรหุ่นเสียก่อน จากนั้นจึงนำ ตัวแปรหุ่นนั้นมาใช้เข้าสมการวิเคราะห์ถดถอย (ศรีธนา, 2534: 48) สมการที่ได้ทำการปรับลักษณะ ของตัวแปรแล้วเป็นดังนี้

$$ET_i = b_0 + b_1 \text{SEX} + b_2 \text{AGE} + b_3 \text{TIM} + b_4 \text{STA} + b_5 \text{EDU} + b_6 \text{OCC} + b_7 \text{INC} + b_8 \text{OBJ} \quad (4)$$

กำหนดให้

- b_0 = ค่าคงที่
- b_1, b_8 = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม
- ET_i = ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวสัญชาติ (i) มีหน่วยเป็นบาท
- AGE = อายุของนักท่องเที่ยวมีหน่วยเป็นปี
- TIM = ระยะเวลาพำนักในจังหวัดของนักท่องเที่ยวมีหน่วยเป็นวัน
- INC = รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวมีหน่วยเป็นบาท
- SEX = 0 เมื่อนักท่องเที่ยวเป็นเพศชาย
- SEX = 1 เมื่อนักท่องเที่ยวเป็นเพศหญิง
- STA = 0 เมื่อนักท่องเที่ยวมีสถานภาพโสด/หย่าร้าง
- STA = 1 เมื่อนักท่องเที่ยวมีสถานภาพสมรสแล้ว
- EDU = 0 เมื่อนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี
- EDU = 1 เมื่อนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป
- OCC = 0 เมื่ออาชีพของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ไม่แน่นอน
- OCC = 1 เมื่ออาชีพของนักท่องเที่ยวที่มีรายได้แน่นอน
- OBJ = 0 เมื่อนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางอื่น ๆ ได้แก่ เพื่อติดต่อ
ธุรกิจ, ปฏิบัติราชการ, ประชุม / สัมมนา, ทักษะศึกษา
- OBJ = 1 เมื่อนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยว / พักผ่อน

โดยที่

- $i = 1$ คือประเทศฝรั่งเศส
- $i = 2$ คือประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
- $i = 3$ คือประเทศอิตาลี
- $i = 4$ คือประเทศเนเธอร์แลนด์
- $i = 5$ คือประเทศสวีเดน
- $i = 6$ คือประเทศสวิตเซอร์แลนด์
- $i = 7$ คือประเทศสหรัฐอเมริกา
- $i = 8$ คือประเทศสหราชอาณาจักร
- $i = 9$ คือประเทศออสเตรเลีย

นิยามศัพท์

1. นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Visitor) หมายถึง บุคคลที่มีได้มีที่พำนักอาศัยถาวรในราชอาณาจักรไทย เดินทางเข้ามาเพื่อพักผ่อน เยี่ยมญาติมิตร ศึกษาหาความรู้ การกีฬา การศาสนา ดิฉันต่อธุรกิจ หรือประกอบภารกิจใดๆ แต่ทั้งนี้ต้องมีได้รับค่าจ้างในการประกอบภารกิจนั้นจากผู้ใดในราชอาณาจักรไทย และต้องพำนักอยู่ในประเทศไทยอย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 90 วัน ซึ่งเป็นนิยามของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศตามที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดขึ้น

2. ความหมายของการศึกษาในระดับมหภาคและระดับจุลภาค สำหรับการศึกษาค้นคว้านี้ อาศัยการแบ่งระดับการศึกษาตามแหล่งที่มาของข้อมูลเป็นสำคัญ โดยการศึกษาในระดับมหภาคเป็นการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลประเภททุติยภูมิในการวิเคราะห์ และสำหรับการศึกษาในระดับจุลภาคเป็นการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลประเภทปฐมภูมิในการวิเคราะห์

บทที่ 2

การตรวจเอกสารและแนวคิดทฤษฎี

การตรวจเอกสาร

1. Rojwannasin (1982) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Determinants of International Tourism Flows to Thailand โดยทำการศึกษานักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 7 กลุ่มคือ นักท่องเที่ยวจากอเมริกาเหนือ, ยุโรป, ญี่ปุ่น, ออสเตรเลีย, นิวซีแลนด์, ตะวันออกกลาง และอาเซียน ตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1963 -1980 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาคือ รายได้ต่อหัวของประเทศนักท่องเที่ยว, อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวกับประเทศไทย, ระดับราคาสินค้าและบริการในประเทศไทยกับประเทศนักท่องเที่ยว, ระดับราคาน้ำมัน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการกำหนดการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศคือรายได้, ปัจจัยทางด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดจากกลุ่มนักท่องเที่ยวประเทศญี่ปุ่น, ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ปัจจัยทางด้านระดับราคาน้ำมันพบว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับกลุ่มประเทศที่มาจากตะวันออกกลาง

2. บังอรรัตน์ โจน์วรรณสินธุ์ และคณะ (2529) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของการลดค่าเงินบาทต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย และของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปต่างประเทศ พิจารณาจากปัจจัยมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศระหว่างเงินสกุลของประเทศนักท่องเที่ยวกับเงินบาท ได้ทำการศึกษาจากสมการเศรษฐกิจ วัดผลกระทบของตัวแปรแต่ละตัวจากสมการ โดยใช้ข้อมูลอนุกรมเวลาช่วงปี พ.ศ. 2513-2526 แล้วใช้เครื่องมือการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อนมาทำการวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า การลดค่าเงินบาทมีผลทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพิ่มขึ้น และรายได้จากการท่องเที่ยวในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐเพิ่มขึ้น ส่วนผลการลดค่าเงินบาทต่อการเดินทางออกไปต่างประเทศของคนไทยนั้น พบว่า เมื่อมีการลดค่าเงินบาทจะทำให้จำนวนคนไทยที่เดินทางไปเที่ยวต่างประเทศลดลง และยังมีส่งผลต่อการใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในต่างประเทศของคนไทยในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐลดลงด้วย

3. วิโชค อ่างมณี (2532) ได้ทำการศึกษาเรื่องอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และแบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยวในรูปแบบค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศโดยศึกษาจากนักท่องเที่ยวจากตลาดหลัก 6 ประเทศคือ สหรัฐอเมริกา, สหราชอาณาจักร, ญี่ปุ่น, ออสเตรเลีย, เยอรมันตะวันตก และฝรั่งเศส ซึ่งอาศัยข้อมูลทศนิยมรายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2530 จำนวน 10 ปี แล้วนำมาวิเคราะห์ผลโดยใช้แบบจำลองในสมการถดถอยเชิงซ้อนเพื่อวัดขนาดของผลกระทบ ผลการศึกษาพบว่า อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย และ อุปสงค์การท่องเที่ยวในรูปแบบค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย ขึ้นอยู่กับ ราคาตั๋วเครื่องบินโดยสารกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว, ราคาโรงแรมเฉลี่ยต่อห้องกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว โดยมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม

4. ศรีธยา ศรีรัตนะ (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการใช้จ่ายและระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยการสุ่มข้อมูลจากฐานข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2533 จำนวน 400 ตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ด้วยสมการถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว ได้แก่ รายได้ของนักท่องเที่ยวในกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า US\$ 10,000 ต่อปี สัญชาติของนักท่องเที่ยวจากกลุ่มอเมริกาเหนือ และวัตถุประสงค์ที่มา ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลในการกำหนดระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้แก่ สัญชาติของนักท่องเที่ยวจากกลุ่มเอเชียและแปซิฟิก, อาชีพของนักท่องเที่ยวที่เป็นพนักงานเอกชนและแม่บ้าน, วัตถุประสงค์ที่มา, ต้นทุนต่อหน่วยในหมวดค่าซื้อสินค้าที่ระลึก

5. วีระพล วงษ์ประเสริฐ (2536) ได้ทำการศึกษาถึง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย โดยศึกษาจากตลาดนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 13 ประเทศคือ มาเลเซีย, ใต้หวัน, ฮองกง, สิงคโปร์, เยอรมันตะวันตก, สหรัฐอเมริกา, ออสเตรเลีย, สหราชอาณาจักร, เกาหลีใต้, ฝรั่งเศส, อิตาลี และอินเดีย โดยใช้ข้อมูลแบบอนุกรมเวลา และข้อมูลภาคตัดขวาง พ.ศ. 2525-2534 มาทำการศึกษาโดยวิธีวิเคราะห์เชิงปริมาณ ด้วยการใช่วิธีกำลังสองน้อยที่สุด และใช้เครื่องมือวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อวัดขนาดของผลกระทบจากตัวแปรต่างๆ ตามแบบจำลอง ผลการศึกษาพบว่า อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยและค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ขึ้น

อยู่กับ อัตราส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว, อัตราส่วนราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว, อัตราส่วนเปรียบเทียบของดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศนักท่องเที่ยวกับดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย นอกจากนี้อุปสงค์การท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทยยังขึ้นอยู่กับ ตัวแปรหุ่นที่แสดงปีการท่องเที่ยวไทย และตัวแปรหุ่นที่แสดงวิกฤตการณ์ทางการเมืองอีกด้วย ผลการศึกษาด้านการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว พบว่า ปัจจัยที่กำหนดค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว คืออัตราส่วนของราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว, อัตราส่วนของราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว และอัตราส่วนเปรียบเทียบของดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศนักท่องเที่ยวกับดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย

6. ปวีณา โทณแก้ว (2542) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาพักโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 900 ตัวอย่างจากการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่ เพศของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์เชิงลบกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว กล่าวคือ นักท่องเที่ยวเพศหญิงจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าเพศชาย อายุของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว กล่าวคือ เมื่อนักท่องเที่ยวมีอายุมากขึ้นจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากขึ้น การศึกษาของนักท่องเที่ยว คือนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรี จะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าระดับการศึกษาอื่นๆ อาชีพของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพลูกจ้าง/พนักงานเอกชน อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน/ทำงานในครอบครัว จะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น ๆ และรายได้ของนักท่องเที่ยว พบว่า เมื่อนักท่องเที่ยวมีรายได้เพิ่มขึ้นจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากขึ้นด้วย

จากการตรวจเอกสารของบุคคลที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับอุปสงค์ของการท่องเที่ยวและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทัศนคติ สรุปลได้ว่าอุปสงค์การท่องเที่ยวและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย ขึ้นอยู่กับ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ, อัตราส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว, อัตราส่วนราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว, รายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว, อัตราส่วนเปรียบเทียบของดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศนักท่องเที่ยวกับดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย และสำหรับปัจจัยที่กำหนดค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีกำหนดการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ได้แก่ เพศ, อายุ, สัญชาติ, วัตถุประสงค์ในการเดินทาง, รายได้, อาชีพ เป็นต้น ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงแตกต่างจากการศึกษาที่ผ่านมา เนื่องจากมีการศึกษาทั้งในระดับมหภาค โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ และระดับจุลภาค โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงปัจจัยที่แตกต่างกันของการศึกษา ทั้ง 2 ลักษณะ

แนวคิดทางทฤษฎี

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำทฤษฎีและแนวความคิดทางเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ทฤษฎีและแนวความคิดดังกล่าวประกอบด้วยทฤษฎีอุปสงค์ (Theory of Demand) และแนวความคิดเกี่ยวกับความยืดหยุ่นของอุปสงค์ (Elasticity of Demand)

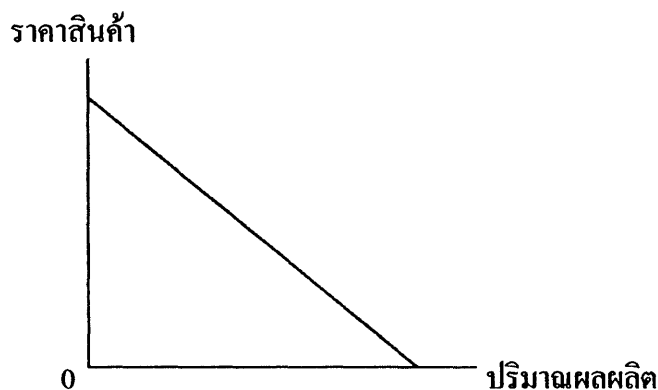
1. ทฤษฎีอุปสงค์

อุปสงค์ หมายถึง จำนวนสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภครต้องการซื้อภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ ณ ระดับราคาต่าง ๆ กันของสินค้านั้น หรือ ณ ระดับรายได้ต่าง ๆ กันของผู้บริโภค หรือ ณ ระดับราคาต่าง ๆ กันของสินค้านิดอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นอุปสงค์จึงอาจแยกได้เป็น 3 ชนิดด้วยกัน คือ อุปสงค์ต่อราคา, อุปสงค์ต่อรายได้ และอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น ๆ

1.1 อุปสงค์ต่อราคา (Price Demand) หมายถึง ปริมาณสินค้าที่มีผู้ต้องการซื้อในขณะใดขณะหนึ่ง ณ ระดับราคาสินค้านั้น ๆ โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ อันได้แก่ ปัจจัยทุกชนิดที่มีส่วนกำหนดปริมาณเสนอซื้อที่นอกเหนือจากราคาสินค้าที่กำลังพิจารณาอยู่ ความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถเขียนในรูปฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ได้ว่า (นราทิพย์, 2539: 28-30)

$$Q_d = f(P) \quad (5)$$

จากสมการที่ (5) หมายความว่า ปริมาณการเสนอซื้อ และราคาสินค้ามีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ เมื่อราคาสินค้าสูงขึ้น ผู้บริโภคจะต้องการซื้อสินค้านั้นในปริมาณที่ลดลง และเมื่อราคาสินค้าลดลง ผู้บริโภคจะต้องการซื้อสินค้านั้นในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันในนาม กฎของอุปสงค์ (Law of Demand) ดังนั้นจากความสัมพันธ์ระหว่างราคากับปริมาณซื้อ สามารถแสดงเส้นอุปสงค์ (Demand Curve) ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้า

ที่มา: นราทิพย์, 2539: 30

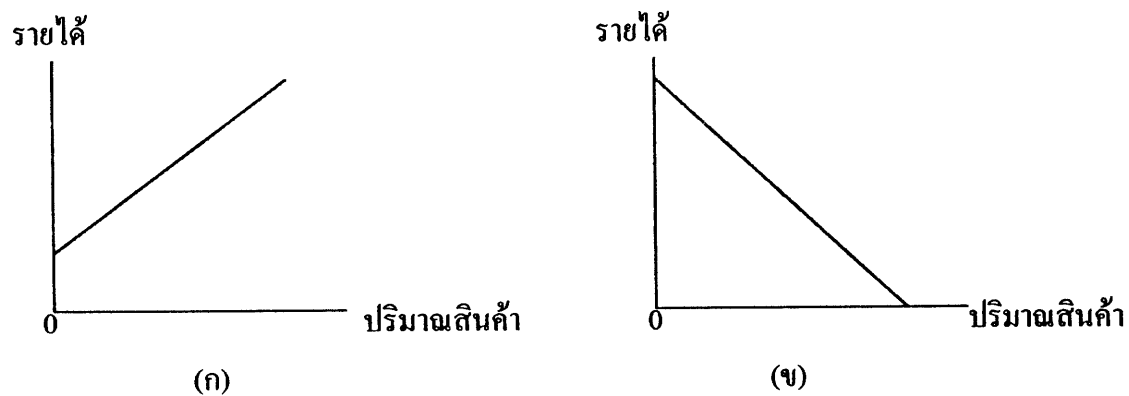
1.2 อุปสงค์ต่อรายได้ (Income Demand) หมายถึง ปริมาณสินค้าที่มีผู้ต้องการเสนอซื้อในขณะใดขณะหนึ่ง ณ ระดับรายได้ต่าง ๆ กันของผู้ซื้อ โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ ความสัมพันธ์ในรูปฟังก์ชันคณิตศาสตร์ของอุปสงค์ต่อรายได้เขียนได้ดังนี้ (นราทิพย์, 2539: 31-32)

$$Q_d = f(Y) \quad (6)$$

โดยที่ Q_d คือปริมาณเสนอซื้อ, Y คือรายได้ของผู้ซื้อ จากสมการที่ (6) แสดงว่า ปริมาณความต้องการซื้อของผู้บริโภคขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้ซื้อ ในกรณีที่เป็นสินค้าปกติ (Normal Goods) ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเสนอซื้อและรายได้จะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อรายได้สูงปริมาณการเสนอซื้อก็จะสูง และเมื่อรายได้ต่ำปริมาณการเสนอซื้อก็จะต่ำ เส้นอุปสงค์ต่อรายได้จะเป็นเส้นที่ลาดขึ้นไปทางขวา มีค่าความชันเป็นบวก ดังแสดงในภาพที่ 3 (ก)

สำหรับกรณีสินค้าที่เป็นสินค้าด้อยคุณภาพ (Inferior Goods) ซึ่งผู้บริโภคจะทำกรบริโภคเฉพาะเมื่อตนมีรายได้ต่ำ และเมื่อใดที่ตนมีรายได้สูงขึ้นก็จะหันไปบริโภคสินค้าอื่นที่มีคุณภาพดีกว่าแทน เส้นอุปสงค์ต่อรายได้ก็จะเป็เส้นที่ลาดจากซ้ายลงมาทางขวา มีค่าความชันเป็นลบ ดังแสดงในภาพที่ 3 (ข)

เส้นอุปสงค์ต่อรายได้จะมีความลาดหรือชันมากน้อยเพียงไรนั้น จะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองว่ามีมากน้อยเพียงใด สินค้าบางชนิดมีความสัมพันธ์กับรายได้มาก บางชนิดมีความสัมพันธ์กับรายได้ต่ำ ทำให้เส้นอุปสงค์ต่อรายได้มีความชันแตกต่างกันไป

ภาพที่ 3 เส้นอุปสงค์ต่อรายได้

ที่มา: นราทิพย์, 2539: 32

1.3 อุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น (Cross Demand) หรือเรียกกันว่า อุปสงค์ไขว้ หมายถึง ปริมาณสินค้าที่มีผู้ต้องการเสนอซื้อในขณะใดขณะหนึ่ง ณ ระดับต่าง ๆ กันของราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่งที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้สิ่งอื่นๆคงที่ การศึกษาความสัมพันธ์ของราคาและปริมาณเสนอซื้อในกรณีนี้จะคาบเกี่ยวในระหว่างสินค้า 2 ชนิดด้วยกัน ซึ่งสามารถแสดงได้ในรูปฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ได้ดังนี้ (นราทิพย์, 2539: 33-34)

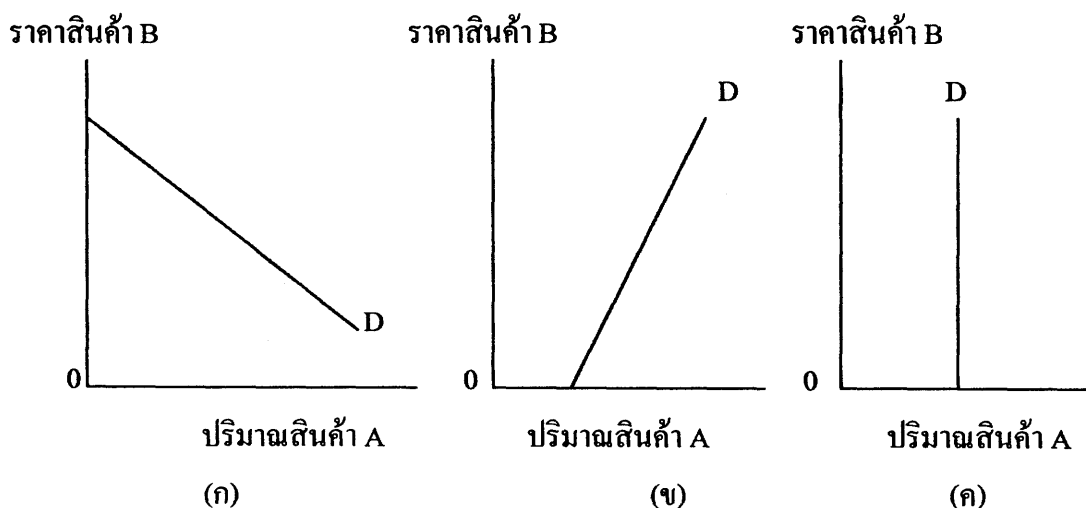
$$Q_A = f(P_B) \quad (7)$$

โดย Q_A หมายถึงปริมาณเสนอซื้อสินค้า A, P_B หมายถึงปริมาณราคาสินค้า B ลักษณะของเส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น ขึ้นกับลักษณะความสัมพันธ์ของสินค้าที่เรากำลังพิจารณาอยู่ ซึ่งอาจแยกได้ดังนี้

ก. สินค้าที่ใช้ประกอบกัน (Complementary Goods) เช่น ปากกาและน้ำหมึก ความสัมพันธ์ของปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดหนึ่งกับราคาของสินค้าอีกชนิดหนึ่งจะเป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ สมมติว่า สินค้าสองชนิดที่ใช้ประกอบกันที่เรากำลังพิจารณาอยู่คือ สินค้า A และ B เมื่อราคาสินค้า B ลดลง ปริมาณการเสนอซื้อสินค้า B จะเพิ่มขึ้น แต่เมื่อ B ต้องใช้ประกอบกับ A ปริมาณการซื้อสินค้า A ก็จะเพิ่มขึ้นด้วย เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น ๆ ในกรณีนี้จะ เป็นเส้นที่ลาดจากซ้ายลงมาทางขวา มีค่าความชันเป็นลบ ดังแสดงในภาพที่ 4 (ก)

ข. สินค้าที่ใช้แทนกัน (Substitute Goods) ตัวอย่างเช่นสบู่ยี่ห้อ A กับ สบู่ยี่ห้อ B ความสัมพันธ์ของปริมาณเสนอซื้อสินค้าชนิดหนึ่งกับราคาของสินค้าอีกชนิดหนึ่งจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ เมื่อราคาสินค้า B ลดลง ปริมาณการเสนอซื้อสินค้า B จะเพิ่มขึ้น และในบางส่วนของปริมาณการเสนอซื้อสินค้า B ที่เพิ่มขึ้นเป็นผลมาจากการที่สินค้า B สามารถใช้แทนสินค้า A ได้ ผู้ที่เคยซื้อสินค้า A บางคนจะหันไปซื้อสินค้า B แทนสินค้า A เมื่อราคาสินค้า B ลดลงในขณะที่ราคาสินค้า A ไม่เปลี่ยนแปลง เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่นในกรณีนี้จึงเป็นเส้นที่ลาดขึ้นไปทางขวา ดังแสดงในภาพที่ 4 (ข)

ค. นอกจากความสัมพันธ์ในลักษณะทั้งสองแล้ว เรายังสามารถสร้างสมการและเส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น ๆ ในกรณีที่สินค้าทั้งสองชนิดที่กำลังพิจารณาอยู่ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย เช่น การเปลี่ยนแปลงราคาเกลือย่อมไม่มีผลกระทบต่อปริมาณการเสนอซื้อรถยนต์ เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น ในกรณีนี้จึงเป็นเส้นตั้งฉากกับแกนนอนมีความชันเป็น ∞ ดังแสดงในภาพที่ 4 (ค)

ภาพที่ 4 เส้นอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น

ที่มา: นราทิพย์, 2539: 34

ปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์ หมายถึง ตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อจำนวนสินค้าที่ผู้บริโภคปรารถนาที่จะซื้อ (Quantity Demand) ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อปริมาณการซื้อไม่น้อยไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมของผู้บริโภคแต่ละคนและกาลเวลา ปัจจัยเหล่านี้มีหลายอย่าง ดังนี้(วันรักษ์, 2540: 25-26)

1. ราคาสินค้า ตามปกติเมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณการซื้อจะมีน้อย แต่ถ้าราคาสินค้าลดต่ำลง ปริมาณการซื้อจะมีมากขึ้น

2. รสนิยมของผู้บริโภค และความนิยมของคนส่วนใหญ่ในสังคม รสนิยมอาจเกี่ยวข้องกับความรู้สึกนิยมชมชอบชั่วขณะหนึ่งซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่น แบบเสื้อสตรี ภาพยนตร์ และเทปเพลง เป็นต้น แต่บางกรณีความนิยมนั้นก็คงอยู่นาน เช่นรูปแบบของสิ่งก่อสร้าง รถยนต์ และน้ำอัดลม เป็นต้น สิ่งที่กำหนดรสนิยมของผู้บริโภค ได้แก่ อายุ เพศ ความเชื่อ ค่านิยม การศึกษา แฟชั่น และอิทธิพลของการโฆษณา รสนิยมเป็นสิ่งที่มีผลต่อธุรกิจการค้า ดังนั้น หน่วยธุรกิจจึงยอมทุ่มเงินจำนวนมากในการโฆษณาเพื่อหวังผลในการเปลี่ยนแปลงรสนิยม หรือมิฉะนั้นก็เพื่อรักษารสนิยมของผู้บริโภคให้คงเดิมนั่นเอง

3. จำนวนประชากร ตามปกติเมื่อประชากรเพิ่มจำนวนมากขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการจะเพิ่มขึ้นตาม แต่การเพิ่มจำนวนประชากรยังไม่เป็นการเพียงพอ ประชากรเหล่านั้นจะต้องมีอำนาจซื้อด้วยจึงจะสามารถซื้อสินค้าได้มากขึ้น

4. รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน โดยทั่วไปเมื่อประชากรมีรายได้โดยเฉลี่ยสูงขึ้น ความต้องการสินค้าและบริการจะเปลี่ยนไป คือมักจะลดการบริโภคสินค้าราคาถูก และขณะเดียวกันก็หันไปบริโภคสินค้าราคาแพง

5. สภาพการกระจายรายได้ในระบบเศรษฐกิจ ลองพิจารณาถึงสังคมบางแห่ง เช่น ประเทศที่มีบ่อน้ำมัน ปรากฏว่ารายได้ส่วนใหญ่ตกอยู่ในมือของคนกลุ่มน้อย ส่วนคนกลุ่มใหญ่จะมีรายได้ต่ำมาก สังคมแบบนี้การบริโภคจะแตกต่างจากสังคมที่มีการกระจายรายได้ค่อนข้างเท่าเทียมกัน ถึงแม้ว่ารายได้โดยเฉลี่ยของทั้งสองประเทศจะอยู่ในระดับใกล้เคียงกันก็ตาม

6. ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามปกติความต้องการของผู้บริโภคอาจสนองได้ด้วยสินค้าหลายชนิด ถ้าสินค้าชนิดหนึ่งมีราคาสูง ผู้บริโภคก็ซื้อสินค้านั้นน้อยลง และหันไปซื้อสินค้าอีกชนิดหนึ่งซึ่งใช้ทดแทนกันได้ สำหรับในกรณีของสินค้าที่ต้องใช้ประกอบกัน เช่น น้ำตาลกับกาแฟ เป็นต้น เมื่อผู้บริโภคร้องการบริโภคกาแฟมากขึ้น ก็ต้องการบริโภคน้ำตาลมากขึ้นด้วย

7. ฤดูกาล ยกตัวอย่างเช่น ในประเทศที่อยู่ในเขตร้อน เมื่อย่างเข้าฤดูหนาว ประชากรจำเป็นต้องจัดหาเครื่องนุ่งห่มกันหนาว ทำให้ความต้องการสินค้าเครื่องกันหนาวต่างๆ ในช่วงเวลาดังกล่าวเพิ่มขึ้น

เราสามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณซื้อกับปัจจัยอุปสงค์เหล่านี้ด้วยฟังก์ชันอุปสงค์ ดังนี้

$$Q_x = f(P_x, A_1, A_2, A_3, \dots) \quad (8)$$

จากฟังก์ชันดังกล่าว แสดงว่า ปริมาณซื้อสำหรับสินค้า X หรือ (Q_x) เป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) ส่วนตัวกำหนดต่างๆ เป็นตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ราคา

สินค้า, รสนิยมของผู้บริโภค, จำนวนประชากร, รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน, สภาพการกระจายรายได้ในระบบเศรษฐกิจ, ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง และฤดูกาล

2. ความยืดหยุ่นของอุปสงค์

ความยืดหยุ่นของอุปสงค์(Elasticity of Demand) คือ ค่าที่ใช้วัดอัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณสินค้าที่มีผู้ต้องการเสนอซื้อ ณ ระยะเวลาหนึ่ง ต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยกำหนดปริมาณเสนอซื้อนั้น ๆ ดังนั้นค่าความยืดหยุ่นจึงเป็นการวัดเพื่อดูปฏิกิริยาตอบโต้ของปริมาณซื้อ ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยกำหนดต่าง ๆ นั้นว่ามีความไวมากน้อยเพียงไร เนื่องจากเราได้แบ่งอุปสงค์ออกเป็น 3 ชนิด ฉะนั้นการวัดความยืดหยุ่นของอุปสงค์จึงแยกได้เป็น 3 ประเภทเช่นเดียวกันตามลำดับดังนี้ (นราทิพย์, 2539: 68)

2.1 ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา (Elasticity of Price Demand or Price Elasticity) หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า เมื่อกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ ซึ่งแสดงเป็นสูตรในการคำนวณได้ดังนี้ (วันรักษ์, 2540: 37)

$$E_p = \frac{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อ}}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคา}}$$

ถ้าอัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อมากกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า แสดงว่า อุปสงค์ต่อราคามีความยืดหยุ่นสูง(High Elasticity) ถ้าอัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อน้อยกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า แสดงว่าอุปสงค์ต่อราคามีความยืดหยุ่นต่ำ (Inelastic)

2.2 ความยืดหยุ่นอุปสงค์ต่อรายได้(Income Elasticity of Demand) หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เมื่อกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ ซึ่งแสดงเป็นสูตรได้ดังนี้ (วันรักษ์, 2540: 45)

$$E_i = \frac{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อ}}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้}}$$

ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ ก็เช่นเดียวกับค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา คือจะใช้ค่า 1 เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา โดยถือว่าค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้มีค่าสูง เมื่อค่าดังกล่าวมากกว่า 1 และถือว่าค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้มีค่าต่ำ เมื่อค่าดังกล่าวน้อยกว่า 1 โดยทั่วไปการบริโภคจะเพิ่มขึ้นเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น นั่นคือ ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับปริมาณซื้อมีทิศทางเดียวกัน แต่ในกรณีของสินค้าด้อยคุณภาพ ผู้บริโภคมักจะบริโภคน้อยลงเมื่อรายได้มากขึ้น นั่นคือความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับปริมาณซื้อ มีทิศทางตรงกันข้าม กรณีอุปสงค์ต่อรายได้ พิจารณาค่าความยืดหยุ่นจากค่าสมบูรณ์ หากค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้มีเครื่องหมายบวก แสดงว่าเป็นสินค้าปกติ แต่หากค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้มีเครื่องหมายลบแสดงว่าเป็นสินค้าด้อยคุณภาพ

2.3 ความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น(Cross Elasticity of Demand) หรือเรียกอีกอย่างว่า ความยืดหยุ่นไขว้ หมายถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อเปรียบเทียบกับ การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่ง เมื่อกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่ ซึ่งแสดงเป็นสูตรได้ดังนี้ (วันรักษ์, 2540: 46)

$$E_c = \frac{\text{อัตรา การเปลี่ยนแปลงของปริมาณซื้อสินค้า X}}{\text{อัตราการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า Y}}$$

ในการพิจารณาความยืดหยุ่นไขว้ นอกจากจะดูที่ค่าสมบูรณ์แล้ว ยังพิจารณาเครื่องหมายด้วย คือสินค้าที่ใช้ทดแทนกัน และสินค้าที่ใช้ประกอบกัน ดังนี้

ก. ในกรณีของสินค้าที่ใช้ทดแทนกัน ปริมาณซื้อสินค้าชนิดหนึ่ง จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกับราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่ง ในกรณีนี้ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นไขว้จะมีเครื่องหมายเป็นบวก สัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นไขว้ที่มีค่ามาก แสดงว่าสินค้าทั้งสองชนิดนั้นใช้ทดแทนกันมากขึ้นเท่านั้น

ข. ในกรณีของสินค้าที่ใช้ควบคู่กัน ปริมาณซื้อสินค้าชนิดหนึ่ง จะเปลี่ยนแปลงในทิศทางตรงข้ามกับราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่ง ในกรณีนี้ค่าสัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นไขว้จะมีเครื่องหมายเป็นลบ สัมประสิทธิ์ความยืดหยุ่นไขว้หากมีค่ามาก แสดงว่าสินค้าทั้งสองชนิด นั้นใช้ประกอบกันมากขึ้น สินค้าที่ไม่มีความสัมพันธ์กันจะมีความยืดหยุ่นไขว้เท่ากับศูนย์

เราสามารถแบ่งความยืดหยุ่นออกเป็น 5 ชนิดตามค่าของความยืดหยุ่น ได้ดังนี้ (วันรักษ์, 2540: 50-51)

1. อุปสงค์ไม่มีความยืดหยุ่นเลย (Perfectly Inelastic Demand) ค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 0 ในกรณีนี้ปริมาณการซื้อขายจะไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อราคาเปลี่ยนแปลงไป
2. อุปสงค์มีความยืดหยุ่นน้อย (Relatively Inelastic Demand) ค่าความยืดหยุ่นมากกว่า 0 แต่น้อยกว่า 1 อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการซื้อน้อยกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคา
3. อุปสงค์มีความยืดหยุ่นคงที่ (Unitary Elastic Demand) ค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ 1 หมายความว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการซื้อเท่ากับอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคา
4. อุปสงค์มีความยืดหยุ่นมาก (Relatively Elastic Demand) ค่าความยืดหยุ่นมากกว่า 1 หมายความว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการซื้อมากกว่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของราคา
5. อุปสงค์มีความยืดหยุ่นมากที่สุด (Perfectly Elastic Demand) ค่าความยืดหยุ่นเท่ากับ อนันต์ (∞) หมายความว่า ปริมาณการซื้อจะเพิ่มขึ้นโดยไม่จำกัดเมื่อผู้ผลิตขายตามราคาที่กำหนดโดยตลาดหรือลดราคาลงแต่ถ้าผู้ขายขึ้นราคาแม้เพียงเล็กน้อยปริมาณการซื้อจะลดลงเหลือ 0

สรุปว่าในการศึกษาคำนี้ใช้ทฤษฎีอุปสงค์เป็นกรอบในการกำหนดปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และความยืดหยุ่นของอุปสงค์ นำมาใช้ในการวิเคราะห์ถึงอัตราการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของตัวแปรอิสระราคาโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทย, ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย, อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับค่าเงินบาทของไทย, คำนี้อาจราคาสินค้าภายในประเทศไทย, ปีที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่มีต่อตัวแปรตามจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศและค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

บทที่ 3

สถานการณ์การท่องเที่ยว และผลการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อ

จำนวนนักท่องเที่ยวและค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ในการศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย และต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยว ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และรูปแบบค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ส่วนที่ 2 เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยสมการถดถอยเชิงซ้อน ด้วยวิธี Stepwise เพราะเป็นวิธีที่ป้องกันการเกิดปัญหา Multicollinearity ได้ เนื่องจากวิธี Stepwise มีหลักเกณฑ์ว่าจะนำตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยครั้งละ 1 ตัว ถ้าตัวแปรอิสระที่นำเข้ามามีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระที่มีอยู่ในสมการถดถอยแล้ววิธี Stepwise จะตัดตัวแปรที่สัมพันธ์กันตัวใดตัวหนึ่งออกจากสมการถดถอย(กัลยา, 2540: 341)

ส่วนที่ 1 สถานการณ์การท่องเที่ยว ลักษณะทั่วไป และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

1. สถานการณ์การท่องเที่ยว

ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในระยะ 10 ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543 เพิ่มขึ้น(ตารางที่ 4)โดยหากพิจารณาในช่วงปี พ.ศ. 2539 - 2543(5 ปีหลัง) ซึ่งเป็นช่วงที่อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศสูงขึ้นจาก

7,192,145 คนในปี พ.ศ. 2539 เป็น 9,508,623 คน ในปี พ.ศ. 2543 คิดเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ยร้อยละ 6.50 ต่อปี โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวตัวสูงกว่าช่วงปี พ.ศ. 2534 - 2538(5 ปีก่อน) ซึ่งคิดอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5.78 ต่อปี เท่านั้น

ตารางที่ 4 ปริมาณนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ถึง 2543

พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	
2534	5,086,899	-4.00	} อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย 5.78 ต่อปี
2535	5,136,443	+0.97	
2536	5,760,533	+12.15	
2537	6,166,496	+7.05	
2538	6,951,566	+12.73	
2539	7,192,145	+3.46	} อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย 6.50 ต่อปี
2540	7,221,345	+0.41	
2541	7,764,930	+7.53	
2542	8,580,332	+10.50	
2543	9,508,623	+10.82	

ที่มา: กองสถิติและการวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

การขยายตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย เมื่อจำแนกตามภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก(ตารางที่ 5) พบว่า ภูมิภาคที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากที่สุด ได้แก่ ภูมิภาคเอเชียตะวันออก จากจำนวนนักท่องเที่ยว 2,960,173 คนในปี พ.ศ. 2534 เพิ่มขึ้นเป็น 5,545,856 คนในปี พ.ศ. 2543 คิดเป็นจำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 4,163,263 คนต่อปีคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59.86 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย รองลงมาได้แก่ ภูมิภาคยุโรป มีนักท่องเที่ยวมีจำนวนนักท่องเที่ยว 1,184,699 คนในปี พ.ศ. 2534 เพิ่มขึ้นเป็น 2,301,807 คนในปี พ.ศ. 2543 คิดเป็นจำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 1,633,016 คนต่อปี คิดเป็นสัดส่วน

ร้อยละ 23.59 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย อันดับที่สามได้แก่ ภูมิภาคอเมริกา มีจำนวนนักท่องเที่ยวเฉลี่ย 417,148 คนต่อปี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.08 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ส่วนนักท่องเที่ยวภูมิภาคอื่น ๆ ได้แก่ เอเชียใต้, โอเชียเนีย, ตะวันออกกลาง และแอฟริกา โดยมีสัดส่วนนักท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 3.97, 4.00, 1.76 และ 0.79 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

2. ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อรายได้จากค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามมา การท่องเที่ยวจึงเป็นแหล่งรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศที่สำคัญในอันที่จะช่วยบรรเทาปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจที่ประเทศไทยกำลังประสบอยู่ โดยค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวหาได้จากผลคูณของปัจจัย 3 อย่าง(วิโชค, 2532: 60) ได้แก่

1. จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยรายปี
2. จำนวนวันพักในประเทศไทยของนักท่องเที่ยว โดยเฉลี่ยในปีเดียวกัน
3. ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่นำมาใช้จ่ายในประเทศไทย คิดเฉลี่ยต่อคนต่อวัน โดยได้จากการสำรวจและประมาณค่าเฉลี่ยจากกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อนำข้อมูลทั้ง 3 ชนิดมาคูณกันก็จะได้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด หรือรายได้อันเกิดจากการท่องเที่ยวโดยค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว เมื่อจำแนกตามภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543 (ตารางที่ 6) พบว่าค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ออกนำมาใช้จ่ายในประเทศไทยมีจำนวนมากที่สุด โดยมีค่าใช้จ่ายรวม 46,037.07 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2534 เพิ่มขึ้น 128,328.74 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2543 มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 48.26 ของจำนวนค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาในประเทศไทย รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรป ที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยคิดเป็นมูลค่า 31,851.98 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2534 เพิ่มขึ้น 88,948.91 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2543 มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 30.63 ของจำนวนค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาในประเทศไทย รองลงไปได้แก่ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอเมริกา มีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 6.90 ของจำนวนค่าใช้จ่ายของนัก

ท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาในประเทศไทย ส่วนค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคอื่น ๆ ได้แก่ เอเชียใต้, โอเชียเนีย, ตะวันออกกลาง และแอฟริกา คิดค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยเป็นร้อยละ 5.62, 4.29, 3.03 และ 1.27 ของจำนวนค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาในประเทศไทย ตามลำดับ

3. ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย เป็นการศึกษาถึงระดับอายุ เพศ อาชีพ วัตถุประสงค์ของการเดินทางเข้ามาในประเทศไทย รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว การใช้สถานที่พักแรม และระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดสำคัญดังนี้

3.1 ระดับอายุของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

หากพิจารณาระดับอายุของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543 (ตารางที่ 7) โดยแบ่งช่วงระดับอายุออกเป็น 7 ช่วง ได้แก่ 0-15 ปี, 16-24 ปี, 25-34 ปี, 35-44 ปี, 45-54 ปี, 55-64 ปี และ 65 ปีขึ้นไป ซึ่งช่วงอายุที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากที่สุดคือ ช่วงอายุ 25-34 ปี รองลงมาในระดับอายุ 35-44 ปี ลำดับรองลงไปเป็นช่วงระดับอายุ 45-54 ปี ส่วนช่วงระดับอายุ 59-64 ปี และ 16-24 ปี มีสัดส่วนนักท่องเที่ยวใกล้เคียงกัน และลำดับสุดท้ายของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยน้อยที่สุดจะเป็นช่วงระดับอายุ 0-15 ปี และ 65 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 5 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศตามภูมิภาคต่าง ๆ ในโลกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ถึง 2543

(หน่วย: คน)

พ.ศ.	เอเชียตะวันออก		ยุโรป		อเมริกา		เอเชียใต้		โอเชียเนีย		ตะวันออกกลาง		แอฟริกา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2534	2,960,173	58.19	1,184,969	23.29	326,812	6.42	270,292	5.31	229,757	4.51	79,271	1.56	35,625	0.70
2535	2,865,083	55.78	1,288,299	25.08	354,910	6.91	277,051	5.39	233,782	4.55	78,809	1.53	38,509	0.75
2536	3,377,520	58.63	1,410,510	24.49	359,726	6.24	231,590	4.02	238,245	4.14	91,587	1.59	51,355	0.89
2537	3,664,363	59.42	1,509,478	24.48	373,610	6.56	237,195	3.85	229,400	3.72	102,224	1.66	50,226	0.81
2538	4,358,346	62.70	1,564,838	22.51	357,674	5.15	270,478	3.89	224,067	3.22	123,711	1.78	52,452	0.75
2539	4,513,315	62.75	1,605,113	22.32	383,925	5.34	271,269	3.77	251,876	3.50	119,198	1.67	47,449	0.66
2540	4,568,837	63.27	1,585,915	21.96	388,190	5.38	229,571	3.18	271,442	3.76	126,427	1.75	50,963	0.71
2541	4,583,160	59.02	1,888,673	24.32	448,761	5.78	258,815	3.33	348,346	4.49	165,078	2.13	72,097	0.93
2542	5,195,972	60.56	1,990,499	23.20	514,595	6.00	280,422	3.27	350,555	4.09	175,106	2.04	73,233	0.85
2543	5,545,856	58.32	2,301,807	24.21	663,276	6.98	352,007	3.70	378,782	3.98	182,408	1.92	84,487	0.89
เฉลี่ย	4,163,263	59.86	1,633,010	23.59	417,148	6.08	223,224	3.97	275,625	4.00	124,382	1.76	55,640	0.79

ที่มา: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

ตารางที่ 6 ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามภูมิภาคของโลกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ถึง 2543

(หน่วย: คน)

พ.ศ.	เอเชียตะวันออก		ยุโรป		อเมริกา		เอเชียใต้		โอเชียเนีย		ตะวันออกกลาง		แอฟริกา		มูลค่าค่าใช้จ่ายรวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2534	46,037.07	46.03	31,851.98	31.85	8,287.36	8.29	4,825.62	4.83	5,212.37	5.21	2,496.23	2.50	1,294.22	1.29	100,004.88	100.00
2535	57,700.14	46.86	41,177.96	33.44	9,317.04	7.57	6,135.06	4.98	5,062.99	4.11	2,793.27	2.27	948.40	0.77	123,134.89	100.00
2536	69,260.50	54.19	32,911.86	25.75	6,886.44	5.39	8,323.56	6.51	4,206.18	3.29	4,473.89	3.50	1,739.39	1.36	127,801.83	100.00
2537	73,913.38	50.90	42,311.62	29.14	9,992.49	6.88	8,125.38	5.60	4,801.30	3.31	4,813.40	3.31	1,253.74	0.86	145,211.06	100.00
2538	92,659.01	48.57	65,128.53	34.14	9,584.26	5.02	10,476.42	5.49	6,041.25	3.17	5,068.82	2.66	1,809.93	0.95	190,765.25	100.00
2539	105,129.00	47.92	65,712.00	29.96	13,265.00	6.05	16,645.00	7.59	9,495.00	4.33	7,279.00	3.32	1,839.00	0.84	219,364.00	100.00
2540	117,341.75	53.15	56,321.01	25.51	12,673.76	5.74	15,629.29	7.08	7,791.09	3.53	6,498.38	2.94	4,499.21	2.04	220,754.49	100.00
2541	105,122.03	43.41	83,693.75	34.56	19,257.91	7.95	10,114.51	4.18	13,171.78	5.44	7,500.50	3.10	3,316.81	1.37	242,177.29	100.00
2542	117,813.88	46.56	77,848.34	30.77	19,881.61	7.86	12,564.91	4.97	12,349.07	4.88	7,995.69	3.16	4,564.79	1.80	253,018.29	100.00
2543	128,328.74	44.98	88,948.91	31.18	23,541.25	8.25	14,112.27	4.95	16,158.82	5.66	10,066.42	3.53	4,115.78	1.44	285,272.19	100.00
เฉลี่ย	91,330.55	48.26	58,590.60	30.63	6,268.08	6.90	10,695.20	5.62	8,428.99	4.29	5,898.56	3.03	2,538.13	1.27	190,750.42	100.00

ที่มา: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

ตารางที่ 7 ระดับอายุของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543

(หน่วย: ร้อยละ)

พ.ศ.	0-15 ปี	16-24 ปี	25-34 ปี	35-44 ปี	45-54 ปี	55-64 ปี	65 ปีขึ้นไป	รวม
2534	4.15	11.40	29.98	23.70	16.51	9.74	4.52	100.00
2535	4.21	10.87	29.02	23.47	17.49	10.19	4.75	100.00
2536	4.07	10.16	27.74	23.73	18.56	10.89	4.85	100.00
2537	4.29	10.04	27.96	23.35	18.57	10.76	5.03	100.00
2538	4.53	9.54	27.16	23.46	13.43	11.01	5.87	100.00
2539	4.84	10.32	27.23	23.24	18.71	10.53	5.14	100.00
2540	5.24	9.99	26.99	23.72	18.62	10.68	4.76	100.00
2541	4.85	9.60	27.33	23.92	19.22	10.65	4.43	100.00
2542	4.93	9.97	26.59	23.73	19.07	11.02	4.69	100.00
2543	4.93	10.37	26.69	23.88	19.17	10.48	4.48	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

3.2 เพศของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ในการพิจารณานักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามเพศ จะพบว่านักท่องเที่ยวเป็นเพศชายเดินทางเข้ามาในประเทศไทยคิดเป็นร้อยละมีมากกว่าเพศหญิงเกือบ 2 เท่า ในรอบระยะเวลา 10 ปี คือตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543 กล่าวคือมีนักท่องเที่ยวเพศชายประมาณร้อยละ 60 ถึงร้อยละ 65 ส่วนนักท่องเที่ยวเพศหญิง ประมาณร้อยละ 35 ถึงร้อยละ 40 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมด (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำแนกเพศของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543

(หน่วย: ร้อยละ)

พ.ศ.	เพศชาย	เพศหญิง	รวม
2534	65.47	34.53	100
2535	65.21	34.79	100
2536	64.12	35.88	100
2537	62.21	37.79	100
2538	62.31	37.69	100
2539	61.93	38.07	100
2540	62.06	37.94	100
2541	61.16	38.84	100
2542	60.28	39.72	100
2543	59.80	40.20	100

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

3.3 อาชีพของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

อาชีพของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยสามารถแบ่งกลุ่มอาชีพของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาได้ 7 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มอาชีพนักวิชาการ กลุ่มนักบริหาร กลุ่มนักธุรกิจ กลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มแม่บ้านหรือช่วยธุรกิจครอบครัว กลุ่มนักเรียนหรือนักศึกษา และอื่น ๆ โดยพบว่า อาชีพของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยในรอบ 10 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543 (ตารางที่ 9) กลุ่มนักธุรกิจเข้ามาในประเทศไทยมากที่สุดประมาณร้อยละ 16 ถึงร้อยละ 23 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาในประเทศไทย รองลงมาประกอบอาชีพนักวิชาการประมาณร้อยละ 13 ถึงร้อยละ 22 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาในประเทศไทย ส่วนกลุ่มผู้ใช้แรงงานเข้ามาในประเทศไทยเป็นอันดับสาม ประมาณร้อยละ 10 ถึงร้อยละ 20 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาในประเทศไทย และกลุ่มนักเรียน

หรือนักศึกษามีสัดส่วนประมาณร้อยละ 5 ถึงร้อยละ 12 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมดที่เข้ามาในประเทศไทย

ข้อสังเกตสำหรับอาชีพของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในกลุ่มนักธุรกิจ กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มผู้ใช้แรงงาน เมื่อรวมทั้ง 3 กลุ่มเข้าด้วยกัน จะพบว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยมีสัดส่วนมากเกินกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มดังกล่าวมีการติดต่อธุรกิจ มีรายได้สูง และมีเวลาที่จะท่องเที่ยวในประเทศไทยได้

ตารางที่ 9 อาชีพของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543

(หน่วย: ร้อยละ)

พ.ศ.	นักวิชาการ	นักบริหาร	นักธุรกิจ	ผู้ใช้แรงงาน	ช่วยธุรกิจในครอบครัว	นักเรียน / นักศึกษา	อื่นๆ	รวม
2534	16.13	10.45	27.30	10.98	6.50	8.16	20.30	100.00
2535	17.62	10.36	22.85	15.36	6.21	8.59	19.01	100.00
2536	16.94	10.30	22.15	16.67	6.32	8.31	19.31	100.00
2537	15.35	11.25	20.19	17.54	6.42	7.94	21.31	100.00
2538	14.53	11.09	19.72	16.44	6.60	7.99	23.63	100.00
2539	26.81	12.04	17.50	17.64	6.43	8.32	21.26	100.00
2540	19.07	12.75	16.57	14.73	6.03	8.74	22.11	100.00
2541	21.95	11.41	16.62	15.28	5.22	8.50	21.02	100.00
2542	19.14	11.07	16.63	17.81	6.13	9.81	19.41	100.00
2543	14.65	11.34	17.15	20.04	6.61	11.18	19.03	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

3.4 วัตถุประสงค์ของการเดินทางเข้ามาในประเทศไทย

นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน ซึ่งสามารถแบ่งวัตถุประสงค์เป็นเพื่อท่องเที่ยวพักผ่อน เพื่อติดต่อธุรกิจ เพื่อประชุมหรือสัมมนา เข้ามาตามจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติราชการ และอื่น ๆ หากพิจารณานักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543 (ตารางที่ 10) จะพบว่า นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาเพื่อท่องเที่ยวพักผ่อนมากที่สุด ประมาณร้อยละ 86 ถึงร้อยละ 88 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ส่วนการเดินทางเข้ามาเพื่อวัตถุประสงค์อื่นเช่น เพื่อติดต่อธุรกิจ เพื่อประชุมหรือสัมมนา เพื่อปฏิบัติราชการ และอื่น ๆ มีสัดส่วนเฉลี่ยร้อยละ 10 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด

ตารางที่ 10 วัตถุประสงค์ของการเดินทางเข้ามาในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543

(หน่วย: ร้อยละ)

พ.ศ.	พักผ่อน	ธุรกิจ	ประชุม	ราชการ	อื่น ๆ	รวม
2534	88.61	8.61	0.62	0.47	1.69	100.00
2535	88.04	9.07	0.74	0.62	1.53	100.00
2536	87.56	9.27	0.75	0.82	1.60	100.00
2537	86.87	9.97	0.86	0.70	1.60	100.00
2538	88.73	8.38	1.04	0.58	1.27	100.00
2539	86.92	9.68	0.90	0.65	1.85	100.00
2540	86.75	9.99	0.87	0.53	1.86	100.00
2541	88.00	9.09	0.85	0.42	1.64	100.00
2542	88.12	8.66	0.88	0.51	1.83	100.00
2543	88.01	9.05	0.88	0.31	1.75	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

3.5 รูปแบบการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว

รูปแบบการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย มีลักษณะ 2 รูปแบบ คือลักษณะเดินทางแบบนำเที่ยวเป็นกลุ่ม (Group Tour) และลักษณะการเดินทางมาด้วยตนเอง (Non Group Tour) ในการพิจารณารูปแบบของนักท่องเที่ยวระหว่าง พ.ศ. 2534 ถึง 2543 (ตารางที่ 11) พบว่ารูปแบบการเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมีรูปแบบการเดินทางเข้ามาด้วยตนเองประมาณร้อยละ 55 ถึงร้อยละ 60 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ส่วนการเดินทางเข้ามาในลักษณะกลุ่มนำเที่ยวประมาณร้อยละ 40 ถึงร้อยละ 45 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางเข้ามาด้วยตนเองมากกว่าการใช้บริการผ่านบริษัทนำเที่ยว

ตารางที่ 11 รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543

พ.ศ.	รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยว		รวม
	เดินทางแบบนำเที่ยวเป็นกลุ่ม (Group Tour)	จัดการเดินทางด้วยตนเอง (Non Group Tour)	
2534	44.47	55.53	100.00
2535	42.92	57.08	100.00
2536	43.85	56.15	100.00
2537	43.00	57.00	100.00
2538	43.59	56.41	100.00
2539	44.50	55.50	100.00
2540	42.22	57.78	100.00
2541	40.17	59.83	100.00
2542	44.24	55.76	100.00
2543	43.90	56.10	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

3.6 พาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้ามาในประเทศไทย

พาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยสามารถแบ่งได้ 3 ทาง คือ ทางเครื่องบิน ทางรถยนต์ และทางเรือ ซึ่งในการพิจารณาพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543 (ตารางที่ 12) จะเห็นว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศนิยมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยโดยทางเครื่องบินมากที่สุดในสัดส่วนที่แตกต่างมากกับการเดินทางด้วยวิธีอื่น ประมาณร้อยละ 78 ถึงร้อยละ 85 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย รองลงไปนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในประเทศไทยทางรถยนต์ประมาณร้อยละ 12 ถึงร้อยละ 14 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด และการเดินทางโดยทางเรือมีจำนวนน้อยมากไม่เกินร้อยละ 3 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ซึ่งสาเหตุที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศนิยมเดินทางโดยทางเครื่องบินเพราะว่า มีความสะดวกสบาย และรวดเร็วทันใจ อีกทั้งเหมาะสมกับการเดินทางระยะไกล ส่วนการเดินทางโดยใช้รถยนต์นั้นส่วนใหญ่เป็นการเข้ามาทางชายแดนของประเทศทางภาคใต้จากประเทศใกล้เคียง เช่น มาเลเซีย และสิงคโปร์ สำหรับการเดินทางโดยทางเรื่อนั้น มีนักท่องเที่ยวใช้บริการน้อย เนื่องจากมีข้อจำกัดหลายอย่าง อาทิเช่น ความไม่ปลอดภัยจากน้ำอันเป็นปัจจัยสำคัญ

3.7 การใช้สถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยว

สถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการท่องเที่ยว ลักษณะสถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยสามารถแบ่งได้ 4 ลักษณะคือ โรงแรม บ้านเพื่อนหรือญาติ บ้านพักตากอากาศ(Guest House) และสถานที่พักแรมอื่น ๆ หากพิจารณาการใช้สถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543 (ตารางที่ 13) พบว่านักท่องเที่ยวระหว่างประเทศนิยมใช้บริการสถานที่พักแรมประเภท โรงแรมมากที่สุด โดยมีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 95 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ส่วนสถานที่พักแรมอีก 3 ประเภทคือ บ้านเพื่อน/ญาติ บ้านพักตากอากาศ และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละไม่เกินร้อยละ 3 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด

3.8 ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว

ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่ค้างคืนในประเทศไทยคิดเฉลี่ยจำนวนระยะเวลาที่นักท่องเที่ยวพำนักในประเทศไทย โดยดูจากวันที่หนังสือเดินทางเข้าและวันที่ออกจากประเทศไทย

ในรอบระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543 (ตารางที่ 14) นักท่องเที่ยวใช้ระยะเวลาพำนักในประเทศไทยประมาณ 6-8 วันจะเห็นว่าระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวนั้นมีอัตราเพิ่มขึ้นทุกปียกเว้นในปี พ.ศ. 2536, 2537 และ 2542

ตารางที่ 12 พาหนะที่ใช้ในการเดินทางเข้ามาประเทศไทยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543

(หน่วย: ร้อยละ)

พ.ศ.	ทางเครื่องบิน	ทางรถยนต์	ทางเรือ	รวม
2534	78.76	17.38	3.86	100.00
2535	82.60	14.85	2.55	100.00
2536	82.79	14.90	2.31	100.00
2537	82.58	15.32	2.10	100.00
2538	81.57	16.15	2.80	100.00
2539	84.43	13.67	1.90	100.00
2540	84.94	13.45	1.61	100.00
2541	85.15	12.58	2.27	100.00
2542	83.95	13.34	2.71	100.00
2543	80.05	17.96	1.99	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

ตารางที่ 13 การใช้สถานที่พักแรมในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ.
2534 ถึง 2543

(หน่วย: ร้อยละ)

พ.ศ.	โรงแรม	บ้านเพื่อน/ญาติ	บ้านพักตากอากาศ	อื่น ๆ	รวม
2534	98.10	0.51	0.37	1.02	100.00
2535	97.94	0.45	0.40	1.21	100.00
2536	98.02	0.71	0.30	0.97	100.00
2537	96.55	1.45	0.30	1.67	100.00
2538	96.27	1.34	0.30	2.09	100.00
2539	98.07	1.25	0.23	0.46	100.00
2540	97.47	1.13	0.23	1.17	100.00
2541	97.78	0.80	0.19	1.23	100.00
2542	97.02	0.59	0.21	2.18	100.00
2543	97.50	0.69	0.18	1.63	100.00

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

ตารางที่ 14 ระยะเวลาพักนักเรียนของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 ถึง 2543

(หน่วย: คืน)

พ.ศ.	ระยะเวลาพักเฉลี่ย	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)
2534	7.09	+0.42
2535	7.06	-0.42
2536	6.94	-1.70
2537	6.98	+0.57
2538	7.43	+6.45
2539	8.23	+10.77
2540	8.33	+1.22
2541	8.40	+1.20
2542	7.96	-5.24
2543	8.14	+2.26

ที่มา: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

**ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อจำนวนนักท่องเที่ยว
และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ**

การศึกษาในส่วนนี้จะอาศัยหลักการทางเศรษฐมิติ ในการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน เพื่อวัดขนาดของผลกระทบของตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งในการศึกษารั้งนี้ได้แบ่งแบบจำลองออกเป็น 2 ส่วน คือ แบบจำลองของอุปสงค์การท่องเที่ยวของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ กับแบบจำลองค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยในการศึกษารั้งนี้ได้จำแนกนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศออกเป็น 9 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย ผลการวิเคราะห์โดยวิธี Stepwise มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบจำลองของอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ในการวิเคราะห์แบบจำลองอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศนี้เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์การท่องเที่ยวของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยทั้ง 9 ประเทศ (NT_t) เป็นตัวแปรตาม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ถึง 2543 กับตัวแปรอิสระ ได้แก่ สัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทย (TPT_t) กับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (IN_t) หรือ (TPI_t/IN_t), สัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t) กับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (IN_t) หรือ (HPI_t/IN_t), ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI), อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวกับค่าเงินบาทของประเทศไทย (EX_t) และตัวแปรหุ่น (D_t) ซึ่งแสดงถึงปีส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย คือ ในปี พ.ศ. 2541 และ 2542 โดยการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อนจะพิจารณาในรูปแบบของสมการลอการิทึมธรรมชาติ (Natural Logarithmic) ตามแนวคิดเกี่ยวกับค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ และพิจารณาผลการวิเคราะห์จากค่า R², \bar{R}^2 , t-stat, F-stat และค่า Durbin-Watson เป็นดังนี้

1.1 นักท่องเที่ยวประเทศฝรั่งเศส (i = 1)

สมการที่แสดงอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวประเทศฝรั่งเศส ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln (NT_t) = 7.216 - 1.579 \ln (TPI_t/IN_t)$$

t-stat (7.545) *** (-4.260) ***

$$R^2 = 0.840 ; \bar{R}^2 = 0.795 ; F\text{-stat} = 18.413 ; D.W. = 2.441$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสมายังประเทศไทยได้ร้อยละ

84.00 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 18.413 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.441 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 1.579 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังประเทศไทยสูงขึ้น ซึ่งราคาค่าโดยสารเครื่องบินถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวจึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

1.2 นักท่องเที่ยวประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี ($i = 2$)

สมการที่แสดงอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln(NT_2) = 7.503 - 0.975 \ln(TPI_2/IN_2) - 0.572 \ln(HPI_2/IN_2)$$

t-stat (11.749) *** (-4.201) *** (-3.271) ***

$$R^2 = 0.925 ; \bar{R}^2 = 0.903 ; F\text{-stat} = 42.937 ; D.W. = 1.655$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) และปัจจัยทาง

ด้านสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_2/IN_2) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีมายังประเทศไทยได้ร้อยละ 92.50 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 42.937 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.655 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศไทยมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_2/IN_2) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศไทยมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_2/IN_2) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 0.975 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น ซึ่งราคาค่าโดยสารเครื่องบินถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวจึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศไทยนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_2/IN_2) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศไทยนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_2/IN_2) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 0.572 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยอันเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวสูงขึ้น จึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

1.3 นักท่องเที่ยวประเทศไทย (i = 3)

สมการที่แสดงอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวประเทศไทย ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln (NT_t) = 16.225 - 0.558 \ln (TPI_t/IN_t) - 0.609 \ln (HPI_t/IN_t) \\ + 0.750 \ln (EX_t) + 0.144 D_t \\ \text{t-stat} \quad (22.050)^{***} \quad (-6.299)^{***} \quad (-10.121)^{***} \\ (10.775)^{***} \quad (-11.593)^{***}$$

$R^2 = 0.996$; $\bar{R}^2 = 0.991$; F-stat = 189.601 ; D.W. = 1.954

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t), สัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวกับค่าเงินบาทของไทย (EX_t) และตัวแปรหุ่น (D_t) ปีส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีมายังประเทศไทยได้ร้อยละ 99.60 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 189.601 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.954 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนัก

ท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 0.558 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น ซึ่งราคาค่าโดยสารเครื่องบินถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวจึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 0.609 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยอันเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวสูงขึ้น จึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวกับค่าเงินบาทของไทย (EX_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวกับค่าเงินบาทของไทยเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 0.750 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศสูงขึ้น หรือค่าเงินบาทอ่อนตัวส่งผลต่อนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรตัวแปรหุ่นที่แสดงปีส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย (D_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวมีส่วนในการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น

1.4 นักท่องเที่ยวต่างประเทศเนเธอร์แลนด์ (i = 4)

สมการที่แสดงอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวประเทศเนเธอร์แลนด์ ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln(NT_t) = 5.154 - 1.728 \ln(TPI_t/IN_t) - 0.439 \ln(HPI_t/IN_t)$$

$$t\text{-stat} \quad (7.479)^{***} \quad (-5.472)^{***} \quad (-2.316)^*$$

$$R^2 = 0.933 ; \bar{R}^2 = 0.914 ; F\text{-stat} = 48.658 ; D.W. = 2.271$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) และสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศเนเธอร์แลนด์มายังประเทศไทยได้ร้อยละ 93.30 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 48.658 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.271 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศเนเธอร์แลนด์เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 1.728 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น ซึ่งราคา

ค่าโดยสารเครื่องบินถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวจึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศเนเธอร์แลนด์เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดค่าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศเนเธอร์แลนด์เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 0.439 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยอันเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวสูงขึ้น จึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศเนเธอร์แลนด์เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

1.5 นักท่องเที่ยวประเทศสวีเดน ($i = 5$)

สมการที่แสดงอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวประเทศสวีเดน ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln(NT5) = -9.323 - 1.846 \ln(HPI_t/IN_t) + 3.268 \ln(CPI) + 2.380 \ln(EX_t)$$

t-stat (-3.136) ** (-4.498) *** (7.525) *** (4.707) ***

$$R^2 = 0.967 ; \bar{R}^2 = 0.934 ; F\text{-stat} = 29.493 ; D.W. = 2.550$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t), ปัจจัยทางด้านดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย(CPI) และอัตราแลกเปลี่ยนเงิน

ถรรระหว่างประเทศ (EX) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนมายังประเทศไทยได้ร้อยละ 96.70 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 29.493 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.550 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวที่ชวยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวที่ชวยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 1.846 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยอันเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวสูงขึ้น จึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 3.268 ซึ่งตรงกันข้ามกับสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการที่ราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยสูงขึ้น แต่ขณะเดียวกันอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศสูงขึ้น หรือค่าเงินบาทอ่อนตัวทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนจึงยังคงเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศไทยที่ชวยกับค่าเงินบาทของไทย (EX_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อ

พิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับค่าเงินบาทของไทยเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 2.380 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสูงขึ้น หรือค่าเงินบาทอ่อนตัวส่งผลต่อนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น

1.6 นักท่องเที่ยวประเทศสวีเดนแลนด์ (i = 6)

สมการที่แสดงอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวประเทศสวีเดนแลนด์ ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln (NT_t) = - 9.492 - 3.763 \ln (TPI_t/IN_t) - 0.285 \ln (HPI_t/IN_t) \\ + 2.322 \ln (CPI) + 0.652 \ln (EX_t) \\ \text{t-stat} \quad (-3.684)^{**} \quad (-5.635)^{***} \quad (-3.676)^{**} \\ (10.459)^{***} \quad (5.635)^{***}$$

$$R^2 = 0.990 ; \bar{R}^2 = 0.980 ; F\text{-stat} = 99.141 ; D.W. = 2.104$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) สัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) คำนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับค่าเงินบาทของไทย (EX_t) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนแลนด์มายังประเทศไทยได้ร้อยละ 99.00 (ค่า R²) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 99.141 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

(Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.104 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนแลนด์เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 3.763 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น ซึ่งราคาค่าโดยสารเครื่องบินถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวจึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนแลนด์เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนแลนด์เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 0.285 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยอันเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวสูงขึ้น จึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนแลนด์เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนแลนด์เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 2.322 ซึ่งตรงกันข้ามกับ

สมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการที่ราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยสูงขึ้น แต่ขณะเดียวกันอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศสูงขึ้น หรือค่าเงินบาทอ่อนตัวทำให้นักท่องเที่ยวเห็นความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนจึงยังคงเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวกับค่าเงินบาทของไทย (EX_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความซัดหุ่ย พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวกับค่าเงินบาทของไทยเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 0.652 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศสูงขึ้น หรือค่าเงินบาทอ่อนตัวส่งผลต่อนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น

1.7 นักท่องเที่ยวประเทศสหรัฐอเมริกา ($i=7$)

สมการที่แสดงอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวประเทศสหรัฐอเมริกา ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln(NT_7) = 7.115 - 1.138 \ln(TPL/IN_7) - 0.406 \ln(HPL/IN_7)$$

t-stat (11.104) *** (-4.580) *** (-2.230) **

$$R^2 = 0.936; \quad \bar{R}^2 = 0.914; \quad F\text{-stat} = 43.734; \quad D.W. = 2.019$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPL/IN_7) และ

ปัจจัยสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPL/IN_t) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกามายังประเทศไทยได้ร้อยละ 93.60 (ค่า R²) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 43.734 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.019 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศไทยนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศไทยนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN_t) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 1.138 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศไทยนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น ซึ่งราคาค่าโดยสารเครื่องบินถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวจึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกาเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPL/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPL/IN_t) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 0.406 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยอันเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวสูงขึ้น จึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกาเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

1.8 นักท่องเที่ยวประเทศสหราชอาณาจักร (i = 8)

สมการที่แสดงอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวประเทศสหราชอาณาจักร ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln(NT_t) = 3.173 - 2.343 \ln(TPI_t/IN_t) - 0.909 \ln(HPI_t/IN_t)$$

t-stat (2.168)^{*} (-4.264)^{***} (-5.772)^{***}

$$R^2 = 0.895 ; \bar{R}^2 = 0.859 ; F\text{-stat} = 25.446 ; D.W. = 2.472$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) และสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรมายังประเทศไทยได้ร้อยละ 89.50 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 25.446 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.472 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 2.343 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูง

ขึ้น ซึ่งราคาค่าโดยสารเครื่องบินถือเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวจึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 0.909 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยอันเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวสูงขึ้น จึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

1.9 นักท่องเที่ยวประเทศออสเตรเลีย ($i=9$)

สมการที่แสดงอุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวประเทศออสเตรเลียที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln (NT_9) = 6.654 + 2.287 \ln (TPI_9/IN_9) + 2.403 \ln (CPI)$$

$$t\text{-stat} \quad (11.682)^{***} \quad (3.351)^{***} \quad (5.484)^{***}$$

$$R^2 = 0.966 ; \bar{R}^2 = 0.948 ; F\text{-stat} = 56.166 ; D.W. = 2.453$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศไทยนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_9/IN_9) และดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียมายังประเทศไทยได้ร้อยละ 96.60 (ค่า R^2) โดยมีค่า

สถิติ F เท่ากับ 96.60 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.453 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทสนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทสนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 2.287 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการที่ราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทสนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น แต่การที่ค่าเงินบาทของไทยอ่อนตัวลงทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 2.457 ซึ่งตรงกันข้ามกับสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการที่ราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยสูงขึ้น แต่ขณะเดียวกันอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศสูงขึ้น หรือค่าเงินบาทอ่อนตัวทำให้นักท่องเที่ยวเห็นความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน นักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียจึงยังคงเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น

2. สรุปผลการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในระดับมหภาค

ผลการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในระดับมหภาค (ตารางที่ 15) ได้ข้อสังเกตที่สำคัญ 2 ประการดังนี้

2.1 ปัจจัยอิสระที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในเกือบทุกประเทศ เรียงลำดับการมีอิทธิพลจากมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ

1. ปัจจัยด้านราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทย (TPI/IN) มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวทั้งหมด 8 ประเทศ โดยปัจจัยด้านราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามตามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวจาก 7 ประเทศ โดยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยอิสระ ได้ดังนี้ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์, สหราชอาณาจักร, เนเธอร์แลนด์, ฝรั่งเศส, สหรัฐอเมริกา, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และอิตาลี แต่ปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลีย ซึ่งตรงกันข้ามกับข้อสมมติฐาน

2. ปัจจัยราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย (HPI/IN) มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวทั้งหมด 7 ประเทศ โดยปัจจัยราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามตามข้อสมมติฐาน โดยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ประเทศสวีเดน, สหราชอาณาจักร, อิตาลี, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี, เนเธอร์แลนด์, สหรัฐอเมริกา และสวิตเซอร์แลนด์

3. ปัจจัยดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทย (CPI) มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวทั้งหมด 3 ประเทศ โดยปัจจัยดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทยมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน สำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดน, ออสเตรเลีย และสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งตรงกันข้ามกับข้อสมมติฐาน

4. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศกับเงินบาทของไทย (EX) มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันตามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวจาก 3 ประเทศ คือประเทศสวีเดน, อิตาลี และสวิตเซอร์แลนด์

5. ปัจจัยเหตุการณ์พิเศษในการส่งเสริมการท่องเที่ยว (D) พบว่าปีที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันตามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในแต่ละประเทศ สามารถเมื่อเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปร ได้ดังนี้

1. ประเทศฝรั่งเศส มีปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) ที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงกันข้ามกับสมมติฐาน

2. ประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวทั้งสิ้น 2 ตัว ซึ่งปัจจัยอิสระที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ได้แก่ ปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) และปัจจัยราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย (HPI/IN) มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวซึ่งตรงกับสมมติฐาน

3. ประเทศอิตาลี มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวทั้งสิ้น 4 ตัวซึ่งปัจจัยอิสระที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงกับสมมติฐาน ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศกับเงินบาทของไทย (EX) และปัจจัยเหตุการณ์พิเศษในการส่งเสริมการท่องเที่ยว (D) ในขณะที่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งตรงกันกับสมมติฐาน ได้แก่ ปัจจัยราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย (HPI/IN) และปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN)

4. ประเทศเนเธอร์แลนด์ มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยว 2 ตัว ซึ่งปัจจัยทั้งสองมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามตรงตามข้อสมมติฐาน ได้แก่ ปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) และปัจจัยราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย (HPI/IN)

5. ประเทศสวีเดน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยว 3 ตัว ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทย (CPI) ซึ่งตรงกันข้ามกับข้อสมมติฐาน และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศกับเงินบาทของไทย (EX) ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ในขณะที่ปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามซึ่งตรงกันกับสมมติฐาน

6. ประเทศสวีเดน มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยว 2 ตัว ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทย (CPI) ซึ่งตรงกันข้ามกับข้อสมมติฐาน ส่วนปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามตรงตามข้อสมมติฐาน

7. ประเทศสหรัฐอเมริกา มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยว 2 ตัว ได้แก่ ปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) และปัจจัยราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย (HPI/IN) ที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน

8. ประเทศสหราชอาณาจักร มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยว 2 ตัว ได้แก่ ปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) และปัจจัยราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย (HPI/IN) ที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน

9. ประเทศออสเตรเลีย มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยว 2 ตัว ได้แก่ ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทย (CPI) และปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) ที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงกันข้ามกับข้อสมมติฐาน

ตารางที่ 15 สรุปผลการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทยในระดับมหภาค

ประเทศ	ค่าคงที่	ln(TPI/IN)	ln(HPI/IN)	ln(CPI)	ln(EX)	D _t	R ²	\bar{R}^2	F-stat	D.W.
ฝรั่งเศส	7.216 (7.545)***	-1.579 (-4.260)***					0.840	0.795	18.413	2.441
สหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี	7.503 (11.749)***	-0.975 (-4.201)***	-0.572 (-3.271)***				0.925	0.903	42.937	1.655
อิตาลี	16.225 (22.050)***	-0.558 (-6.299)***	-0.609 (-10.121)***		0.750 (10.775)***	0.144 (11.593)***	0.996	0.991	189.601	1.954
เนเธอร์แลนด์	5.154 (7.479)***	-1.728 (-5.472)***	-0.439 (-2.316)*				0.933	0.914	48.658	2.271
สวีเดน	-9.323 (-3.136)**		-1.846 (-4.498)***	3.268 (7.525)***	2.380 (4.707)***		0.967	0.934	29.493	2.550
สวิตเซอร์แลนด์	-9.492 (-3.684)**	-3.763 (-5.635)***	-0.285 (-3.676)**	2.322 (10.459)***	0.652 (5.689)***		0.990	0.980	99.141	2.104
สหรัฐอเมริกา	7.115 (11.104)***	-1.138 (-4.580)***	-0.406 (-2.230)**				0.936	0.914	43.734	2.019
สหราชอาณาจักร	3.173 (2.168)*	-2.343 (-4.264)***	-0.909 (-5.772)***				0.895	0.859	25.446	2.472

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ประเทศ	ค่าคงที่	ln(TPI/IN)	ln(HPI/IN)	ln(CPI)	ln(EX)	D_t	R^2	\bar{R}^2	F-stat	D.W.
ออสเตรเลีย	6.654	2.287		2.403			0.966	0.948	56.166	2.453
	(11.682)***	(3.351)***		(5.484)***						

หมายเหตุ: ค่าในวงเล็บคือ ค่า t- stat

*** แสดงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

** แสดงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

* แสดงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 90

ที่มา: จากการคำนวณ

3. แบบจำลองค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ในการวิเคราะห์แบบจำลองค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศนี้เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาในประเทศไทยทั้ง 9 ประเทศ (ET) เป็นตัวแปรตาม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 ถึง 2543 กับตัวแปรอิสระสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทสนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทย (TPI) กับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (IN) หรือ (TPI/IN) ,สัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย คิดเป็นเงินตราของประเทสนักท่องเที่ยว (HPI) กับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (IN) หรือ (HPI/IN) ,ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทสนักท่องเที่ยวกับค่าเงินบาทของประเทศไทย (EX) การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อนซึ่งพิจารณาในรูปแบบของสมการลอการิทึมธรรมชาติตามแนวคิดเกี่ยวกับค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การท่องเที่ยว และพิจารณาผลการวิเคราะห์จากค่า R^2 , \bar{R}^2 , t-stat, F-stat และค่า Durbin-Watson เป็นดังนี้

3.1 ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวประเทศฝรั่งเศส (i = 1)

สมการที่แสดงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวประเทศฝรั่งเศส ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln(ET_t) = 6.280 + 4.534 \ln(TPI_t/IN_t) + 3.753 \ln(CPI_t)$$

t-stat (3.104) ** (2.020) * (4.152) ***

$$R^2 = 0.894 ; \bar{R}^2 = 0.842 ; F\text{-stat} = 16.945 ; D.W. = 2.316$$

- โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
 ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
 * แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทสนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) และ

ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสมายังประเทศไทยได้ร้อยละ 89.40 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 16.945 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.316 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดค่าใช้จ่ายอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 4.534 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก การที่ราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น แต่การที่ค่าเงินบาทของไทยอ่อนตัวลง ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดค่าใช้จ่ายอื่น ๆ คงที่ เมื่อดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 3.753 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยสูงขึ้น แต่การที่ค่าเงินบาทของไทยอ่อนตัวลง ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

3.2 ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี (i = 2)

สมการที่แสดงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln(ET_2) = -2.615 \ln(TPI_2/IN_2)$$

t-stat (-2.720) **

$$R^2 = 0.701; \quad \bar{R}^2 = 0.616; \quad F\text{-stat} = 8.219; \quad D.W. = 2.354$$

โดยที่ ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_2/IN_2) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีมายังประเทศไทยได้ร้อยละ 70.10 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 8.219 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.354 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_2/IN_2) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 2.615 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น ขณะที่งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีจำกัดจึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนีใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

3.3 ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวประเทศอิตาลี (i = 3)

สมการที่แสดงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวประเทศอิตาลี ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\begin{aligned} \ln(ET_3) = & -12.759 - 13.484 \ln(TPI_3/IN_3) - 2.391 \ln(HPI_3/IN_3) \\ \text{t-stat} & \quad (-2.152)^* \quad (-5.931)^{***} \quad (-3.303)^{**} \\ & - 4.111 \ln(CPI) + 1.321 \ln(EX_3) \\ & \quad (-4.697)^{***} \quad (4.356)^{***} \end{aligned}$$

$$R^2 = 0.977 ; \bar{R}^2 = 0.953 ; F\text{-stat} = 41.866 ; D.W. = 2.377$$

- โดยที่
- *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99
 - ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
 - * แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_3/IN_3), สัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_3/IN_3), ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวกับค่าเงินบาทของไทย (EX_3) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีมายังประเทศไทยได้ร้อยละ 97.70 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 41.866 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.377 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_3/IN_3) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดค่าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทย

กับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 13.484 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น ขณะที่งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีจำกัดจึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจากอิตาลีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 2.391 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยอันเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวสูงขึ้น ขณะที่งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีจำกัดจึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 4.111 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการที่ราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยสูงขึ้น ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศไทยกับค่าเงินบาทของไทย (EX_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่าง

ประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับค่าเงินบาทของไทยเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 1.321 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศสูงขึ้น หรือค่าเงินบาทอ่อนตัวส่งผลต่อนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีใช้จ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

3.4 ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวประเทศเนเธอร์แลนด์ (i = 4)

สมการที่แสดงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวประเทศเนเธอร์แลนด์ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln(ET_4) = -4.349 \ln(TPI_4/IN_4)$$

t-stat (-3.222) ***

$$R^2 = 0.732; \quad \bar{R}^2 = 0.656; \quad F\text{-stat} = 9.567; \quad D.W. = 1.781$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_4/IN_4) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศเนเธอร์แลนด์มายังประเทศไทยได้ร้อยละ 73.20 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 9.567 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.781 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยต้นแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_4/IN_4) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้

ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศเนเธอร์แลนด์เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 4.349 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น ขณะที่งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีจำกัดมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศเนเธอร์แลนด์ใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

3.5 ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวประเทศสวีเดน ($i = 5$)

สมการที่แสดงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวประเทศสวีเดนที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln(ET_5) = -12.887 + 3.393 \ln(CPI)$$

t-stat (-2.753) ** (4.831) ***

$$R^2 = 0.837 ; \bar{R}^2 = 0.739 ; F\text{-stat} = 8.538 ; D.W. = 1.956$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคในประเทศไทย(CPI) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนมายังประเทศไทยได้ร้อยละ 83.70 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 8.538 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.956 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคในประเทศไทย (CPI) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคในประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่าย

ของนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 3.393 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก คำนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยสูงขึ้น แต่การที่ค่าเงินบาทของไทยอ่อนตัวลง ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

3.6 ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวประเทศสวีเดนแลนด์ (i = 6)

สมการที่แสดงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวประเทศสวีเดนแลนด์ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln(ET_t) = -47.002 - 13.246 \ln(TPI_t/IN_t) + 4.907 \ln(CPI)$$

t-stat (-2.305)* (-2.329)* (4.209)***

$$R^2 = 0.880; \quad \bar{R}^2 = 0.819; \quad F\text{-stat} = 14.605; \quad D.W. = 2.251$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) และ คำนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนแลนด์มายังประเทศไทยได้ร้อยละ 88.00 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 14.605 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.251 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทย

กับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 13.246 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น ขณะที่งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีจำกัดมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 4.907 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยสูงขึ้น แต่การที่ค่าเงินบาทของไทยอ่อนตัวลง ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

3.7 ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวประเทศสหรัฐอเมริกา ($i=7$)

สมการที่แสดงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวประเทศสหรัฐอเมริกาที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln(ET_t) = 2.943 - 1.754 \ln(TPI/IN_t) + 1.608 \ln(EX_t)$$

$$t\text{-stat} \quad (2.052) \quad (-3.220) \quad (2.463)$$

$$R^2 = 0.928 ; \bar{R}^2 = 0.891 ; F\text{-stat} = 25.590 ; D.W. = 2.083$$

โดยที่ ** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN_t) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศไทยกับค่าเงินบาทของไทย (EX_t) มี

ความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกามายังประเทศไทยได้ร้อยละ 92.80 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 25.590 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.083 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPL/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 1.754 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น ขณะที่งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีจำกัดมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกาใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวกับค่าเงินบาทของไทย (EX_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยวกับค่าเงินบาทของไทยเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 1.608 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากการที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศสูงขึ้น หรือค่าเงินบาทอ่อนตัวส่งผลต่อนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกาใช้จ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

3.8 ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวประเทศสหราชอาณาจักร (i = 8)

สมการที่แสดงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวประเทศสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย คือ

$$\ln(ET_g) = -10.749 - 5.952 \ln(TPI_g/IN_g) - 1.312 \ln(HPI_g/IN_g)$$

t-stat (-2.746) ** (-3.684) *** (-2.991) **

$$R^2 = 0.795 ; \bar{R}^2 = 0.736 ; F\text{-stat} = 13.552 ; D.W. = 2.239$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_g/IN_g) และปัจจัยสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_g/IN_g) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักรมายังประเทศไทยได้ร้อยละ 79.50 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 13.552 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.239 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_g/IN_g) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 5.952 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายัง

ประเทศไทยสูงขึ้น ขณะที่งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีจำกัดมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยคิดเป็นเงินตราของประเทศนักท่องเที่ยวกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (HPI_t/IN_t) เปลี่ยนแปลงร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจากสหราชอาณาจักรเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามร้อยละ 1.312 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยอันเป็นปัจจัยหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวสูงขึ้น ขณะที่งบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีจำกัดจึงมีผลทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยลดลง

3.9 ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวประเทศออสเตรเลีย ($i = 9$)

สมการที่แสดงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวประเทศออสเตรเลียที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยคือ

$$\ln(ET_9) = -8.461 + 5.820 \ln(TPI_9/IN_9) + 6.561 \ln(CPI)$$

$$t\text{-stat} \quad (-5.005)^{***} \quad (2.079)^* \quad (3.712)^{***}$$

$$R^2 = 0.959; \quad \bar{R}^2 = 0.934; \quad F\text{-stat} = 38.668; \quad D.W. = 1.901$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

* แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI_t/IN_t) และ

ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) มีความเหมาะสมที่จะอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียมายังประเทศไทยได้ร้อยละ 95.90 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 38.668 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.901 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN₀) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 5.820 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก การที่ราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยสูงขึ้น แต่การที่ค่าเงินบาทของไทยอ่อนตัวลง ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

จากการตรวจค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เมื่อพิจารณาความยืดหยุ่น พบว่า ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันร้อยละ 6.561 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทยสูงขึ้น แต่การที่ค่าเงินบาทของไทยอ่อนตัวลง ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความได้เปรียบในเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

4. สรุปผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในระดับมหภาค(ตารางที่ 16) ได้ข้อสังเกตที่สำคัญ 2 ประการดังนี้

4.1 ปัจจัยอิสระที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในเกือบทุกประเทศ สามารถเรียงลำดับการมีอิทธิพลจากมากไปน้อยได้ดังนี้ คือ

1. ปัจจัยด้านราคาค่าโดยสารจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทย (TPI/IN) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 8 ประเทศ โดยปัจจัยด้านราคาค่าโดยสารเครื่องบินมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามตามข้อสมมติฐาน เมื่อเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรได้ดังนี้ ประเทศอิตาลี, สวิตเซอร์แลนด์, สหราชอาณาจักร, เนเธอร์แลนด์, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสหรัฐอเมริกา ในขณะที่ปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลีย และ ฝรั่งเศส ซึ่งตรงกันข้ามกับข้อสมมติฐาน

2. ปัจจัยดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทย (CPI) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น 5 ประเทศ โดยปัจจัยดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทยมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามตามข้อสมมติฐานสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี ในขณะที่ปัจจัยดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทยมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันซึ่งตรงกันข้ามกับข้อสมมติฐานสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศ ออสเตรเลีย, สวิตเซอร์แลนด์, ฝรั่งเศส, และสวีเดน

3. ปัจจัยราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย (HPI/IN) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามตามข้อสมมติฐานทั้งหมด 2 ประเทศ คือ ประเทศอิตาลี และ สหราชอาณาจักร

4. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศกับเงินบาทของไทย (EX) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันตามข้อสมมติฐานทั้งหมด 2 ประเทศ โดยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ประเทศสหรัฐอเมริกา และอิตาลี

4.2 ไปถึงที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในแต่ละประเทศ สามารถเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ไปถึงผันแปร ได้ดังนี้

1. ประเทศฝรั่งเศส มีเฉพาะไปถึงยราค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันซึ่งตรงกันข้ามกับข้อมมติฐาน

2. ประเทศสหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี มีเฉพาะไปถึงยราค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) ที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ตามข้อสมมติฐาน

3. ประเทศอิตาลี มีไปถึงที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 4 ตัวแปร ซึ่งไปถึงอิสระที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศกับเงินบาทของไทย (EX) ซึ่งตรงกันกับข้อสมมติฐาน ในขณะที่ไปถึงที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ได้แก่ ไปถึงยราค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN), ไปถึงดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) และไปถึงยราค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย (HPI/IN) ซึ่งตรงกันกับข้อสมมติฐาน เมื่อเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ไปถึงผันแปร

4. ประเทศเนเธอร์แลนด์ มีไปถึงยราค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) เท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามซึ่งตรงกันกับข้อสมมติฐาน

5. ประเทศสวีเดน มีไปถึงดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทย (CPI) เท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงกันข้ามกับข้อสมมติฐาน

6. ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ มีไปถึงที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว 2 ตัว ซึ่งไปถึงที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน คือ ดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทย (CPI) ซึ่งตรงข้ามกับข้อสมมติฐาน และไปถึงยราค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ตามข้อสมมติฐาน

7. ประเทศสหรัฐอเมริกา มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว 2 ตัว ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศกับเงินบาทของไทย (EX) ซึ่งตรงกันกับข้อสมมติฐาน และปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ตามข้อสมมติฐาน

8. ประเทศสหราชอาณาจักร มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว 2 ตัว ซึ่งปัจจัยทั้งสองมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้าม ได้แก่ ปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) และปัจจัยราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย (HPI/IN) เมื่อเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปร

9. ประเทศออสเตรเลีย มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยว 2 ตัว ซึ่งปัจจัยทั้งสองมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ปัจจัยดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทย (CPI) และปัจจัยราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) ซึ่งตรงกันข้ามกับข้อสมมติฐาน เมื่อเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปร

ตารางที่ 16 สรุปผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทยในระดับมหภาค

ประเทศ	ค่าคงที่	ln(TPI/IN)	ln(HPI/IN)	ln(CPI)	ln(EX)	R ²	\bar{R}^2	F-stat	D.W.
ฝรั่งเศส	6.280 (3.104)**	4.534 (2.020)*		3.753 (4.152)***		0.894	0.842	16.945	16.945
สหพันธสาธารณรัฐเยอรมนี		-2.615 (-2.720)**				0.701	0.616	8.219	2.354
อิตาลี	-12.759 (-2.152)*	-13.484 (-5.931)***	-2.391 (-3.303)**	-4.111 (-4.697)***	1.321 (4.356)***	0.977	0.953	41.866	2.377
เนเธอร์แลนด์		-4.349 (-3.222)***				0.732	0.656	9.567	1.781
สวีเดน	-12.887 (-2.753)**			3.393 (4.831)***		0.837	0.739	8.538	1.956
สวิสเซอร์แลนด์	-47.002 (-2.305)*	-13.246 (-2.329)*		4.907 (4.209)***		0.880	0.819	14.605	2.251
สหรัฐอเมริกา	2.943 (2.052)*	-1.754 (-3.220)**			1.608 (2.463)**	0.928	0.891	25.590	2.083
สหราชอาณาจักร	-10.749 (-2.746)**	-5.952 (-3.684)***	-1.312 (-2.991)**			0.795	0.736	13.552	2.239

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเทศ	ค่าคงที่	ln(TPI/IN)	ln(HPI/IN)	ln(CPI)	ln(EX)	R ²	\bar{R}^2	F-stat	D.W.
ออสเตรเลีย	-8.461	5.820		6.561		0.959	0.934	38.668	1.901
	(-5.005)***	(2.079)*		(3.712)***					

หมายเหตุ: ค่าในวงเล็บคือ ค่า t- stat

*** แสดงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99

** แสดงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

* แสดงระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 90

ที่มา: จากการคำนวณ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศซึ่งประกอบด้วย สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ตลอดจนลักษณะพฤติกรรมในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และรูปแบบค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศโดยสมการถดถอยเชิงซ้อน ด้วยวิธี Stepwise เพราะเป็นวิธีที่ป้องกันการเกิดปัญหา Multicollinearity ได้ เนื่องจากวิธี Stepwise มีหลักเกณฑ์ว่าจะนำตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยครั้งละ 1 ตัว ถ้าตัวแปรอิสระที่นำเข้ามามีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระที่มีอยู่ในสมการถดถอยแล้ววิธี Stepwise จะตัดตัวแปรที่สัมพันธ์กันตัวใดตัวหนึ่งออกจากสมการถดถอย(กัลยา, 2540: 341)

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยว

จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ พบว่า สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 เพศของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ในการพิจารณานักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามเพศ จะพบว่านักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ

1 2

57.30 ถึงร้อยละ 62.20 ส่วนนักท่องเที่ยวเพศหญิง คิดเป็นส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 37.80 ถึงร้อยละ 42.70 (ตารางที่ 17)

1.2 อายุของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

การพิจารณาอายุของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 25-34 ปี คิดเป็นส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 28.50 ถึงร้อยละ 35.40 ยกเว้นนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี และเนเธอร์แลนด์ ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 35-44 ปี คิดเป็นส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 33.40 และร้อยละ 29.90 ตามลำดับ รองลงไปนักท่องเที่ยวที่มีอายุอยู่ระหว่าง 35-44 ปี คิดเป็นส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 20.20 ถึงร้อยละ 29.90 แต่สำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี และเนเธอร์แลนด์ ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมีอายุอยู่ระหว่าง 25-34 ปีมากเป็นอันดับสอง คิดเป็นส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 32.60 และร้อยละ 28.90 ตามลำดับ และอายุของนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามามากเป็นอันดับที่สามของนักท่องเที่ยวจาก 5 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี, อิตาลี, เนเธอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา มีอายุอยู่ระหว่าง 45-54 ปี คิดเป็นส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 13.80 ถึงร้อยละ 22.20 ส่วนนักท่องเที่ยวจาก 4 ประเทศ ได้แก่ สวีเดน, สวิสเซอร์แลนด์, ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร มีอายุอยู่ระหว่าง 15-24 ปีมากเป็นอันดับสาม คิดเป็นส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 17.70 ถึงร้อยละ 27.80 (ตารางที่ 17)

1.3 สถานภาพของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

หากพิจารณาสถานภาพของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้ง 9 ประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวจาก 5 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี, สวีเดน, สวิสเซอร์แลนด์ และ สหราชอาณาจักร นักท่องเที่ยวจากประเทศดังกล่าวมีสถานภาพโสด คิดเป็นส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 46.30 ถึงร้อยละ 58.60 ส่วนนักท่องเที่ยวจาก 3 ประเทศ ได้แก่ อิตาลี, เนเธอร์แลนด์ และออสเตรเลีย โดยนักท่องเที่ยวจากประเทศเหล่านี้ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว คิดเป็นส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 49.70 ถึงร้อยละ 62.40 รองลงมานักท่องเที่ยวจาก 5 ประเทศข้างต้นมีสถานภาพสมรสแล้วมากเป็นอันดับสอง คิดเป็นส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 44.70 ถึงร้อยละ 46.90 ส่วนนักท่องเที่ยวจาก 3 ประเทศข้างต้นมีสถานภาพโสดมากเป็นอันดับสอง คิดเป็นส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 35.30 ถึงร้อยละ 45.00 สำหรับนักท่องเที่ยวจาก 4 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี, อิตาลี และเนเธอร์แลนด์ มีสถานภาพเป็นหม้ายมากเป็นอันดับสาม คิดเป็นส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 1.40 ถึงร้อยละ

6.70 ส่วนนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดน และ สวิตเซอร์แลนด์ พบว่านักท่องเที่ยวมีสถานหม้ายและหย่าร้าง/แยกกันอยู่มากเป็นอันดับที่สาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 3.60 และร้อยละ 2.40 ตามลำดับ และสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศ 3 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย, สหราชอาณาจักร และ สหรัฐอเมริกา พบว่า นักท่องเที่ยวมีสถานภาพหย่าร้าง/แยกกันอยู่มากเป็นอันดับสาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 3.00 ถึงร้อยละ 5.20 (ตารางที่ 17)

1.4 ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

หากพิจารณาระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวจาก 9 ประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 40.10 ถึงร้อยละ 57.70 รองลงมานักท่องเที่ยวมีระดับการศึกษาปวส./อนุปริญญา มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 20.10 ถึงร้อยละ 35.60 ส่วนอันดับที่สาม พบว่า นักท่องเที่ยวจาก 5 ประเทศ ได้แก่ อิตาลี, สหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนี, สวีเดน และ สหราชอาณาจักร นักท่องเที่ยวมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาเป็นอันดับที่สาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 6.70 ถึงร้อยละ 12.90 ส่วนนักท่องเที่ยวจากประเทศ ฝรั่งเศส, เนเธอร์แลนด์, สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมากเป็นอันดับที่สาม มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 7.80 ถึงร้อยละ 14.00 (ตารางที่ 17)

1.5 อาชีพของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

หากพิจารณาอาชีพของนักท่องเที่ยวทั้ง 9 ประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยประกอบอาชีพพนักงาน/ลูกจ้างบริษัท โดยมีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 29.70 ถึงร้อยละ 44.70 รองลงมานักท่องเที่ยวจาก 5 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี, สวิตเซอร์แลนด์, เนเธอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา นักท่องเที่ยวประกอบอาชีพกิจการส่วนตัวมากเป็นอันดับสองมีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 16.60 ถึงร้อยละ 26.20 ส่วนนักท่องเที่ยวจาก 4 ประเทศ ได้แก่ อิตาลี, สวีเดน, ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร นักท่องเที่ยวประกอบอาชีพอิสระมากเป็นอันดับสอง มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 14.20 ถึงร้อยละ 26.20 อันดับที่สาม พบว่า นักท่องเที่ยวจาก 4 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี, เนเธอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา ประกอบอาชีพอิสระมากเป็นอันดับสาม มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 12.50 ถึงร้อยละ 18.00 ส่วนนักท่องเที่ยวจาก 3 ประเทศ ได้แก่ อิตาลี, ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร นักท่องเที่ยวประกอบอาชีพกิจการส่วนตัวมากเป็นอันดับสาม มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 14.09 ถึงร้อยละ 18.90 และนักท่องเที่ยวจาก

สวีเดน และสวิตเซอร์แลนด์ นักท่องเที่ยวประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มากเป็นอันดับสาม มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 13.60 ถึงร้อยละ 15.80 ตามลำดับ (ตารางที่ 17)

1.6 รายได้ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

หากพิจารณารายได้ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจากทั้ง 9 ประเทศ พบว่านักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 80,000 บาท คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 28.90 ถึงร้อยละ 52.00 รองลงมา พบว่า นักท่องเที่ยวจาก 4 ประเทศ ได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์, ออสเตรเลีย, สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร พบว่านักท่องเที่ยวไม่มีรายได้ต่อเดือน มากเป็นอันดับที่สอง คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 15.80 ถึงร้อยละ 20.10 ส่วนนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศส และเนเธอร์แลนด์ นักท่องเที่ยวมีรายได้อยู่ระหว่าง 35,000 – 49,999 บาท มากเป็นอันดับสอง คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 18.60 และร้อยละ 20.10 ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี นักท่องเที่ยวมีรายได้อยู่ระหว่าง 50,000 – 64,499 บาท มากเป็นอันดับสอง คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 21.60 และร้อยละ 15.20 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนมีรายได้อยู่ระหว่าง 50,000 – 64,499 บาท มากเป็นอันดับสอง คิดเป็นร้อยละ 16.00 ส่วนอันดับที่สาม พบว่า นักท่องเที่ยวจาก 4 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส, สวิตเซอร์แลนด์, เนเธอร์แลนด์ และออสเตรเลีย มีรายได้อยู่ระหว่าง 50,000 – 64,499 บาท มากเป็นอันดับสาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 12.30 ถึงร้อยละ 15.80 ส่วนนักท่องเที่ยวจากประเทศ อิตาลี, สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร มีรายได้อยู่ระหว่าง 65,000 – 79,999 บาท มากเป็นอันดับสาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 10.20 ถึงร้อยละ 21.40 และนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสวีเดน นักท่องเที่ยวไม่มีรายได้มากเป็นอันดับสาม คิดเป็นร้อยละ 14.10 และ 15.10 ตามลำดับ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

(หน่วย: คน)

ข้อมูล	ฝรั่งเศส		สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี		อิตาลี		เนเธอร์แลนด์		สวีเดน		สวิตเซอร์แลนด์		สหรัฐอเมริกา		สหราชอาณาจักร		ออสเตรเลีย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ																		
ชาย	753	58.50	962	58.20	288	59.90	309	62.20	206	62.20	219	57.80	983	59.20	966	58.00	504	57.30
หญิง	534	41.50	692	41.80	193	40.10	188	37.80	125	37.80	160	42.20	678	40.80	700	42.00	376	42.70
รวม	1,287	100.00	1,654	100.00	481	100.00	497	100.00	331	100.00	379	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00	880	100.00
อายุ																		
15-24 ปี	140	10.90	199	12.00	53	11.00	37	7.40	92	27.80	70	18.50	188	11.30	299	17.90	156	17.70
25-34 ปี	416	32.30	571	34.50	139	28.90	162	32.60	102	30.80	134	35.40	474	28.50	537	32.20	271	30.80
35-44 ปี	380	29.50	478	28.90	144	29.90	166	33.40	67	20.20	83	21.90	445	26.80	404	24.20	205	23.30
45-54 ปี	216	16.80	228	13.80	95	19.80	95	19.10	47	14.20	59	15.60	369	22.20	252	15.10	133	15.10
55-64 ปี	118	9.20	152	9.20	41	8.50	31	6.20	14	4.200	32	8.40	149	0.90	144	8.60	86	9.80
65 ปีขึ้นไป	17	1.30	26	1.60	9	1.90	6	1.20	9	2.70	1	0.30	36	2.20	30	1.80	29	3.30
รวม	1,287	100.00	1,654	100.00	481	100.00	497	100.00	331	100.00	379	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00	880	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(หน่วย: คน)

ข้อมูล	ฝรั่งเศส		เยอรมนี		อิตาลี		เนเธอร์แลนด์		สวีเดน		สวิสเซอร์แลนด์		สหรัฐอเมริกา		สหราชอาณาจักร		ออสเตรเลีย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ																		
โสด	611	47.50	797	48.20	170	35.30	179	3.60	194	58.60	208	54.90	778	46.30	798	47.90	396	45.00
สมรส	600	46.60	776	46.90	253	52.60	310	62.40	113	34.10	153	40.40	747	45.00	745	44.70	437	49.70
หม้าย	42	3.30	41	2.50	32	6.70	7	1.40	12	3.60	9	2.40	54	3.30	36	2.20	20	2.30
หย่าร้าง	34	2.60	40	2.40	26	5.40	1	0.20	12	3.60	9	2.40	82	4.90	87	5.20	27	3.10
รวม	1,287	100.00	1,654	100.00	481	100.00	497	100.00	331	100.00	379	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00	880	100.00
ระดับการศึกษา																		
ประถมศึกษา	6	0.50	21	1.30	9	1.90	3	0.60	0	0.00	5	1.30	11	0.70	4	0.20	3	0.30
มัธยมศึกษา	91	7.10	139	8.40	32	6.70	28	5.60	39	11.80	49	12.90	140	8.40	205	12.3	75	8.50
ปวช./ปวท.	83	6.40	120	7.30	28	5.80	33	6.60	27	8.20	32	8.40	129	7.80	129	7.70	61	6.90
ปวศ./อนุปริญญา	297	23.10	383	23.20	115	23.90	100	20.10	118	35.60	103	27.20	340	20.50	405	24.30	212	24.10
ปริญญาตรี	709	55.10	857	51.80	274	57.00	287	57.70	134	40.50	152	40.10	303	48.60	799	48.00	451	51.30
ปริญญาตรีขึ้นไป	101	7.80	134	8.10	23	4.80	46	9.30	13	3.90	38	10.00	233	14.00	124	7.40	78	8.90
รวม	1,287	100.00	1,654	100.00	481	100.00	497	100.00	331	100.00	379	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00	880	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(หน่วย: คน)

ข้อมูล	ฝรั่งเศส		สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี		อิตาลี		เนเธอร์แลนด์		สวีเดน		สวิสเซอร์แลนด์		สหรัฐอเมริกา		สหราชอาณาจักร		ออสเตรเลีย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ																		
ข้าราชการ	114	8.90	142	8.60	25	5.20	25	5.00	21	6.30	17	4.50	150	9.00	92	5.90	69	7.84
นักเรียน/นักศึกษา	70	5.40	123	7.40	33	6.90	25	5.00	45	13.60	60	15.80	136	8.20	153	9.20	83	9.43
กิจการส่วนตัว	231	17.90	292	17.70	91	18.90	130	26.20	35	10.60	63	16.60	332	20.00	279	16.70	124	14.09
ตัวแทนขาย	131	10.20	135	8.20	33	6.90	35	7.00	23	6.90	40	10.60	92	5.50	121	7.30	62	7.04
พนักงาน/ลูกจ้าง	474	36.80	595	36.00	143	29.70	183	36.80	148	44.70	129	34.00	501	30.20	536	32.20	292	33.19
อาชีพอิสระ	191	14.80	219	13.20	126	26.20	62	12.50	47	14.20	49	12.90	299	18.00	281	16.90	153	17.39
เกษตรกร	3	0.20	27	1.60	2	0.40	12	2.40	6	1.80	4	1.10	15	0.90	15	0.90	7	0.80
แม่บ้าน	26	2.00	49	3.00	6	1.20	6	1.20	1	0.30	1	0.30	58	3.50	50	3.00	23	2.61
เกษียณอายุ/ ว่างงาน	37	3.70	72	4.40	22	4.60	19	3.80	5	1.50	16	4.30	78	4.70	133	7.90	67	7.61
รวม	1,287	100.00	1,654	100.00	481	100.00	497	100.00	331	100.00	379	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00	880	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

ตารางที่ 17 (ต่อ)

(หน่วย: คน)

ข้อมูล	ฝรั่งเศส		สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี		อิตาลี		เนเธอร์แลนด์		สวีเดน		สวิตเซอร์แลนด์		สหรัฐอเมริกา		สหราชอาณาจักร		ออสเตรเลีย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน																		
ไม่มีรายได้	128	9.90	234	14.10	58	12.10	48	9.70	50	15.10	76	20.10	263	15.80	311	18.70	161	18.30
น้อยกว่า 10,000 บาท	3	0.20	1	0.10	4	0.80	2	0.40	1	0.30	0	0.00	2	0.10	9	0.50	0	0
10,000-17,499 บาท	14	1.10	10	0.60	11	2.30	4	0.80	7	2.10	1	0.30	14	0.80	9	0.50	13	1.50
17,500-19,999 บาท	2	0.20	15	0.90	3	0.60	3	0.60	1	0.30	2	0.50	0	0.00	4	0.20	7	0.80
20,000-34,499 บาท	69	5.40	112	6.80	26	5.40	28	5.60	26	7.90	17	4.50	74	4.50	42	2.50	50	5.70
35,000-49,999 บาท	240	18.60	184	11.10	33	6.90	100	20.10	40	12.10	45	11.90	119	7.20	132	8.00	91	10.30
50,000-64,499 บาท	203	15.80	251	15.20	104	21.60	77	15.50	44	13.30	54	14.20	155	9.30	124	7.40	108	12.30
65,000-79,999 บาท	175	13.60	230	13.90	103	21.40	57	11.50	53	16.00	47	12.40	170	10.20	171	10.30	99	11.30
80,000 บาทขึ้นไป	453	35.20	617	37.30	139	28.90	178	35.80	109	32.90	137	36.10	864	52.00	862	51.70	351	39.90
รวม	1,287	100.00	1,654	100.00	481	100.00	497	100.00	331	100.00	379	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00	880	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

2. ลักษณะพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

จากกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ พบว่า พฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวจากฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 วัตถุประสงค์การเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

จากการพิจารณานักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจากทั้ง 9 ประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาในจังหวัดเพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 87.30 ถึงร้อยละ 94.30 รองลงไปในักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาในจังหวัดเพื่อแวะเปลี่ยนเส้นทาง คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 3.30 ถึงร้อยละ 7.60 ยกเว้นนักท่องเที่ยวจากประเทศสวิสเซอร์แลนด์, สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร ที่นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาในจังหวัดเพื่อติดต่อธุรกิจมากเป็นอันดับสอง คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 2.90 ถึงร้อยละ 4.80 อันดับที่สาม พบว่านักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาในจังหวัดเพื่อติดต่อธุรกิจมากเป็นอันดับสาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 1.70 ถึงร้อยละ 4.50 สำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศสวิสเซอร์แลนด์, สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาในจังหวัดเพื่อแวะเปลี่ยนเส้นทาง มากเป็นอันดับสาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 1.30 ถึงร้อยละ 3.10 และสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อทัศนศึกษา/ดูงานมากเป็นอันดับสามคิดเป็นร้อยละ 1.50 (ตารางที่ 18)

2.2 ลักษณะการเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

จากการพิจารณาลักษณะการเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจากทั้ง 9 ประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีลักษณะการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวส่วนใหญ่โดยการจัดเดินทางเข้ามาด้วยตนเองคิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 63.80 ถึงร้อยละ 77.60 และรองลงมานักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาโดยซื้อทัวร์กับบริษัททัวร์ คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 22.40 ถึงร้อยละ 36.20 (ตารางที่ 18)

2.3 พาหนะที่ใช้ในการเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

หากพิจารณาพาหนะที่นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในการเดินทางระหว่างอยู่ในจังหวัดที่ท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวจาก 3 ประเทศ ได้แก่ สวีเดน, สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร นักท่องเที่ยวนิยมใช้พาหนะประเภทรถโดยสารประจำทางมากที่สุดในการเดินทางระหว่างอยู่ในจังหวัดที่ท่องเที่ยว คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 30.50 ถึงร้อยละ 34.70 ส่วนนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี, สวิสเซอร์แลนด์ และเนเธอร์แลนด์ พบว่านิยมใช้พาหนะประเภทส่วนตัว/รถเช่ามากที่สุดในการเดินทางระหว่างอยู่ในจังหวัดที่ท่องเที่ยว คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 28.20 ถึงร้อยละ 33.60 นักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศส และออสเตรเลีย นิยมใช้พาหนะประเภทรถนำเที่ยวมากที่สุดในการเดินทางระหว่างอยู่ในจังหวัดที่ท่องเที่ยว คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 31.90 และร้อยละ 28.50 ตามลำดับ และสำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีนิยมใช้พาหนะประเภทรถโดยสารประจำทางและรถนำเที่ยวมากที่สุดและในสัดส่วนเท่ากันคือ ร้อยละ 25.50

พาหนะที่นักท่องเที่ยวนิยมใช้ในการเดินทางอันดับรองลงไป พบว่า นักท่องเที่ยวจาก 5 ประเทศ ได้แก่ อิตาลี, สวีเดน, เนเธอร์แลนด์, สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร นิยมใช้พาหนะประเภทรถนำเที่ยวมาเป็นอันดับสองในการเดินทางระหว่างอยู่ในจังหวัดที่ท่องเที่ยว คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 19.60 ถึงร้อยละ 29.00 สำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศสวิสเซอร์แลนด์ และออสเตรเลีย นิยมใช้พาหนะประเภทรถโดยสารประจำทางมากเป็นอันดับสองในการเดินทางระหว่างอยู่ในจังหวัดที่ท่องเที่ยว คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.30 และร้อยละ 26.60 ตามลำดับ และนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี นิยมใช้พาหนะประเภทส่วนตัว/รถเช่า มากเป็นอันดับสองคิดเป็นร้อยละ 21.20

พาหนะที่นักท่องเที่ยวนิยมใช้ในการเดินทางอันดับสามพบว่า นักท่องเที่ยวจาก 4 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส, สวีเดน, ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร นิยมใช้พาหนะประเภทส่วนตัว/รถเช่า มากเป็นอันดับสาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 18.10 ถึงร้อยละ 21.50 นักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสหรัฐอเมริกา นิยมใช้พาหนะประเภทเครื่องบินมากเป็นอันดับสาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 17.30 และร้อยละ 21.40 นักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี และเนเธอร์แลนด์ นิยมใช้พาหนะประเภทรถโดยสารประจำทางมากเป็นอันดับสาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 19.90 และร้อยละ 23.90 ส่วนนักท่องเที่ยวจากประเทศสวิสเซอร์แลนด์ นิยมใช้พาหนะประเภทรถนำเที่ยวมากเป็นอันดับสาม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.70 (ตารางที่ 18)

2.4 จำนวนผู้ร่วมเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

จากการพิจารณาจำนวนผู้ร่วมเดินทางของนักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศส่วนใหญ่มีผู้ร่วมเดินทางมาด้วย 1-3 คน คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 62.30 ถึงร้อยละ 78.50 รองลงมาพบว่า นักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศส่วนใหญ่มีผู้ร่วมเดินทางมาด้วย 4-6 คน คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 16.20 ถึงร้อยละ 30.40 และอันดับที่สาม พบว่านักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศส่วนใหญ่มีผู้ร่วมเดินทางมาด้วยมากกว่า 9 คนขึ้นไป คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 2.90 ถึงร้อยละ 12.10 (ตารางที่ 18)

2.5 ผู้ร่วมเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

หากพิจารณาผู้ร่วมเดินทางมากับนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้ง 9 ประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมากับเพื่อนคิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 36.40 ถึงร้อยละ 54.70 ยกเว้นนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี และสวิตเซอร์แลนด์ ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาพร้อมครอบครัวมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 34.30 และร้อยละ 39.30 รองลงมานักท่องเที่ยวจาก 4 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี, สวีเดน, และออสเตรเลีย ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาพร้อมครอบครัวมากเป็นอันดับสองคิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 18.70 ถึงร้อยละ 36.10 สำหรับนักท่องเที่ยวจาก 3 ประเทศ ได้แก่ เนเธอร์แลนด์, สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร ที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาคนเดียวมากเป็นอันดับสองคิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 26.20 ถึงร้อยละ 30.20 และนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี และสวิตเซอร์แลนด์ นักท่องเที่ยวเดินทางมาพร้อมกับเพื่อนมากเป็นอันดับสองคิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 32.20 ถึงร้อยละ 36.20 อันดับที่สามนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมเดินทางมาคนเดียวมากเป็นอันดับสาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 16.30 ถึงร้อยละ 30.10 ยกเว้นนักท่องเที่ยวจากประเทศเนเธอร์แลนด์, สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมากับครอบครัวมากเป็นอันดับสาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 24.90 ถึงร้อยละ 29.80 (ตารางที่ 18)

2.6 ประเภทของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

หากพิจารณาประเภทของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้ง 9 ประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จากทั้ง 9 ประเทศนิยมพักค้างแรมในจังหวัดที่ท่องเที่ยวคิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ

73.40 ถึงร้อยละ 83.70 ส่วนนักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศที่ไม่พักค้างแรมคิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 16.30 ถึงร้อยละ 26.60 (ตารางที่ 18)

2.7 ระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

หากพิจารณาระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้ง 9 ประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวที่พักค้างแรมในจังหวัดที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่ นักท่องเที่ยวมีระยะเวลาในการพำนักในจังหวัด 1 คืนมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 47.00 ถึงร้อยละ 28.20 รองลงมาคือนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักในจังหวัด 2 คืน คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 9.90 ถึงร้อยละ 20.20 อันดับที่สาม พบว่า นักท่องเที่ยวจาก 5 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส, อิตาลี, สวีเดน, เนเธอร์แลนด์ และสหรัฐอเมริกา มีระยะเวลาพำนักในจังหวัด 3 คืนมากที่สุดเป็นอันดับสามคิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 6.50 ถึงร้อยละ 9.90 ส่วนนักท่องเที่ยวจาก 3 ประเทศ ได้แก่ สวิสเซอร์แลนด์, ออสเตรเลีย และสหราชอาณาจักร มีระยะเวลาพำนักในจังหวัดมากกว่า 9 คืนมากที่สุดเป็นอันดับสาม คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 6.60 ถึงร้อยละ 14.60 และนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี นิยมพำนักในจังหวัดที่ท่องเที่ยว 4 คืนมากที่สุดเป็นอันดับที่สาม คิดเป็นร้อยละ 6.50 (ตารางที่ 18)

2.8 สถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

หากพิจารณาสถานที่พักแรมของนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้ง 9 ประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศ ส่วนใหญ่นิยมพักแรมในสถานบริการประเภทโรงแรมมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 49.60 ถึงร้อยละ 61.00 รองลงมานักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศนิยมพักแรมในสถานบริการประเภทบังกะโล/รีสอร์ท คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 8.20 ถึงร้อยละ 17.60 สำหรับอันดับที่สาม นักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศนิยมพักแรมในสถานบริการประเภทเกสต์เฮ้าส์ คิดเป็นสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 4.50 ถึงร้อยละ 8.40 (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ข้อมูลพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ 9 ประเทศ

(หน่วย: คน)

ข้อมูล	ฝรั่งเศส		สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี		อิตาลี		เนเธอร์แลนด์		สวีเดน		สวิตเซอร์แลนด์		สหรัฐอเมริกา		สหราชอาณาจักร		ออสเตรเลีย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วัตถุประสงค์การเดินทาง																		
ท่องเที่ยว/พักผ่อน	1,212	94.20	1,482	89.60	452	94.00	434	87.30	312	94.30	356	93.90	1,498	90.20	1,547	92.20	781	88.80
ติดต่อธุรกิจ	23	1.80	74	4.50	8	1.70	13	2.60	4	1.20	11	2.90	80	4.80	62	3.70	35	4.00
ปฏิบัติราชการ	1	0.10	3	0.20	1	0.20	2	0.40	0	0.00	0	0.00	6	0.40	1	0.10	1	0.10
ประชุม/สัมมนา/อบรม	4	0.30	5	0.30	2	0.40	5	1.00	0	0.00	3	0.80	15	0.90	5	0.30	8	0.90
ทัศนศึกษา/ดูงาน	2	0.20	1	0.10	2	0.40	5	1.00	5	1.50	4	1.10	10	0.60	13	0.70	9	1.00
แวะเปลี่ยนเส้นทาง	45	3.50	87	5.30	16	3.30	38	7.60	10	3.00	5	1.30	52	3.10	38	2.30	45	5.10
รวม	1,287	100.00	1,654	100.00	481	100.00	497	100.00	331	100.0	379	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00	880	100.00
ลักษณะการเดินทาง																		
จัดการเดินทางมาเอง	821	63.80	1,162	70.30	332	69.00	338	68.00	257	77.60	284	74.90	1,199	72.70	1,248	74.90	604	68.60
ซื้อทัวร์กับบริษัท	466	36.20	492	29.70	149	31.00	159	32.00	74	22.40	95	25.10	462	27.80	418	25.10	276	31.40
รวม	1,287	100.00	1,654	100.00	481	100.00	497	100.00	331	100.0	379	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00	880	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

ตารางที่ 18 (ต่อ)

(หน่วย: คน)

ข้อมูล	ฝรั่งเศส		เยอรมนี		อิตาลี		เนเธอร์แลนด์		สวีเดน		สวิสเซอร์แลนด์		สหรัฐอเมริกา		สหราชอาณาจักร		ออสเตรเลีย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พาหนะที่ใช้เดินทาง																		
เครื่องบิน	188	14.60	286	17.30	68	14.10	59	11.90	49	14.80	51	13.50	356	21.40	302	18.10	166	18.90
รถไฟ	100	7.80	169	10.20	29	6.00	27	5.40	39	11.80	38	10.00	109	6.60	158	9.50	62	7.00
รถโดยสารประจำทาง	310	24.10	422	25.50	115	23.90	99	19.90	115	34.70	96	25.30	506	30.50	535	32.10	234	26.60
รถส่วนตัว/รถเช่า	277	21.50	350	21.20	137	28.50	167	33.60	60	18.10	107	28.20	280	16.90	307	18.40	161	18.30
รถนำเที่ยว	411	31.90	422	25.50	132	27.40	144	29.00	65	19.60	86	22.70	404	24.30	361	21.70	251	28.50
เรือ	1	0.10	5	0.30	0	0.00	1	0.20	3	0.90	1	0.30	6	0.40	3	0.20	6	0.70
รวม	1,287	100.00	1,654	100.00	481	100.00	497	100.00	331	100.00	379	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00	880	100.00
จำนวนผู้ร่วมเดินทาง																		
1-3 คน	862	67.00	1,152	69.60	361	75.20	242	68.90	221	66.70	136	62.30	1,110	66.80	1,311	78.50	658	74.80
4-6 คน	237	18.40	331	20.00	82	17.00	81	16.20	95	28.80	115	30.40	381	23.00	164	16.50	177	20.20
7-9 คน	52	4.00	37	2.20	10	2.00	14	2.80	7	2.10	11	2.90	52	3.10	34	2.10	11	1.20
มากกว่า 9 คนขึ้นไป	136	10.60	134	8.20	28	5.80	60	12.10	8	2.40	17	4.40	118	7.10	47	2.90	34	3.80
รวม	1,287	100.00	1,654	100.00	481	100.00	397	100.00	331	100.00	279	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00	880	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

ตารางที่ 18 (ต่อ)

(หน่วย: คน)

ข้อมูล	ฝรั่งเศส		สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี		อิตาลี		เนเธอร์แลนด์		สวีเดน		สวิสเซอร์แลนด์		สหรัฐอเมริกา		สหราชอาณาจักร		ออสเตรเลีย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	ผู้ร่วมเดินทาง																	
มาคนเดียว	366	28.40	371	22.40	96	20.00	130	26.20	54	16.30	114	30.10	501	30.20	501	30.20	201	22.80
ครอบครัว	378	29.40	472	28.50	189	39.30	124	24.90	62	18.70	130	34.30	438	26.40	497	29.80	318	36.10
ญาติพี่น้อง	55	4.30	48	2.90	24	5.00	22	4.40	36	10.90	16	4.20	94	5.70	65	3.80	34	3.90
เพื่อน	469	36.40	680	41.10	174	36.20	213	42.90	181	54.70	122	32.20	630	37.90	628	37.70	331	37.60
ผู้ร่วมงาน	57	4.40	194	11.70	15	3.10	26	5.20	9	2.70	5	1.30	90	5.40	39	2.30	19	2.20
ผู้ร่วมทัวร์	103	8.00	41	2.50	10	2.10	3	0.60	4	1.20	17	4.50	38	2.30	21	1.30	13	1.50
ประเภทนักท่องเที่ยว																		
ไม่ค้างแรม	271	21.10	440	26.60	108	22.50	108	21.70	64	19.30	78	20.60	271	16.30	349	20.90	180	20.50
พักแรม	1,016	78.90	1,241	73.40	373	77.50	389	78.30	267	80.70	301	79.40	1,390	83.70	1,317	79.10	700	79.50
รวม	1,287	100.00	1,654	100.00	481	100.00	497	100.00	331	100.00	379	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00	880	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

ตารางที่ 18 (ต่อ)

(หน่วย: คน)

ข้อมูล	ฝรั่งเศส		อิตาลี		สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี		สวีเดน		สวิตเซอร์แลนด์		เนเธอร์แลนด์		ออสเตรเลีย		สหรัฐอเมริกา		สหราชอาณาจักร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาพำนัก																		
ไม่ค้างคืน	271	21.10	108	22.50	440	26.60	64	19.30	78	20.60	108	21.70	180	20.50	271	16.30	349	20.90
1 คืน	606	47.00	176	36.60	602	36.40	134	40.50	157	41.40	225	45.30	248	28.20	538	32.40	485	29.10
2 คืน	180	14.00	78	16.40	288	17.40	50	15.10	64	16.90	49	9.90	162	18.40	336	20.20	290	17.40
3 คืน	84	6.50	45	9.40	55	3.30	29	8.80	19	5.00	49	9.90	45	5.10	158	9.50	148	8.90
4 คืน	44	3.40	21	4.40	108	6.50	24	7.30	18	4.70	20	4.00	57	6.50	99	6.00	104	6.20
5 คืน	55	4.30	21	4.40	54	3.30	7	2.10	18	4.70	11	2.20	60	6.80	103	6.20	103	6.20
5 คืนขึ้นไป	47	3.70	32	6.70	107	6.40	23	6.90	25	6.60	35	7.00	128	14.60	156	9.40	187	11.20
รวม	1,287	100.00	481	100.00	1,654	100.00	331	100.00	379	100.00	497	100.00	880	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

ตารางที่ 18 (ต่อ)

(หน่วย: คน)

ข้อมูล	ฝรั่งเศส		สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี		อิตาลี		เนเธอร์แลนด์		สวีเดน		สวิตเซอร์แลนด์		สหรัฐอเมริกา		สหราชอาณาจักร		ออสเตรเลีย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานที่พักแรม																		
โรงแรม	772	60.00	919	55.60	271	56.30	303	61.00	174	52.60	188	49.60	921	55.40	873	52.40	454	51.60
เกสต์เฮ้าส์	58	4.50	86	5.20	27	5.60	24	4.80	26	7.90	32	8.40	119	7.20	132	7.90	68	7.70
บังเกโล/รีสอร์ท	121	9.40	145	8.80	59	12.30	41	8.20	45	13.60	52	13.70	241	14.50	275	16.50	155	17.60
บ้านญาติ/เพื่อน	12	0.90	28	1.70	3	0.60	5	1.00	8	2.40	4	1.10	40	2.40	16	1.00	9	1.00
ที่พักในอุทยาน	45	3.50	27	1.60	12	2.50	10	2.00	9	2.70	21	5.50	63	3.80	15	0.90	13	1.50
บ้านรับรองทาง	2	0.20	2	0.10	1	0.20	2	0.40	0	0.00	0	0.00	4	0.20	1	0.10	1	0.10
อื่นๆ	6	0.50	7	0.40	0	0.00	4	0.80	5	1.50	4	1.10	2	0.10	5	0.30	0	0.00
ไม่ได้ค้างแรม	271	21.10	440	26.60	108	22.50	108	21.70	64	19.30	78	20.60	271	16.30	349	20.90	180	20.50
รวม	1,287	100.00	1,654	100.00	481	100.00	497	100.00	331	100.00	379	100.00	1,661	100.00	1,666	100.00	880	100.00

ที่มา: จากการศึกษา

3. ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

นักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวม 3,228.93 บาท/คน/วัน โดยจำแนกเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าที่พักเท่ากับ 324.97 บาท/คน/วัน เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มเท่ากับ 275.20 บาท/คน/วัน เป็นค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเท่ากับ 65.47 บาท/คน/วัน เป็นค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเท่ากับ 81.26 บาท/คน/วัน เป็นค่าซื้อของที่ระลึก 299.80 บาท/คน/วัน เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงเท่ากับ 136.95 บาท/คน/วัน และเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 142.98 บาท/คน/วัน ดังแสดงในตารางที่ 19

นักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวม 4,643.51 บาท/คน/วัน โดยจำแนกเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าที่พักเท่ากับ 329.01 บาท/คน/วัน เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มเท่ากับ 294.29 บาท/คน/วัน เป็นค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเท่ากับ 69.07 บาท/คน/วัน เป็นค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเท่ากับ 75.43 บาท/คน/วัน เป็นค่าซื้อของที่ระลึก 416.56 บาท/คน/วัน เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงเท่ากับ 155.76 บาท/คน/วัน และเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 152.97 บาท/คน/วัน ดังแสดงในตารางที่ 19

นักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวม 3,748.09 บาท/คน/วัน โดยจำแนกเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าที่พักเท่ากับ 352.38 บาท/คน/วัน เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มเท่ากับ 298.49 บาท/คน/วัน เป็นค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเท่ากับ 53.79 บาท/คน/วัน เป็นค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเท่ากับ 93.83 บาท/คน/วัน เป็นค่าซื้อของที่ระลึก 346.35 บาท/คน/วัน เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงเท่ากับ 175.87 บาท/คน/วัน และเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 146.16 บาท/คน/วัน ดังแสดงในตารางที่ 19

นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวม 3,605.64 บาท/คน/วัน โดยจำแนกเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าที่พักเท่ากับ 371.41 บาท/คน/วัน เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มเท่ากับ 289.23 บาท/คน/วัน เป็นค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเท่ากับ 63.08 บาท/คน/วัน เป็นค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเท่ากับ 88.82 บาท/คน/วัน เป็นค่าซื้อของที่ระลึก 332.86 บาท/คน/วัน เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงเท่ากับ 178.31 บาท/คน/วัน และเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 139.96 บาท/คน/วัน ดังแสดงในตารางที่ 19

นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวม 4,092.03 บาท/คน/วัน โดยจำแนกเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าที่พักเท่ากับ 384.18 บาท/คน/วัน เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มเท่ากับ 336.29 บาท/คน/วัน เป็นค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเท่ากับ 54.80 บาท/คน/วัน เป็นค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเท่ากับ 99.49 บาท/คน/วัน เป็นค่าซื้อของที่ระลึก 319.63 บาท/คน/วัน เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงเท่ากับ 221.64 บาท/คน/วัน และเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 201.41 บาท/คน/วัน ดังแสดงในตารางที่ 19

นักท่องเที่ยวจากประเทศเนเธอร์แลนด์มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวม 3,479.51 บาท/คน/วัน โดยจำแนกเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าที่พักเท่ากับ 325.75 บาท/คน/วัน เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มเท่ากับ 298.99 บาท/คน/วัน เป็นค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเท่ากับ 46.51 บาท/คน/วัน เป็นค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเท่ากับ 71.21 บาท/คน/วัน เป็นค่าซื้อของที่ระลึก 284.81 บาท/คน/วัน เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงเท่ากับ 188.63 บาท/คน/วัน และเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 155.10 บาท/คน/วัน ดังแสดงในตารางที่ 19

นักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวม 5,618.30 บาท/คน/วัน โดยจำแนกเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าที่พักเท่ากับ 446.71 บาท/คน/วัน เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มเท่ากับ 378.01 บาท/คน/วัน เป็นค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเท่ากับ 81.66 บาท/คน/วัน เป็นค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเท่ากับ 149.61 บาท/คน/วัน เป็นค่าซื้อของที่ระลึก 332.86 บาท/คน/วัน เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงเท่ากับ 268.73 บาท/คน/วัน และเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 131.19 บาท/คน/วัน ดังแสดงในตารางที่ 19

นักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกา มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวม 5,511.79 บาท/คน/วัน โดยจำแนกเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าที่พักเท่ากับ 418.63 บาท/คน/วัน เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มเท่ากับ 349.55 บาท/คน/วัน เป็นค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเท่ากับ 86.63 บาท/คน/วัน เป็นค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเท่ากับ 99.65 บาท/คน/วัน เป็นค่าซื้อของที่ระลึก 365.98 บาท/คน/วัน เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงเท่ากับ 210.88 บาท/คน/วัน และเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 262.67 บาท/คน/วัน ดังแสดงในตารางที่ 19

นักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวม 5,098.02 บาท/คน/วัน โดยจำแนกเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องค่าที่พักเท่ากับ 428.34 บาท/คน/วัน เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มเท่ากับ

365.10 บาท/คน/วัน เป็นค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเท่ากับ 84.47 บาท/คน/วัน เป็นค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัดเท่ากับ 218.35 บาท/คน/วัน เป็นค่าซื้อของที่ระลึก 167.97 บาท/คน/วัน เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิงเท่ากับ 384.64 บาท/คน/วัน และเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดเท่ากับ 102.69 บาท/คน/วัน ดังแสดงในตารางที่ 19

สรุปนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางจากประเทศออสเตรเลียมีค่าใช้จ่ายโดยรวมมากที่สุด คือ 5,618.30 บาทต่อคนต่อวัน รองลงมาได้แก่ นักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกา คือมีค่าใช้จ่ายโดยรวม 5,511.79 บาทต่อคนต่อวัน และอันดับสามเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรมีค่าใช้จ่ายโดยรวม 5,098.02 บาทต่อคนต่อวัน และหากพิจารณาค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยโดยรวม 4,336.20 บาทต่อคนต่อวัน โดยแยกเป็นค่าที่พัก 345.71 บาทต่อคนต่อวัน เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม 320.57 บาทต่อคนต่อวัน เป็นค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด 67.28 บาทต่อคนต่อวัน เป็นค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด 108.63 บาทต่อคนต่อวัน เป็นค่าซื้อของที่ระลึก 318.54 บาทต่อคนต่อวัน เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง 213.49 บาทต่อคนต่อวัน และเป็นค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด 159.46 บาทต่อคนต่อวัน ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

(หน่วย: บาท/คน/วัน)

ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ย	ค่าที่พัก	ค่าอาหาร เครื่องดื่ม	ค่าบริการท่องเที่ยว	ค่าพาหนะเดินทาง	ค่าซื้อของที่ระลึก	ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	ค่าใช้จ่ายโดยรวม
ฝรั่งเศส	324.97	275.20	65.47	81.26	299.80	136.95	142.98	3,228.93
อิตาลี	329.01	294.29	69.07	75.43	416.56	155.76	152.97	4,643.51
สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	352.38	298.49	53.79	93.83	346.35	175.87	146.16	3,748.09
สวีเดน	371.41	289.23	63.08	88.82	332.86	178.31	139.96	3,605.64
สวิสเซอร์แลนด์	384.18	336.29	54.80	99.49	319.63	221.64	201.41	4,092.03
เนเธอร์แลนด์	325.75	298.99	46.51	71.21	284.81	188.63	155.10	3,479.51
ออสเตรเลีย	446.71	378.01	81.66	149.61	332.86	268.73	131.19	5,618.30
สหรัฐอเมริกา	418.63	349.55	86.63	99.65	365.98	210.88	262.67	5,511.79
สหราชอาณาจักร	428.34	365.10	84.47	218.35	167.97	384.64	102.69	5,098.02
เฉลี่ย	375.71	320.57	67.28	108.63	318.54	213.49	159.46	4,336.20

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยจำแนกตามสัญชาติของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศออกเป็น 9 ประเทศ ได้แก่ ฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย โดยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) เพื่อประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของปัจจัยทางด้านเพศของนักท่องเที่ยว(SEX) อายุจริงของนักท่องเที่ยว(AGE) ระยะเวลาพำนักในจังหวัดของนักท่องเที่ยว(TIM) สถานภาพของนักท่องเที่ยว(STA) ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว(EDU) อาชีพของนักท่องเที่ยว(OCC) รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว(INC) และวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาประเทศไทย(OBJ) ว่ามีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ผลการวิเคราะห์สมการถดถอย โดยวิธี Stepwise พิจารณาผลจากค่า R^2 , \bar{R}^2 , t-stat, F-stat และค่า Durbin-Watson เป็นดังนี้

1.1 นักท่องเที่ยวประเทศฝรั่งเศส (i = 1)

สมการที่แสดงปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศส คือ

$$ET1 = 984.270 + 890.410 \text{ TIM} + 0.0009037 \text{ INC} - 12.089 \text{ AGE} + 265.513 \text{ EDU}$$

$$\text{t-stat} \quad (4.963) \quad *** \quad (3.256) \quad *** \quad (30.571) \quad *** \quad (-2.836) \quad *** \quad (2.412) \quad **$$

$$R^2 = 0.479 ; \bar{R}^2 = 0.477 ; F\text{-stat} = 236.781 ; D.W. = 1.629$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัด (TIM) รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว (INC) อายุของนักท่องเที่ยว (AGE) และนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป

ไป (EDU) มีความเหมาะสมที่จะใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวชาวฝรั่งเศส ได้ร้อยละ 47.90 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 236.781 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.629 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัดของนักท่องเที่ยว (TIM) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อระยะเวลาพำนักในจังหวัดเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ระยะเวลาพำนักเป็นปัจจัยสำคัญต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ยิ่งนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักอยู่นานวัน ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวก็มากขึ้นตาม

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว (INC) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ทั้งหมด กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากรายได้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงก็จะสนับสนุนให้มีการท่องเที่ยวบ่อยครั้งขึ้น มีระยะเวลาพำนักนานขึ้น ทำให้มีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านอายุของนักท่องเที่ยว (AGE) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่ออายุของนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้าม ซึ่งตรงข้ามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยส่วน

ใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 25-34 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มั่นคงในหน้าที่การงาน และมีรายได้เพียงพอที่จะเอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มอายุอื่น

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป (EDU) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ทั้งหมด กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ นักท่องเที่ยวจากประเทศฝรั่งเศสที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปจะมีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งหมายความว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีตำแหน่งหน้าที่การงานที่มีโอกาสได้รับรายได้ที่สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาค่ำ ทำให้มีโอกาสเดินทางท่องเที่ยวได้มากกว่าก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวที่สูงกว่า

1.2 นักท่องเที่ยวประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ($i = 2$)

สมการที่แสดงปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี คือ

$$ET2 = 441.403 + 851.214 \text{ TIM} + 409.303 \text{ EDU} + 12.821 \text{ AGE}$$

$$t\text{-stat} \quad (2.624) \quad *** \quad (43.640) \quad *** \quad (4.217) \quad *** \quad (3.238) \quad ***$$

$$R^2 = 0.583 ; \quad \bar{R}^2 = 0.582 ; \quad F\text{-stat} = 481.175 ; \quad D.W. = 1.656$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัด (TIM) นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป (EDU) และอายุของนักท่องเที่ยว (AGE) มีความเหมาะสมที่จะใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวชาวสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ได้ร้อยละ 58.30 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 481.175 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.656 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านระยะเวลาพักในจังหวัดของนักท่องเที่ยว (TIM) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อระยะเวลาพักในจังหวัดเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ระยะเวลาพักเป็นปัจจัยสำคัญต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ยิ่งนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพักอยู่นานขึ้นทำให้ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้นตาม

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป (EDU) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ทั้งหมด กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปจะมีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งหมายความว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีตำแหน่งหน้าที่การงานที่ดีทำให้มีโอกาสได้รับรายได้ที่สูงกว่าผู้ที่มีการศึกษาค่ำ ทำให้มีโอกาสเดินทางท่องเที่ยวได้มากกว่าก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวที่สูงกว่า

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านอายุของนักท่องเที่ยว (AGE) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่ออายุของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงกับข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีอายุมากขึ้นมักไม่นิยมที่จะเดินทางท่องเที่ยวแบบ

เสี่ยงภัยหรือต้องใช้กำลังกายมาก แต่นิยมท่องเที่ยวในสถานที่สะดวกสบาย และมีความพอใจในแหล่งท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวประเภทวัด และโบราณสถาน ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มดังกล่าวจะมีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย

1.3 นักท่องเที่ยวประเทศอิตาลี (i = 3)

สมการที่แสดงปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี คือ

$$ET3 = 1352.031 + 1164.480 \text{ TIM} + 665.925 \text{ STA} - 21.701 \text{ AGE}$$

$$t\text{-stat} \quad (3.713) \quad *** \quad (25.826) \quad *** \quad (3.074) \quad *** \quad (-2.457) \quad ***$$

$$R^2 = 0.644 ; \quad \bar{R}^2 = 0.640 ; \quad F\text{-stat} = 170.466 ; \quad D.W. = 1.653$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัด (TIM) นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรส (STA) และอายุของนักท่องเที่ยว (AGE) มีความเหมาะสมที่จะใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวชาวอิตาลี ได้ร้อยละ 64.40 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 170.466 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.653 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัดของนักท่องเที่ยว (TIM) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อระยะเวลาพำนักในจังหวัดเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาพำนักเป็นปัจจัยสำคัญต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ยิ่ง

นักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักในจังหวัดอยู่ยาวนานวันขึ้น ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวก็มากขึ้นตาม

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยด้านสถานภาพของนักท่องเที่ยวที่สมรสแล้ว (STA) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีสมรสแล้วจะมีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งหมายความว่านักท่องเที่ยวที่สมรสแล้วมีค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพอื่น ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่สมรสแล้วนิยมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกสบายมากกว่าคนโสด เช่น ทะเล พร้อมเข้าพักตามโรงแรม หรือบ้านเช่า ทำให้ผู้ที่สมรสแล้วมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าคนโสด

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านอายุของนักท่องเที่ยว (AGE) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่ออายุของนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงข้าม ซึ่งตรงข้ามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 25-34 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มั่นคงในหน้าที่การงาน และมีรายได้เพียงพอที่จะเอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวมากกว่า จึงสามารถใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวได้มากกว่าด้วย

1.4 นักท่องเที่ยวประเทศเนเธอร์แลนด์ (i = 4)

สมการที่แสดงปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศเนเธอร์แลนด์ คือ

$$ET4 = 1406.425 + 560.580 \text{ TIM} + 694.260 \text{ STA}$$

$$t\text{-stat} \quad (7.556)^{***} \quad (13.856)^{***} \quad (3.592)^{***}$$

$$R^2 = 0.321 ; \bar{R}^2 = 0.316 ; F\text{-stat} = 66.815 ; D.W. = 1.599$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัด (TIM) และนักท่องเที่ยวที่สมรสแล้ว (STA) มีความเหมาะสมที่จะใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวชาวเนเธอร์แลนด์ได้ร้อยละ 32.10 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 66.815 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.599 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัดของนักท่องเที่ยว (TIM) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อระยะเวลาพำนักในจังหวัดเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศเนเธอร์แลนด์เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาพำนักเป็นปัจจัยสำคัญต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ยิ่งนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักอยู่นานวันขึ้นค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวก็มากขึ้นตาม

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านสถานภาพของนักท่องเที่ยวที่สมรสแล้ว (STA) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ

ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ นักท่องเที่ยวจากประเทศนอร์เวย์แลนด์ที่มีสถานภาพสมรสแล้วมีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่สมรสแล้วนิยมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกสบายมากกว่าคนโสด เช่น เข้าพักตามโรงแรม หรือบ้านเช่า ทำให้ผู้ที่สมรสแล้วมีแนวโน้มที่จะเสียค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าคนโสด

1.5 นักท่องเที่ยวประเทศสวีเดน ($i=5$)

สมการที่แสดงปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดน คือ

$$ET5 = 663.060 + 0.003170 INC + 960.401TIM$$

$$t\text{-stat} \quad (3.222) \quad (1.887) \quad (16.216)$$

$$R^2 = 0.491 ; \bar{R}^2 = 0.488 ; F\text{-stat} = 136.221 ; D.W. = 1.658$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัด (TIM) และรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว(INC) มีความเหมาะสมที่จะใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวชาวสวีเดนได้ร้อยละ 49.10(ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 136.221 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.658 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว(INC) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนเปลี่ยนแปลงไป

มีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากรายได้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงก็จะสนับสนุนให้มีการท่องเที่ยวบ่อยครั้งขึ้น และมีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัดของนักท่องเที่ยว (TIM) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดค่าให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อระยะเวลาพำนักในจังหวัดเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาพำนักเป็นปัจจัยสำคัญต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ยิ่งนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักอยู่นานวันขึ้นค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวก็มากขึ้นตาม

1.6 นักท่องเที่ยวประเทศสวีเดนแลนด์ ($i = 6$)

สมการที่แสดงปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนแลนด์ คือ

$$ET6 = 1345.039 + 814.813 \text{ TIM} - 904.548 \text{ OCC}$$

$$t\text{-stat } (9.306)^{***} \quad (27.619)^{***} \quad (-5.277)^{***}$$

$$R^2 = 0.715 ; \bar{R}^2 = 0.712 ; F\text{-stat} = 257.828 ; D.W. = 1.765$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัด (TIM) และนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่มีรายได้แน่นอน (OCC) มีความเหมาะสมที่จะใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวชาวสวีเดนแลนด์ได้ร้อยละ 71.50 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 257.828 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบ

ค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.765 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัดของนักท่องเที่ยว (TIM) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดค่าใช้จ่ายอื่น ๆ คงที่ เมื่อระยะเวลาพำนักในจังหวัดเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนหรือแลนด์เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาพำนักเป็นปัจจัยสำคัญต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ยิ่งนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักอยู่นานวันขึ้นค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวก็มากขึ้นตาม

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านอาชีพสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่มีรายได้แน่นอน (OCC) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดค่าใช้จ่ายอื่น ๆ คงที่ นักท่องเที่ยวจากประเทศสวีเดนหรือแลนด์ที่มีอาชีพที่มีรายได้แน่นอนจะมีค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวน้อยกว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพไม่มั่นคง ซึ่งตรงข้ามกับข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากมีการศึกษาพบว่า ผู้ที่ว่างงาน หรือรองานใหม่มีแนวโน้มที่จะเดินทางท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่มีการทำงาน อันมีสาเหตุมาจากเพื่อหางานทำ หรือเดินทางท่องเที่ยวเพื่อหาความสบายใจ

1.7 นักท่องเที่ยวประเทศสหรัฐอเมริกา (i = 7)

สมการที่แสดงปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกา คือ

$$ET7 = 0.002991 + 1155.387 \text{ TIM} + 31.223 \text{ AGE} - 969.850 \text{ OBJ}$$

$$t\text{-stat} \quad (9.473) \quad *** \quad (45.922) \quad *** \quad (5.851) \quad *** \quad (-4.461) \quad ***$$

$$R^2 = 0.618 ; \bar{R}^2 = 0.617 ; F\text{-stat} = 565.610 ; D.W. = 1.650$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัด (TIM), อายุของนักท่องเที่ยว (AGE) และนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยว (OBJ) มีความเหมาะสมที่จะใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวชาวสหรัฐอเมริกา ได้ร้อยละ 61.80 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 565.610 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.650 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัดของนักท่องเที่ยว (TIM) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อระยะเวลาพำนักในจังหวัดเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาพำนักเป็นปัจจัยสำคัญต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ยิ่งนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักอยู่นานวันขึ้นค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวก็มากขึ้นตาม

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านอายุของนักท่องเที่ยว (AGE) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่ออายุของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกาเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีอายุมากขึ้นมักไม่นิยมที่จะเดินทางท่องเที่ยวแบบเสี่ยงภัยหรือต้องใช้กำลังกายมาก แต่นิยมท่องเที่ยวในสถานที่สะดวกสบาย และมีความพอใจในแหล่งท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวประเภทวัด และโบราณสถาน ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มดังกล่าวจะมีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย

จากการตรวจสอบค่าดัชนีสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของ ปัจจัยทางด้านวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยว(OBJ) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่าย ระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าว คือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ นักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวมีผล ต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวน้อยกว่านักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์อื่นในการเดินทางมา ซึ่งตรงข้าม กับสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวมีงบประมาณ จำกัด สำหรับการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยว จึงต้องจำกัดค่าใช้จ่ายภายใต้งบประมาณที่มีอยู่ ขณะที่ นักธุรกิจที่เดินทางเข้ามาประชุมสัมมนา หรือติดต่อธุรกิจ ซึ่งมีรายได้สูง ทำให้สามารถใช้จ่ายใน ประเทศไทยได้มากกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาด้วยวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยว

1.8 นักท่องเที่ยวประเทศสหราชอาณาจักร (i = 8)

สมการที่แสดงปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศ สหราชอาณาจักรคือ

$$ET8 = 0.0009732 \text{ INC} + 1088.272 \text{ TIM} + 530.008 \text{ STA} + 14.221 \text{ AGE}$$

t-stat	(2.014) **	(53.930) ***	(3.849) ***	(2.596) ***
--------	------------	--------------	-------------	-------------

$$R^2 = 0.668 ; \bar{R}^2 = 0.667 ; F\text{-stat} = 745.189 ; D.W. = 1.613$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว (INC), ปัจจัยทาง ด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัด (TIM) นักท่องเที่ยวที่สมรสแล้ว (STA) และปัจจัยทางด้านอายุของ นักท่องเที่ยว (AGE) มีความเหมาะสมที่จะใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ใน จังหวัดของนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรได้ร้อยละ 66.80 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 745.189 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่า สหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.613 ซึ่งอยู่ใน ช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว (INC) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากรายได้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงก็จะสนับสนุนให้มีการท่องเที่ยวบ่อยครั้งขึ้น และมีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัดของนักท่องเที่ยว (TIM) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อระยะเวลาพำนักในจังหวัดเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาพำนักเป็นปัจจัยสำคัญต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ยิ่งนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักอยู่ยาวนานวันขึ้นค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวก็มากขึ้นตาม

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านสถานภาพของนักท่องเที่ยวที่สมรสแล้ว (STA) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ทั้งหมด กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ นักท่องเที่ยวที่สมรสแล้วมีค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพอื่น ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่สมรสแล้วนิยมท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกสบายมากกว่าคนโสด เช่น เข้าพักตามโรงแรม หรือบ้านเช่า ทำให้ผู้ที่สมรสแล้วมีแนวโน้มที่จะเสียค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่าคนโสด/หย่าร้าง

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านอายุของนักท่องเที่ยว (AGE) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้

ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่ออายุของนักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักรเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีอายุมากขึ้นมักไม่นิยมที่จะเดินทางท่องเที่ยวแบบเสี่ยงภัยหรือต้องใช้กำลังกายมาก แต่นิยมท่องเที่ยวในสถานที่สะดวกสบาย และมีความพอใจในแหล่งท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวประเภทวัด และโบราณสถาน ซึ่งนักท่องเที่ยวกลุ่มดังกล่าวจะมีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย

1.9 นักท่องเที่ยวประเทศออสเตรเลีย (i = 9)

สมการที่แสดงปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียคือ

$$ET9 = 2016.885 + 0.003982 \text{ INC} + 1253.736 \text{ TIM} - 2239.123 \text{ OBJ} + 22.721 \text{ AGE}$$

$$t\text{-stat} \quad (4.880)^{***} \quad (3.093)^{***} \quad (37.633)^{***} \quad (-7.007)^{***} \quad (3.009)^{***}$$

$$R^2 = 0.660 ; \bar{R}^2 = 0.658 ; F\text{-stat} = 385.580 ; D.W. = 1.653$$

โดยที่ *** แสดงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยทางด้านรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว (INC), ปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัด (TIM) นักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว (OBJ) และปัจจัยทางด้านอายุของนักท่องเที่ยว (AGE) มีความเหมาะสมที่จะใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวออสเตรเลียได้ร้อยละ 66.00 (ค่า R^2) โดยมีค่าสถิติ F เท่ากับ 385.580 ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และจากการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ปรากฏว่าค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.653 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาสหสัมพันธ์ของตัวคลาดเคลื่อน

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว (INC) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ

ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากรายได้เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยนักท่องเที่ยวที่มีรายได้สูงก็จะสนับสนุนให้มีการท่องเที่ยวบ่อยครั้งขึ้น และมีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากขึ้น

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านระยะเวลาพำนักในจังหวัดของนักท่องเที่ยว (TIM) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อระยะเวลาพำนักในจังหวัดเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากระยะเวลาพำนักเป็นปัจจัยสำคัญต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ยิ่งนักท่องเที่ยวระยะเวลาพำนักอยู่นานวันขึ้นค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวก็มากขึ้นตาม

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยว (OBJ) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ทั้งหมด กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่อนักท่องเที่ยวจากออสเตรเลียที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวมีผลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งหมายความว่านักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวมีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวน้อยกว่านักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์อื่นในการเดินทางมา ซึ่งตรงข้ามกับสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวมีงบประมาณจำกัด สำหรับการบริโภคเพื่อการท่องเที่ยว จึงต้องจำกัดค่าใช้จ่ายภายใต้งบประมาณที่มีอยู่ ขณะที่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาประชุมสัมมนา หรือติดต่อธุรกิจ ซึ่งมีรายได้สูง ทำให้สามารถใช้จ่ายในประเทศไทยได้มากกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาด้วยวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยว

จากการตรวจสอบค่านัยสำคัญทางสถิติ t ของค่าประมาณสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรของปัจจัยทางด้านอายุของนักท่องเที่ยว (AGE) ปรากฏว่า มีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้ากำหนดให้

ปัจจัยอื่น ๆ คงที่ เมื่ออายุของนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียเปลี่ยนแปลงไปมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีอายุมากขึ้นมักไม่นิยมที่จะเดินทางท่องเที่ยวแบบเสี่ยงภัยหรือต้องใช้กำลังกายมาก แต่นิยมท่องเที่ยวในสถานที่สะดวกสบาย และมีความพอใจในแหล่งท่องเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวประเภทวัด และโบราณสถาน ซึ่งนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากจะมีค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อย

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร เนื่องจากตัวแปรส่วนใหญ่ที่นำมาใช้เป็นตัวแปรหุ่น ซึ่งถือว่าเป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ ดังนั้นค่าของตัวเลขและเครื่องหมายที่ปรากฏจึงบอกแต่เพียงลักษณะของตัวแปรไม่ใช่บอกปริมาณ บอกได้แต่เพียงว่าตัวแปรคุณภาพนั้นมีอิทธิพลหรือความสัมพันธ์ต่อกันหรือไม่ ทิศทางของความสัมพันธ์เป็นลักษณะใดและมีความสัมพันธ์กันสูงหรือต่ำเท่านั้นเอง โดยค่าของความสัมพันธ์ไม่ใช่ขนาดของความสัมพันธ์ในเชิงปริมาณ (ยูพิน, 2530: 125) ดังนั้นในการอธิบายอิทธิพลของตัวแปรแต่ละตัวจึงคู่ที่ค่าสถิติ และเครื่องหมายหน้าค่าสัมประสิทธิ์เป็นหลัก และจากผลการทดสอบข้างต้นทำให้เราทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศได้

2. สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในระดับจุลภาค

สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในระดับจุลภาค (ตารางที่ 20) ได้ข้อสังเกตสำคัญ 2 ประการดังนี้

2.1 ปัจจัยอิสระที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในเกือบทุกประเทศสามารถเรียงลำดับการมีอิทธิพลจากมากไปน้อยได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ(TIM) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวทุกประเทศ โดยปัจจัยด้านระยะเวลาพำนักมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ตามข้อสมมติฐาน เมื่อเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรได้ดังนี้ ประเทศออสเตรเลีย, อิตาลี, สหรัฐอเมริกา, สหราชอาณาจักร, สวีเดน, ฝรั่งเศส, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี, สวิสเซอร์แลนด์ และเนเธอร์แลนด์

2. ปัจจัยอายุของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (AGE) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ทั้งสิ้น 6 ประเทศ โดยปัจจัยอายุของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ในทิศทางเดียวกันตามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศสหรัฐอเมริกา, ออสเตรเลีย, สหราชอาณาจักร และสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนี เมื่อเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปร ในขณะที่ปัจจัยอายุของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางตรงข้าม สำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี และฝรั่งเศส ซึ่งตรงข้ามข้อสมมติฐาน

3. ปัจจัยรายได้ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (INC) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ตามข้อสมมติฐานสำหรับนักท่องเที่ยว 4 ประเทศ โดยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ประเทศออสเตรเลีย, สวีเดน, สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส

4. ปัจจัยสถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยว (STA) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ตามข้อสมมติฐานสำหรับนักท่องเที่ยว 3 ประเทศ โดยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ประเทศเนเธอร์แลนด์, อิตาลี และ สหราชอาณาจักร

5. ปัจจัยด้านระดับการศึกษาสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป (EDU) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ตามข้อสมมติฐานสำหรับนักท่องเที่ยว 2 ประเทศ โดยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และฝรั่งเศส

6. ปัจจัยวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยว (OBJ) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงข้าม ซึ่งตรงกันข้ามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยว 2 ประเทศ โดยเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยผันแปรจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ประเทศออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา

7. ปัจจยนักท่องเที่ยงที่มีอาชีพที่มีรายได้นแน่นอน (OCC) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยงในทิศทางตรงข้ามซึ่งตรงข้ามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยงจากประเทศสวิตเซอร์แลนด์

2.2 ปัจจยที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยงในแต่ละประเทศสามารถเรียงลำดับตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจยผันแปร ได้ดังนี้

1. ประเทศฝรั่งเศส ปัจจยระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยง (TIM), ปัจจยระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปของนักท่องเที่ยง (EDU) และปัจจยรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยง (INC) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยงในทิศทางเดียวกันซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ในขณะที่ปัจจยด้านอายุของนักท่องเที่ยง (AGE) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยงในทิศทางตรงข้ามซึ่งตรงข้ามข้อสมมติฐาน

2. ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ปัจจยระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยง (TIM) , ปัจจยระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปของนักท่องเที่ยง (EDU) และปัจจยด้านอายุของนักท่องเที่ยง (AGE) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยงในทิศทางเดียวกันซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน

3. ประเทศอิตาลี มีปัจจยระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยง (TIM) และปัจจยด้านสถานภาพของนักท่องเที่ยงที่สมรสแล้ว (STA) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยงในทิศทางเดียวกันซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ในขณะที่ปัจจยด้านอายุของนักท่องเที่ยง (AGE) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยงในทิศทางตรงข้าม ซึ่งตรงข้ามข้อสมมติฐาน

4. ประเทศเนเธอร์แลนด์ ปัจจยระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยง (TIM) และปัจจยด้านสถานภาพของนักท่องเที่ยงที่สมรสแล้ว (STA) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยงในทิศทางเดียวกันซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน

5. ประเทศสวีเดน ปัจจยระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยง (TIM) และปัจจยรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยง (INC) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยงในทิศทางเดียวกันซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน

6. ประเทศสวีเดน ینگจยระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยว (TIM) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ในขณะที่ปัจจัยด้านอาชีพของนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่มีรายได้แน่นอนมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงข้าม ซึ่งตรงข้ามข้อสมมติฐาน

7. ประเทศสหรัฐอเมริกา ینگจยระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยว (TIM) และปัจจัยด้านอายุของนักท่องเที่ยว (AGE) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ในขณะที่ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเพื่อท่องเที่ยว (OBJ) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงข้าม ซึ่งตรงข้ามข้อสมมติฐาน

8. ประเทศสหราชอาณาจักร มีปัจจัยระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยว (TIM), ปัจจัยด้านสถานภาพของนักท่องเที่ยวที่สมรสแล้ว (STA), ปัจจัยด้านอายุของนักท่องเที่ยว (AGE) และปัจจัยรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว (INC) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน

9. ประเทศออสเตรเลีย มีปัจจัยระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยว (TIM), ปัจจัยด้านอายุของนักท่องเที่ยว (AGE) และปัจจัยรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว (INC) ที่มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันซึ่งตรงตามข้อสมมติฐาน ในขณะที่ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ในการเดินทางมาเพื่อท่องเที่ยว (OBJ) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงข้าม ซึ่งตรงข้ามข้อสมมติฐาน

ตารางที่ 20 ตารางสรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในระดับจุลภาค

ตัวแปรอิสระ	ฝรั่งเศส	สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	อิตาลี	เนเธอร์แลนด์	สวีเดน	สวิสเซอร์แลนด์	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย
INC	0.0009037 (3.256)***				0.003170 (1.887)**			0.0009732 (2.014)**	0.003982 (3.093)***
AGE	-12.089 (-2.836)***	12.821 (3.238)***	-21.701 (25.826)***				31.223 (5.851)***	14.221 (2.596)***	22.721 (3.009)***
TIM	890.410 (30.571)***	851.214 (43.640)***	1164.480 (25.826)***	560.580 (13.856)***	960.401 (16.216)***	814.813 (27.619)***	1155.387 (45.922)***	1088.272 (53.930)***	1253.736 (37.633)***
STA			665.925 (-2.457)***	694.260 (3.592)***				530.008 (3.849)***	
EDU	265.513 (2.412)**	409.303 (4.217)***							
OCC						-904.548 (-5.277)***			
OBJ							-969.850 (-4.461)***		-2239.123 (-7.007)***

ที่มา: จากการคำนวณ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย” นี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์ การท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ลักษณะทั่วไปของการท่องเที่ยว ตลอดจนวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนกับจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ โดยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ การศึกษาในระดับมหภาค และระดับจุลภาค

ส่วนที่ 1 สรุปผลการศึกษาในระดับมหภาค

การศึกษาในระดับมหภาคสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. สถานการณ์การท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว และลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว

จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยทั้งหมด ในระยะ 5 ปีหลัง คือ พ.ศ. 2539 ถึง พ.ศ. 2543 มีอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศร้อยละ 6.50 ต่อปี โดยในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ทำการศึกษาดังแต่ พ.ศ. 2534 ถึง พ.ศ. 2543 พบว่า นักท่องเที่ยวจากกลุ่มภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากที่สุด สัดส่วนโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 60 ของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั้งหมด และนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ก่อให้เกิดรายได้จากค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวมากที่สุดเช่นกัน โดยมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยร้อยละ 48 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมดของนักท่องเที่ยว

ลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย พบว่าระดับอายุของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในช่วงระหว่าง 25-34 ปี มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 26 ถึงร้อยละ 29 เป็นเพศชายที่เดินทางเข้ามาในประเทศมากกว่าเพศหญิง โดยนักท่องเที่ยวเพศชายมีสัดส่วน

ส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 60 ถึงร้อยละ 65 นักท่องเที่ยวประกอบอาชีพในกลุ่มนักธุรกิจเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากที่สุด มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 13 ถึงร้อยละ 21 นักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาเพื่อพักผ่อนมากที่สุด มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 86 ถึงร้อยละ 88 นักท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการเดินทางเข้ามาในลักษณะการจัดการเดินทางเข้ามาด้วยตนเองมากที่สุด มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 55 ถึงร้อยละ 59 นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยด้วยเครื่องบินมากที่สุด มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 78 ถึงร้อยละ 85 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริการสถานที่พักแรมประเภทโรงแรมมากที่สุด มีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 95 และนักท่องเที่ยวมักใช้ระยะเวลาพำนักในประเทศไทย โดยเฉลี่ยประมาณ 6-8 วัน

2. การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนกับจำนวนนักท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนกับจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยจำแนกตามถิ่นที่อยู่ของนักท่องเที่ยวทั้ง 9 ประเทศ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ กับปัจจัยผันแปรราคาโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทย กับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) พบว่าปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามตามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวจาก 7 ประเทศ คือ ประเทศสวีเดน, สหราชอาณาจักร, เนเธอร์แลนด์, ฝรั่งเศส, สหรัฐอเมริกา, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และอิตาลี โดยมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์จำนวนนักท่องเที่ยวต่อสัดส่วนราคาโดยสารเครื่องบินอยู่ระหว่าง - 0.558 ถึง - 3.763

ปัจจัยราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย (HPI/IN) มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามตามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวทั้งหมด 7 ประเทศ คือ ประเทศสวีเดน, สหราชอาณาจักร, อิตาลี, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี, เนเธอร์แลนด์, สหรัฐอเมริกา และ สวิสเซอร์แลนด์ โดยมีค่าความยืดหยุ่นของ อุปสงค์การท่องเที่ยวของจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศต่อสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของไทยอยู่ระหว่าง - 0.285 ถึง - 0.1.846

ปัจจัยดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทย (CPI) มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตรงข้ามกับข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวจากทั้งหมด 3 ประเทศ ได้แก่ สวีเดน, ออสเตรเลีย และ สวิสเซอร์แลนด์ โดยมีค่าความยืดหยุ่นอยู่ระหว่าง 2.322 ถึง 3.268

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศกับเงินบาทของไทย (EX) มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันตามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวจาก 3 ประเทศ คือ ประเทศสวีเดน, อิตาลี และสวิสเซอร์แลนด์ โดยมีค่าความยืดหยุ่นอยู่ระหว่าง 0.652 ถึง 2.380

ปัจจัยเหตุการณ์พิเศษในการส่งเสริมการท่องเที่ยว (D) พบว่าปีที่มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันตามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี โดยมีค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การท่องเที่ยวเท่ากับ 0.144

3. การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนกับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนกับค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย จำแนกตามถิ่นที่อยู่ของนักท่องเที่ยวทั้ง 9 ประเทศ พบว่า ปัจจัยผันแปรสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (TPI/IN) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามตามข้อสมมติ สำหรับค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี, สวิสเซอร์แลนด์, สหราชอาณาจักร, เนเธอร์แลนด์, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และสหรัฐอเมริกา โดยมีค่าความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่ายต่อสัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยอยู่ระหว่าง - 1.754 ถึง - 13.484

ปัจจัยดัชนีราคาสินค้าผู้บริโภคภายในประเทศไทย (CPI) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี ตามข้อสมมติฐาน โดยมีค่าความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเท่ากับ - 4.111 ในทางตรงข้ามปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน สำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลีย, สวิสเซอร์แลนด์, ฝรั่งเศส, และสวีเดน ซึ่งตรงกันข้ามกับข้อสมมติฐาน โดยมีค่าความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง 3.753 ถึง 6.561

ปัจจัยราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทย (HPI/IN) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางตรงกันข้ามตามข้อสมมติฐานทั้งหมด 2 ประเทศ คือ ประเทศอิตาลี และสหราชอาณาจักร โดยมีค่าความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง - 1.312 ถึง - 2.391

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศกับเงินบาทของไทย (EX) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันตามข้อสมมติฐานทั้งหมด 2 ประเทศ คือ ประเทศสหรัฐอเมริกาและอิตาลี โดยมีค่าความยืดหยุ่นของค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง 1.321 ถึง 1.608

ส่วนที่ 2 สรุปผลการศึกษาระดับจุลภาค

ผลการศึกษาระดับจุลภาคสามารถสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม พฤติกรรมในการเดินทาง และรูปแบบค่าใช้จ่าย

นักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศ อันได้แก่ ฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 57 ถึงร้อยละ 62 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 25-34 ปี ประมาณร้อยละ 29 ถึงร้อยละ 35 ยกเว้นนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลีและเนเธอร์แลนด์เท่านั้นที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 35-44 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 46 ถึงร้อยละ 59 ยกเว้นนักท่องเที่ยวจาก 3 ประเทศ คือนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี เนเธอร์แลนด์ และออสเตรเลีย ที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสแล้ว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 40 ถึงร้อยละ 57 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงาน/ลูกจ้างบริษัท มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 30 ถึงร้อยละ 45 และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 80,000 บาท มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 29 ถึงร้อยละ 52

นักท่องเที่ยวจากทั้ง 9 ประเทศส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางเข้ามาในจังหวัดที่สำรวจเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อน มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 87 ถึงร้อยละ 94 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรูปแบบในการเดินทางเข้ามาในจังหวัดที่ท่องเที่ยวในลักษณะการจัดเดินทางมาเอง มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 64 ถึงร้อยละ 78 นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีผู้ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว 1-3 คน มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 62 ถึงร้อยละ 79 ยกเว้นนักท่องเที่ยวจากประเทศอิตาลี และสวิสเซอร์แลนด์ ที่ส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยพร้อมครอบครัว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมอยู่พักแรมอย่างน้อย 1 คืน มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 28 ถึงร้อยละ 47 และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริการสถานที่พักแรมประเภทโรงแรมมากที่สุด มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 50 และ ร้อยละ 61

นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีค่าใช้จ่ายโดยรวมเฉลี่ยเท่ากับ 4,336 บาทต่อคนต่อวัน โดยสามารถแยกเป็นค่าที่พักโดยเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 345 บาทต่อคนต่อวัน รองลงมาเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มโดยเฉลี่ยเท่ากับ 320 บาทต่อคนต่อวัน อันดับที่สามเป็นค่าซื้อของที่ระลึกโดยเฉลี่ยอยู่ที่เท่ากับ 318 บาทต่อคนต่อวัน โดยนักท่องเที่ยวจากประเทศออสเตรเลียมีค่าใช้จ่ายโดยรวมมากที่สุดเท่ากับ 5,618 บาทต่อคนต่อวัน รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกา เท่ากับ 5,511 บาทต่อคนต่อวัน และถัดไปเป็นนักท่องเที่ยวจากประเทศสหราชอาณาจักร เท่ากับ 5,098 บาทต่อคนต่อวัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวจากทั้งสามประเทศเหล่านี้ถือเป็นกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพสูงต่อการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมาใช้จ่ายในประเทศไทยมากขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ กับตัวแปรอิสระ เพศ อายุ สถานภาพ ระยะเวลาพำนัก ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และวัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจากทั้ง 9 ประเทศ ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า ปัจจัยด้านระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ(TIM) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวทุกประเทศ โดยปัจจัยระยะเวลาพำนักมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ตามข้อสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจาก ระยะเวลาพำนักเป็นปัจจัยสำคัญต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ยิ่งนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักอยู่นานวันขึ้น ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวก็มากขึ้นตาม

ปัจจัยอายุของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ(AGE) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยว ในทิศทางเดียวกันตามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศสหรัฐอเมริกา, ออสเตรเลีย, สหราชอาณาจักร และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ปัจจัยรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ(INC) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ตามข้อสมมติฐานสำหรับนักท่องเที่ยวประเทศ คือ ประเทศออสเตรเลีย, สวีเดน, สหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส

ปัจจัยสถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยว(STA) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ตามข้อสมมติฐานสำหรับนักท่องเที่ยว 3 ประเทศ คือ ประเทศเนเธอร์แลนด์, อิตาลี และสหราชอาณาจักร

ปัจจัยด้านการศึกษาแสดงว่านักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป(EDU) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ตามข้อสมมติฐานสำหรับนักท่องเที่ยว 2 ประเทศ คือ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และฝรั่งเศส

ปัจจัยวัตถุประสงค์ในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยว(OBJ) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงข้าม ซึ่งตรงกันข้ามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยว 2 ประเทศ คือ ประเทศออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา

ปัจจัยนักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่มีรายได้แน่นอน(OCC) มีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายระหว่างอยู่ในจังหวัดของนักท่องเที่ยวในทิศทางตรงข้ามซึ่งตรงข้ามข้อสมมติฐาน สำหรับนักท่องเที่ยวจากประเทศสวิตเซอร์แลนด์

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยในครั้งนี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้ดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษาในระดับมหภาค พบว่า ราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยวมายังประเทศไทยมีอิทธิพลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ดังนั้น ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรมีมาตรการควบคุมคุณภาพ และราคา ค่าโดยสารให้ได้มาตรฐาน มีการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง ให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายในการเดินทาง เพื่อให้นักท่องเที่ยวเห็นว่าคุ้มค่าสำหรับการเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวมีส่วนสำคัญที่จะช่วยดึงดูดให้นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น อันจะนำไปสู่รายได้จากค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย

2. จากผลการศึกษาในระดับมหภาค พบว่า ราคาค่าห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยมีอิทธิพลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ดังนั้น ในการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรที่จะมีการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ในด้านข้อมูลข่าวสาร รวมถึงจัดหาบริการต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว อีกทั้งปรับปรุงคุณภาพสถานที่พักผ่อนให้ได้มาตรฐาน และราคายุติธรรม เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวใช้ในการพิจารณาเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

3. จากผลการศึกษาในระดับมหภาค พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศกับเงินบาทไทย มีอิทธิพลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ดังนั้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวเห็นถึงความได้เปรียบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน และนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น อันจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีความต้องการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากขึ้นด้วย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเน้นในด้านการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของไทยมากขึ้น

4. จากการศึกษาในระดับจุลภาค พบว่า ปัจจัยระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ดังนั้น เพื่อก่อให้เกิดรายได้ในรูปเงินตราระหว่างประเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็ควรร่วมมือเพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยพำนักอยู่นานวันขึ้น โดยอาจมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และควรมีการนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ ๆ อาทิเช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ เป็นต้น อีกทั้งควบคุมคุณภาพสินค้าทางการท่องเที่ยว และราคาสินค้าทางการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน รวมถึงสร้างภาพลักษณ์ของสินค้าทางการท่องเที่ยวของไทยให้เป็นที่ประจักษ์กับนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ

5. จากการศึกษาในระดับจุลภาค พบว่า อายุของนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลต่อค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ซึ่งในแต่ละช่วงอายุของนักท่องเที่ยว มีส่วนในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวแตกต่างกัน ดังนั้น ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจึงควรเน้นการส่งเสริมให้ตรงตามแต่ละกลุ่มช่วงอายุของนักท่องเที่ยว เช่นนักท่องเที่ยวที่อายุมากนิยมท่องเที่ยวในสถานที่ที่มีความปลอดภัย สะดวกสบาย ก็ควรเน้นการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีสภาพสวยงามอยู่เสมอ มีความสะดวกสบายในการเดินทาง

6. ในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรจะเน้นให้ความสำคัญกับกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยว ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ประเทศออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวจากประเทศอื่น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะเน้นนักท่องเที่ยวจากกลุ่มดังกล่าว โดยมีการส่งเสริมโฆษณาประชาสัมพันธ์ในเรื่องข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้แก่นักท่องเที่ยวให้เกิดความสะดวกในการเดินทางมากที่สุด โดยเฉพาะการนำจุดขายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม เอกลักษณ์ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่งดงาม ความเป็นมิตรไมตรีของคนไทย มานำเสนอให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในประเทศไทยมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2534. รายงานสถิติประจำปี 2534. (อัครา)

..... 2535. รายงานสถิติประจำปี 2535. (อัครา)

..... 2536. รายงานสถิติประจำปี 2536. (อัครา)

..... 2537. รายงานสถิติประจำปี 2537. (อัครา)

..... 2538. รายงานสถิติประจำปี 2538. (อัครา)

..... 2539. รายงานสถิติประจำปี 2539. (อัครา)

..... 2540. รายงานสถิติประจำปี 2540. (อัครา)

..... 2541. รายงานสถิติประจำปี 2541. (อัครา)

..... 2542. รายงานสถิติประจำปี 2542. (อัครา)

..... 2543. รายงานสถิติประจำปี 2543. (อัครา)

กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2543. การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูลเวอร์ชัน 7-10.
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้
สตูดิโอ.

กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2539. การวิเคราะห์สถิติ : สถิติเพื่อการตัดสินใจ. (พิมพ์ครั้งที่ 3).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑาพร สุรเชษฐภคิน. 2532. การศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ชาติรี ทินประภา. 2530. เศรษฐกิจเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นราทิพย์ ชุตินวงศ์. 2539. ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จุลภาค. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บังอรรัตน์ โรจน์วรรณสินธุ์, ลัดดาวัลย์ บุญประกอบ และสุพจน์ จึงศิริพรปกรณ์. 2539. อุตสาหกรรมท่องเที่ยว. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

ปวีณา โทณแก้ว. 2542. ปัจจัยที่กำหนดรูปแบบการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวภายในประเทศของคนไทย. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ยุพิน ประจวบเหมาะ. 2530. เศรษฐกิจ ศส. 465. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. 2540. หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

วิชัย เทียนน้อย. 2540. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

วิโชค อ่างมณี. 2532. อุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วีระพล วงษ์ประเสริฐ. 2536. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศรัณยา ศรีรัตนะ. 2534. การศึกษาปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการใช้จ่ายและระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวต่างประเศ. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยนิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Rojwannasin, B. 1982. Determinants of International Tourist Flows to Thailand. Bangkok: M.A. Thesis, Thammasat University.

International Monetary Fund. 2000. International Financial Statistics Yearbook. New York.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อที่ 3

การคำนวณรายได้เฉลี่ยต่อหัวจําแนกตามประเทศนักท่องเที่ยว

การคำนวณรายได้เฉลี่ยต่อหัวจําแนกตามประเทศนักท่องเที่ยว (IN_i) ในการศึกษานี้ได้

กำหนดให้

$$IN_i = GDP_i / POP_i$$

โดยให้

IN_i = รายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (i) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย มีหน่วยเป็นเงินสกุลของประเทศนักท่องเที่ยว (i)

GDP_i = มูลค่าผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นของประเทศ (i) มีหน่วยเป็นพันล้านของเงินสกุลของประเทศนักท่องเที่ยว (i)

POP_i = จำนวนประชากรของประเทศนักท่องเที่ยว (i) มีหน่วยเป็นล้านคน

ตารางผนวกที่ 1 มูลค่าผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้นของประเทศนักท่องเที่ยว (i) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

i	ประเทศ	หน่วยเงินตรา	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	ตัวแปร
1	ฝรั่งเศส	ฟรังก์	6,776.20	7,010.60	7,082.80	7,489.80	7,760.90	7,954.60	8,205.20	8,536.70	8,829.60	9,161.13	GDP ₁
2	เยอรมัน	มาร์คเยอรมัน	2,647.60	2,813.00	2,853.70	3,394.40	3,523.00	3,586.00	3,666.60	3,784.20	3,875.83	3,973.45	GDP ₂
3	อิตาลี	ลีรา	1,426.60	1,507.20	1,550.20	1,653.40	1,787.30	1,902.30	1,983.80	2,067.70	2,149.30	2,273.58	GDP ₃
4	เนเธอร์แลนด์	ฟลอริน	542.20	566.10	579.00	608.40	639.70	661.80	703.40	750.60	823.74	882.78	GDP ₄
5	สวีเดน	โครนา	1,447.33	1,441.72	1,442.18	1,596.36	1,713.32	1,756.36	1,813.13	1,890.20	1,972.09	2,082.70	GDP ₅
6	สวิสเซอร์แลนด์	ฟรังก์สวิส	331.10	338.80	342.90	357.50	363.30	365.80	371.40	380.90	389.00	407.40	GDP ₆
7	สหรัฐอเมริกา	ดอลลาร์สหรัฐ	5,722.90	6,020.20	6,343.30	7,054.30	7,400.50	7,813.20	8,300.80	8,790.20	9,299.20	9,963.10	GDP ₇
8	สหราชอาณาจักร	ปอนด์สเตอร์ลิง	575.32	597.24	630.71	677.59	713.98	756.06	805.40	851.65	891.00	934.42	GDP ₈
9	ออสเตรเลีย	ดอลลาร์ออสเตรเลีย	379.51	394.20	414.05	464.14	491.59	521.70	549.29	579.14	610.67	655.60	GDP ₉

ที่มา: Yearbook of International Financial Statistics, International Monetary Fund, 2000

ตารางผนวกที่ 2 จำนวนประชากรของประเทศนักท่องเที่ยว (i) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

(หน่วย: ล้านคน)

i	ประเทศ	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	ตัวแปร
1	ฝรั่งเศส	57.05	57.37	57.66	57.90	58.14	58.37	58.61	58.85	59.10	58.89	POP ₁
2	เยอรมัน	79.98	80.59	81.19	81.42	81.66	81.90	82.06	82.02	82.09	82.02	POP ₂
3	อิตาลี	56.76	56.86	57.07	57.19	57.30	57.38	57.52	57.51	57.34	57.53	POP ₃
4	เนเธอร์แลนด์	15.07	15.18	15.39	15.38	15.46	15.53	15.60	15.71	15.81	15.86	POP ₄
5	สวีเดน	8.64	5.69	8.75	8.78	8.83	8.84	8.85	8.85	8.86	8.87	POP ₅
6	สวิตเซอร์แลนด์	6.79	6.90	6.94	6.99	7.04	7.07	7.09	7.11	7.13	7.17	POP ₆
7	สหรัฐอเมริกา	252.64	255.41	258.12	260.60	263.04	265.46	268.01	270.56	272.69	281.42	POP ₇
8	สหราชอาณาจักร	57.80	58.00	57.92	58.39	58.61	58.80	59.01	59.24	59.50	59.50	POP ₈
9	ออสเตรเลีย	17.28	17.48	17.66	17.85	18.07	18.31	18.52	18.73	18.97	19.45	POP ₉

ที่มา: Yearbook of International Financial Statistics, International Monetary Fund, 2000

ตารางผนวกที่ 3 รายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (i) ที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทย

i	ประเทศ	หน่วยเงินตรา	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	ตัวแปร
1	ฝรั่งเศส	ฟรังก์	118,776.50	122,199.80	122,837.30	129,357.50	133,486.40	136,278.90	139,996.60	145,058.60	149,401.00	155,563.40	IN ₁
2	เยอรมัน	มาร์คเยอรมัน	33,103.28	34,905.08	35,148.42	41,690.00	43,142.30	43,785.10	44,681.94	46,137.53	47,214.40	48,444.89	IN ₂
3	อิตาลี	ฟลิรี	25,133.90	26,507.21	27,163.13	28,910.65	31,191.97	33,152.67	34,488.87	34,553.99	37,483.43	39,519.90	IN ₃
4	เนเธอร์แลนด์	กิลเดอร์	35,978.77	37,292.49	37,621.83	39,557.87	41,377.75	42,614.29	45,089.74	47,778.49	52,102.47	55,660.78	IN ₄
5	สวีเดน	โครนา	167,515.00	253,377.90	164,820.60	181,817.80	194,034.00	198,683.30	204,873.40	213,581.90	222,583.50	234,802.70	IN ₅
6	สวิสเซอร์แลนด์	ฟรังก์สวิส	48,760.00	49,100.00	49,410.00	51,140.00	51,610.00	51,740.00	52,380.00	53,572.43	54,558.20	56,820.08	IN ₆
7	สหรัฐอเมริกา	ดอลลาร์สหรัฐ	22,650.00	23,570.00	24,580.00	27,070.00	28,130.00	29,430.00	30,970.00	32,488.91	34,101.73	35,402.96	IN ₇
8	สหราชอาณาจักร	ปอนด์สเตอร์ลิง	9,953.63	10,297.24	10,889.33	11,604.56	12,181.88	12,858.16	13,648.53	13,595.54	14,974.79	15,704.54	IN ₈
9	ออสเตรเลีย	ดอลลาร์ออสเตรเลีย	21962.38	22551.49	23445.64	26,002.24	27,204.76	28,492.63	29,659.29	30,920.45	32,191.35	33,706.94	IN ₉

ที่มา: คำนวณจากตารางผนวก ที่ 1 และ 2

การคำนวณสัดส่วนของราคาค่าโดยสารเครื่องบินต่อรายได้เฉลี่ยต่อหัว

การคำนวณสัดส่วนของราคาค่าโดยสารเครื่องบิน (TPI_i) ต่อรายได้เฉลี่ยต่อหัว (IN_i) หรือ TPI_i / IN_i จำแนกตามประเทศนักท่องเที่ยว มีรายละเอียดดังนี้

$$TPI_i / IN_i = TPI_i / [GDP_i / POP_i]$$

กำหนดให้

TPI_i = ราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยว (i) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย มีหน่วยเป็นเงินสกุลของประเทศนักท่องเที่ยว

IN_i = รายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (i) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย มีหน่วยเป็นเงินสกุลของประเทศนักท่องเที่ยว (i)

ภาคผนวกที่ 4 ราคาค่าโดยสารเครื่องบินจากประเทศนักท่องเที่ยว (i) มายังประเทศไทย

i	ประเทศ	หน่วยเงินตรา	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	ตัวแปร
1	ฝรั่งเศส	ฟรังก์	12,125.00	12,125.00	12,125.00	12,435.00	12,435.00	12,435.00	12,810.00	12,810.00	12,810.00	13,465.00	TPI ₁
2	เยอรมัน	มาร์คเยอรมัน	3,232.00	3,329.00	3,396.00	3,396.00	3,464.00	3,534.00	3,714.00	3,710.00	3,714.00	3,826.00	TPI ₂
3	อิตาลี	ลิวรา	2,195.00	2,247.00	2,304.00	2,361.00	2,409.00	2,457.00	2,608.00	2,713.00	2,867.00	2,954.00	TPI ₃
4	เนเธอร์แลนด์	กิลเดอร์	3,591.00	3,658.00	3,749.00	3,746.00	3,821.00	3,821.00	4,093.00	4,216.00	4,216.00	4,474.00	TPI ₄
5	สวีเดน	โครนา	12,440.00	12,785.00	13,135.00	13,460.00	13,865.00	14,145.00	14,430.00	14,720.00	14,720.00	14,870.00	TPI ₅
6	สวิสเซอร์แลนด์	ฟรังก์สวิส	2,906.00	2,967.00	3,013.00	3,085.00	3,147.00	3,210.00	3,307.00	3,374.00	3,543.00	3,650.00	TPI ₆
7	สหรัฐอเมริกา	ดอลลาร์สหรัฐ	1,135.00	1,135.00	1,135.00	1,135.00	1,135.00	1,135.00	1,135.00	1,135.00	1,135.00	1,135.00	TPI ₇
8	สหราชอาณาจักร	ปอนด์สเตอร์ลิง	1,109.00	1,133.00	1,133.00	1,165.00	1,165.00	1,260.00	1,363.00	1,431.00	1,460.00	1,504.00	TPI ₈
9	ออสเตรเลีย	ดอลลาร์ออสเตรเลีย	2,001.00	2,001.00	2,001.00	2,101.00	2,164.00	2,164.00	2,229.00	2,297.00	2,413.00	2,485.00	TPI ₉

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร การบิน ไทย, 2543

ตารางผนวกที่ 5 สัดส่วนราคาค่าโดยสารเครื่องบินของประเทศนักท่องเที่ยวกับ รายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว ตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543

i	ประเทศ	หน่วยเงินตรา	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	ตัวแปร
1	ฝรั่งเศส	ฟรังก์	0.0992	0.0987	0.0937	0.0932	0.0912	0.0888	0.0883	0.0857	0.0823	0.0866	TPI_1/IN_1
2	เยอรมัน	มาร์คเยอรมัน	0.0976	0.0954	0.0966	0.0815	0.0803	0.0807	0.0831	0.0804	0.0787	0.0790	TPI_2/IN_2
3	อิตาลี	ลีร์	0.0873	0.0848	0.0848	0.0817	0.0772	0.0741	0.0756	0.0785	0.0765	0.0747	TPI_3/IN_3
4	เนเธอร์แลนด์	กิลเดอร์	0.0988	0.0981	0.0996	0.0947	0.0923	0.0897	0.0908	0.0882	0.0809	0.0804	TPI_4/IN_4
5	สวีเดน	โครนา	0.0743	0.0505	0.0797	0.0740	0.0715	0.0712	0.0704	0.0689	0.0661	0.0633	TPI_5/IN_5
6	สวิสเซอร์แลนด์	ฟรังก์สวิส	0.0596	0.0604	0.0610	0.0603	0.0610	0.0620	0.0631	0.0630	0.0649	0.0642	TPI_6/IN_6
7	สหรัฐอเมริกา	ดอลลาร์สหรัฐ	0.0501	0.0482	0.0462	0.0419	0.0403	0.0386	0.0366	0.0349	0.0333	0.0321	TPI_7/IN_7
8	สหราชอาณาจักร	ปอนด์สเตอร์ลิง	0.1114	0.1100	0.1040	0.1004	0.0956	0.0980	0.0999	0.1053	0.0975	0.0958	TPI_8/IN_8
9	ออสเตรเลีย	ดอลลาร์ออสเตรเลีย	0.0911	0.0887	0.0853	0.0808	0.0795	0.0759	0.0752	0.0743	0.0750	0.0737	TPI_9/IN_9

ที่มา: คำนวณจากตารางผนวกที่ 3 และ 4

การคำนวณสัดส่วนของราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันกับรายได้เฉลี่ยต่อหัว

การคำนวณราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวัน (HPI_i) ในการศึกษาครั้งนี้มีขั้นตอนในการคำนวณ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 จากแนวคิด รายรับ = ราคา คูณ จำนวน

$$\text{ดังนั้น } H = TR / [(NR)(365)] \quad (9)$$

กำหนดให้

H = ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศ (หน่วย : บาท)

TR = รายรับจากโรงแรมทั้งหมดทั้งปี (หน่วย : บาท)

NR = จำนวนห้องพักทั้งหมด

แต่ในความเป็นจริงจำนวนห้องพักทั้งหมด (NR) จะขายห้องพักไม่ได้ทั้งหมด จึงต้องนำเอา อัตราการเข้าพัก (OR) มาพิจารณาด้วยเพื่อหาจำนวนห้องพักที่ขายได้ (RS) ดังนี้

$$(RS) = \frac{(NR) * (OR)}{100} \quad (10)$$

กำหนดให้

RS = จำนวนห้องพักที่ขายได้ (หน่วย : ห้อง)

OR = อัตราการเข้าพัก (หน่วย : ร้อยละ)

เมื่อนำสมการที่ (10) แทนในสมการที่ (9) จะได้ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศ (H) ที่ใกล้เคียงสภาพความเป็นจริง คือ

$$(H) = \frac{(TR)(OR)}{(RS)(100)(365)} \quad (11)$$

ขั้นตอนที่ 2 นำราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศ (H) มาปรับด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยว (EX_i) เพื่อหาราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวัน ในสายตาคนนักท่องเที่ยว (HPI)

$$HPI = H / EX_i$$

กำหนดให้

EX_i = อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศนักท่องเที่ยว (i)

H = ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศ (หน่วย: บาท)

ขั้นตอนที่ 3 คำนวณหาสัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันหลังปรับด้วยอัตราแลกเปลี่ยน (HPI) กับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของคนในประเทศนักท่องเที่ยว (NI_i)

จะได้

$$HPI / NI_i = \frac{(H / EX_i)}{NI_i}$$

ตารางผนวกที่ 6 รายรับจากโรงแรม จำนวนห้องพัก อัตราการเข้าพัก จำนวนห้องพักที่ขายได้ และ
ราคาเฉลี่ยต่อห้องพักที่ขายได้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2534 - 2543

ปี	รายรับของ โรงแรม ^{1/} (ล้านบาท)	จำนวนห้องพัก ของโรงแรม ^{2/} (ห้อง)	อัตราการเข้าพัก ^{2/} (ร้อยละ)	จำนวนห้องพัก ที่ขายได้ ^{3/}	ราคาเฉลี่ยต่อ ห้องพักที่ขายได้ (บาท/ห้อง/วัน) ^{3/}
	(1)	(2)	(3)	(4)=(2)*(3)/100	H=(1)/(4)(365)
2534	10,004.00	118,348.00	54.93	65,008.56	4,216.09
2535	10,909.76	133,715.00	46.38	62,017.02	4,819.61
2536	11,323.26	161,400.00	50.25	81,103.50	3,825.07
2537	12,865.69	158,948.00	50.46	80,205.16	4,394.79
2538	16,901.78	168,963.00	53.02	89,584.18	5,169.02
2539	19,435.65	187,334.00	51.43	96,345.88	5,526.79
2540	19,558.80	191,287.00	46.58	89,101.48	6,014.01
2541	21,456.88	202,188.00	47.49	96,019.08	6,122.32
2542	22,417.39	204,939.00	48.86	100,133.20	6,133.58
2543	25,275.12	215,582.00	50.84	109,601.89	6,318.04

ที่มา: ^{1/} กองนโยบายและแผน กรมสรรพากร, 2543

^{2/} กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

^{3/} จากการคำนวณ

ตารางผนวกที่ 7 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศของประเทศไทยเกี่ยวกับเงินบาทของประเทศไทย

i	ประเทศ	หน่วยเงินตรา	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	ตัวแปร
1	ฝรั่งเศส	1 ฟรังก์	4.4999	4.7722	4.4403	4.5035	4.9601	4.9141	5.3065	6.9158	6.0895	5.5851	EX ₁
2	เยอรมัน	1 มาร์คเยอรมัน	15.3530	16.2151	15.2442	15.3638	17.3094	16.7570	17.9015	23.2412	20.4413	18.7543	EX ₂
3	อิตาลี	1 ลีร์	0.0203	0.0204	0.0158	0.0158	0.0152	0.0149	0.0161	0.0233	0.0206	0.0188	EX ₃
4	เนเธอร์แลนด์	1 กิลเดอร์	13.6102	14.3930	13.5651	13.7600	15.4521	14.9512	15.8917	20.6039	18.1414	16.6395	EX ₄
5	สวีเดน	1 โครนา	4.1979	4.3520	3.2341	3.2348	3.4666	3.7490	4.0578	5.1339	4.5253	4.3333	EX ₅
6	สวิสเซอร์แลนด์	1 ฟรังก์สวิส	17.7623	18.0255	17.0446	18.2416	21.2411	20.4054	21.4504	28.2148	24.9996	23.5976	EX ₆
7	สหรัฐอเมริกา	1 ดอลลาร์สหรัฐ	25.4157	25.3152	25.2197	25.0498	24.8151	25.2439	31.1542	41.0276	37.6142	39.9535	EX ₇
8	สหราชอาณาจักร	1 ปอนด์สเตอร์ลิง	44.8965	44.6207	37.8211	38.2998	39.1159	39.3596	51.0021	67.7479	60.7205	60.2897	EX ₈
9	ออสเตรเลีย	1 ดอลลาร์ออสเตรเลีย	19.7091	18.5180	17.0550	18.2381	18.3172	19.6854	22.8320	25.6825	24.1284	23.0152	EX ₉

ที่มา: ส่วนวิเคราะห์และธุรกิจตลาดเงิน ฝ่ายการธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2543

ตารางผนวกที่ 8 ราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยปรับด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของประเศนักท่องเที่ยวตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543

i	ประเทศ	หน่วยเงินตรา	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	ตัวแปร
1	ฝรั่งเศส	ฟรังก์	936.93	1,009.93	861.44	975.86	1,042.12	1,124.68	1,133.33	885.27	1,007.24	1,131.23	HPI ₁
2	เยอรมัน	มาร์คเยอรมัน	274.61	297.23	250.92	286.05	298.63	329.82	335.95	263.43	300.06	336.88	HPI ₂
3	อิตาลี	ฟลินรี	207.69	236.26	242.09	278.15	340.07	370.93	373.54	262.76	297.75	336.07	HPI ₃
4	เนเธอร์แลนด์	กิลเดอร์	309.77	334.86	281.98	319.39	334.52	369.66	378.44	297.14	338.10	379.70	HPI ₄
5	สวีเดน	โครนา	1,004.33	1,107.45	1,182.73	1,358.60	1,491.09	1,474.20	1,482.09	1,192.53	1,355.40	1,458.02	HPI ₅
6	สวิสเซอร์แลนด์	ฟรังก์สวิส	237.36	267.38	224.42	240.92	243.35	270.85	280.37	216.99	245.35	267.74	HPI ₆
7	สหรัฐอเมริกา	ดอลลาร์สหรัฐ	165.89	190.38	151.67	175.44	208.30	218.94	193.04	149.22	163.07	158.13	HPI ₇
8	สหราชอาณาจักร	ปอนด์สเตอร์ลิง	93.91	108.01	101.14	114.75	132.15	140.42	117.92	90.37	101.01	104.79	HPI ₈
9	ออสเตรเลีย	ดอลลาร์ออสเตรเลีย	213.92	260.27	224.28	240.97	282.19	280.76	263.40	238.38	254.21	274.52	HPI ₉

ที่มา: จากการคำนวณ $HPI = H / ER_t$
 $H =$ จากตารางผนวกที่ 6
 $ER_t =$ จากตารางผนวกที่ 7

ตารางผนวกที่ 9 สัดส่วนราคาห้องพักเฉลี่ยต่อวันของประเทศไทยปรับด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประเทศนั้น
 ท้องเที่ยวตั้งแต่ พ.ศ. 2534-2543

i	ประเทศ	หน่วยเงินตรา	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	ตัวแปร
1	ฝรั่งเศส	ฟรังก์	0.007888	0.008265	0.007013	0.007544	0.007807	0.008253	0.008095	0.006103	0.006742	0.007272	HPI ₁ /IN ₁
2	เยอรมัน	มาร์คเยอรมัน	0.008296	0.008515	0.007139	0.006861	0.006922	0.007533	0.007519	0.00571	0.006355	0.006954	HPI ₂ /IN ₂
3	อิตาลี	ลีร์	0.008263	0.008913	0.008912	0.009621	0.010902	0.011189	0.010831	0.007604	0.007944	0.008504	HPI ₃ /IN ₃
4	เนเธอร์แลนด์	กิลเดอร์	0.008610	0.008979	0.007495	0.008074	0.008085	0.008675	0.008393	0.006219	0.006489	0.006822	HPI ₄ /IN ₄
5	สวีเดน	โครนา	0.005995	0.004371	0.007176	0.007472	0.007685	0.007420	0.007234	0.005583	0.006089	0.006210	HPI ₅ /IN ₅
6	สวิตเซอร์แลนด์	ฟรังก์สวิส	0.004868	0.005446	0.004542	0.004711	0.004715	0.005235	0.005353	0.00405	0.004497	0.004712	HPI ₆ /IN ₆
7	สหรัฐอเมริกา	ดอลลาร์สหรัฐ	0.007324	0.008077	0.00617	0.006481	0.007405	0.007439	0.006233	0.004593	0.004782	0.004467	HPI ₇ /IN ₇
8	สหราชอาณาจักร	ปอนด์สเตอร์ลิง	0.009435	0.010489	0.009288	0.009888	0.010848	0.010921	0.00864	0.006647	0.006745	0.006673	HPI ₈ /IN ₈
9	ออสเตรเลีย	ดอลลาร์ออสเตรเลีย	0.009740	0.011541	0.009566	0.009267	0.010373	0.009854	0.008881	0.007709	0.007897	0.008144	HPI ₉ /IN ₉

ที่มา: จากการคำนวณ HPI/IN

HPI = ตารางผนวกที่ 8

IN = ตารางผนวกที่ 3

ตารางผนวกที่ 10 ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศไทย พ.ศ. 2534 ถึง 2543

ปี	ดัชนีราคาผู้บริโภคของไทย	ตัวแปร
2534	88.5	CPI
2535	92.1	CPI
2536	95.2	CPI
2537	100.0	CPI
2538	105.8	CPI
2539	112.0	CPI
2540	118.2	CPI
2541	127.8	CPI
2542	128.2	CPI
2543	130.2	CPI

ที่มา: กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์, 2543

ตารางผนวกที่ 11 จำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามถิ่นที่อยู่ (i) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

(หน่วย : คน)

i	ประเทศ	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	ตัวแปร
1	ฝรั่งเศส	175,337	198,639	210,883	227,311	212,366	222,173	219,348	256,829	255,247	256,948	NT ₁
2	เยอรมัน	253,738	276,336	320,254	355,477	355,076	346,812	341,827	393,399	389,466	390,030	NT ₂
3	อิตาลี	111,664	117,794	127,983	131,751	135,793	121,981	115,804	131,773	126,572	133,247	NT ₃
4	เนเธอร์แลนด์	72,351	83,466	80,640	78,817	88,823	85,697	88,359	107,081	118,780	126,848	NT ₄
5	สวีเดน	69,141	73,467	71,085	76,668	74,925	80,198	92,593	112,206	119,935	150,515	NT ₅
6	สวิตเซอร์แลนด์	76,066	79,605	86,567	94,099	105,144	101,861	96,838	112,877	108,499	105,591	NT ₆
7	สหรัฐอเมริกา	254,110	278,580	289,028	317,646	328,260	348,124	352,778	415,831	461,671	581,053	NT ₇
8	สหราชอาณาจักร	273,248	281,100	300,767	334,037	373,538	356,392	364,485	490,304	515,162	619,659	NT ₈
9	ออสเตรเลีย	184,882	195,917	197,641	193,349	201,074	223,527	234,654	287,134	283,498	314,531	NT ₉

ที่มา: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

ตารางผนวกที่ 12 มูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศจำแนกตามถิ่นที่อยู่ (i) ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย

(หน่วย: ล้านบาท)

i	ประเทศ	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	ตัวแปร
1	ฝรั่งเศส	4,138.03	6,203.88	4,032.82	5,926.64	7,056.17	7,485.00	7,773.63	8,376.38	6,955.28	9,498.55	ET ₁
2	เยอรมัน	6,891.85	10,377.37	8,582.08	9,539.36	16,090.34	15,152.00	13,087.49	17,475.01	14,576.67	14,004.38	ET ₂
3	อิตาลี	3,604.60	3,838.23	2,125.13	2,907.90	3,367.42	4,133.00	2,980.87	5,315.28	4,494.38	4,698.09	ET ₃
4	เนเธอร์แลนด์	1,876.30	1,989.15	1,421.51	1,721.35	2,695.47	3,316.00	2,712.41	4,674.89	4,012.99	4,693.87	ET ₄
5	สวีเดน	2,055.27	2,328.05	1,235.90	2,219.67	2,528.84	3,838.00	3,550.39	4,756.30	6,138.12	8,336.35	ET ₅
6	สวิตเซอร์แลนด์	2,405.96	2,445.92	2,139.23	2,796.20	4,356.54	5,607.00	4,198.45	5,664.99	4,580.65	4,756.69	ET ₆
7	สหรัฐอเมริกา	6,324.86	7,588.60	5,236.10	8,048.67	7,608.99	10,981.00	10,193.61	15,372.43	16,423.55	18,524.16	ET ₇
8	สหราชอาณาจักร	4,479.71	6,407.76	6,106.47	7,111.10	13,242.27	9,042.00	8,784.18	18,143.11	19,695.79	21,779.07	ET ₈
9	ออสเตรเลีย	4,643.16	4,415.72	3,649.60	4,170.59	5,191.89	7,555.00	6,799.53	11,073.43	10,436.06	13,672.89	ET ₉

ที่มา: กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2543

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

2. Tourist Behaviors Data

2.1 Your main purpose of visit to this province : (Check 1 answer)

- 1.Pleasure/ Holiday 2.Business
 3.Official Activity 4.Convention/ Seminar
 5.Education trip 6.Other(Please specify).....

2.2 Trip arrangement :

- 1.Independent(FIT) 2.On a package

2.3 How did you come to this province ?

- 1.By plane 2.By train
 3.By bus 4.By private/ Rental car
 5.By tour coach 6.By Other(Please specify)

2.4 How many people did accompany you on this trip ? (Including yourself)

.....

2.5 With whom are you travelling ? (Check as many as applicable)

- 1.Alone 2.With Family 3.With Relatives
 4.With Friend 5.Colleagues 6.Other(Please specify)

2.6 Did you stay overnight in this province ?

- 1.Yes, How long have you stayed in this province ? Day(s)..... Night(s)
 2.No (If no, please check 2.8)

2.7. What type of accommodation did you stay in this province ?

- 1.Hotel 2.Guesthouse
 3.Bungalow/ Resort 4.Friend/ Relatives'house
 5.Resort in National park (Please specify).....
 6.Official guesthouse/ Private guesthouse
 7.Other(Please specify)

2.8 How many times a year do you visit this province ? Time(s)
(Including this time)

2.9 On this trip, how many province have you planned to visit ? (Please specify the province(s) you have,

Including this province)

- (1) Province(2)Province
 (3) Province(4) Province
 (5) Province(6) Province

2.10 What is the reason of your visit to this province ?

2.11 How much did you spend on average in this province ? Total Baht

Item	Baht	For persons	Baht/ person/ day
1. Accommodation			
2. Food and Beverage			
3. Cost of sightseeing tour			
4. Local transportation			
5. Shopping and Souvenir			
6. Entertainment			
7. Miscellaneous			

If your were on a package tour, how much did you pay for it ? Baht

2.12 During your stay in this province, which places have you visited ?
(Please specify)

- (1) (2)
 (3) (4)
 (5) (6)

2.13 Activities during your stay in this province. (Please specify)

- (1) (2)
 (3) (4)
 (5) (6)

2.14 Do you think you will come back to this province again ?

- () 1.Yes () 2.No () 3.Uncertain

Because.....

Thank you for your cooperation

2.11 How much did you spend on average in this province ? Total Baht

Item	Baht	For persons	Baht/ person/ day
1. Accommodation			
2. Food and Beverage			
3. Cost of sightseeing tour			
4. Local transportation			
5. Shopping and Souvenir			
6. Entertainment			
7. Miscellaneous			

If you were on a package tour, how much did you pay for it ? Baht

2.12 During your stay in this province, which places have you visited ?
(Please specify)

- (1) (2)
 (3) (4)
 (5) (6)

2.13 Activities during your stay in this province. (Please specify)

- (1) (2)
 (3) (4)
 (5) (6)

2.14 Do you think you will come back to this province again ?

- () 1.Yes () 2.No () 3.Uncertain

Because.....

Thank you for your cooperation

2. Tourist Behaviors Data

2.1 Your main purpose of visit to this province : (Check 1 answer)

- 1.Pleasure/ Holiday 2.Business
 3.Official Activity 4.Convention/ Seminar
 5.Education trip 6.Other(Please specify).....

2.2 Trip arrangement :

- 1.Independent(FIT) 2.On a package

2.3 How did you come to this province ?

- 1.By plane 2.By train
 3.By bus 4.By private/ Rental car
 5.By tour coach 6.By Other(Please specify)

2.4 How many people did accompany you on this trip ? (Including yourself)

.....

2.5 With whom are you travelling ? (Check as many as applicable)

- 1.Alone 2.With Family 3.With Relatives
 4.With Friend 5.Colleagues 6.Other(Please specify)

2.6 Did you stay overnight in this province ?

- 1.Yes, How long have you stayed in this province ? Day(s)..... Night(s)
 2.No (If no, please check 2.8)

2.7. What type of accommodation did you stay in this province ?

- 1.Hotel 2.Guesthouse
 3.Bungalow/ Resort 4.Friend/ Relatives' house
 5.Resort in National park (Please specify).....
 6.Official guesthouse/ Private guesthouse
 7.Other(Please specify)

2.8 How many times a year do you visit this province ? Time(s)
(Including this time)

2.9 On this trip, how many province have you planned to visit ? (Please specify the province(s) you have,

Including this province)

- (1) Province(2)Province
 (3) Province(4) Province
 (5) Province(6) Province

2.10 What is the reason of your visit to this province ?

2.11 How much did you spend on average in this province ? Total Baht

Item	Baht	For persons	Baht/ person/ day
1. Accommodation			
2. Food and Beverage			
3. Cost of sightseeing tour			
4. Local transportation			
5. Shopping and Souvenir			
6. Entertainment			
7. Miscellaneous			

If your were on a package tour, how much did you pay for it ? Baht

2.12 During your stay in this province, which places have you visited ?
(Please specify)

- (1) (2)
 (3) (4)
 (5) (6)

2.13 Activities during your stay in this province. (Please specify)

- (1) (2)
 (3) (4)
 (5) (6)

2.14 Do you think you will come back to this province again ?

- () 1.Yes () 2.No () 3.Uncertain

Because.....

Thank you for your cooperation